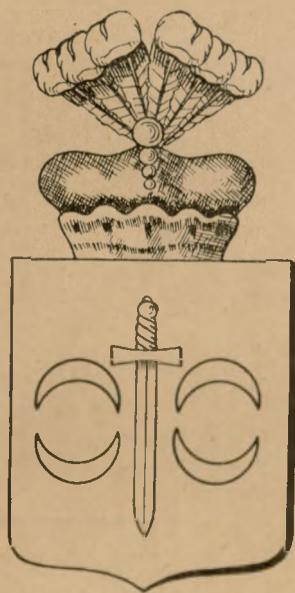

POLSKA ENCYKLOPEDJA SZLACHECKA

WYDAWNICTWO INSTYTUTU KULTURY HISTORYCZNEJ

TOM II

WARSZAWA, MCMXXXV.

ZESZYT 3 (7)

Od Wydawnictwa.

Z uwagi na liczne zapytania naszych J. J. W. W. Abonentów kierowane do Redakcji Wydawnictwa w przedmiocie opłat przewidzianych za zamieszczenie wzmianek personalnych w Wykazach Żyjących Potomków Polskich Domów Szlacheckich (które stanowić będą ostatni tom wydawnictwa), niniejszem wyjaśniamy, że opłaty te wynoszą:

- 1) za wzmiankę personalną zawierającą: nazwisko (rubryka a naszego formularza), imiona (rubryka b), imię ojca (rubryka c), rok urodzenia (rubryka d), nazwę herbu (rubryka e) — tytułem zwrotu kosztów druku—łącznie zł. 3 (trzy), lecz tylko w tym wypadku, o ile osoba zgłaszająca wzmiankę własną nie jest Abonentem wydawnictwa, lub też, o ile będąc Abonentem, poza wzmianką własną zgłasza dalsze wzmianki, dotyczące członków rodziny, osób bliskich, znanych i t. p. Za Swą własną wzmiankę (jedną) nasi J. J. W. W. Abonenci żadnych opłat nie wnoszą. W tych wypadkach, o ile Abonent Swej wzmianki nie zgłasza, przysługuje Mu prawo do zamieszczenia jednej wzmianki osoby, przez Niego wskazanej, — bezpłatnie.
- 2) za zamieszczenie informacji, przewidzianych w rubryce f naszego formularza (zajmowane stanowisko, posiadane tytuły rodowe i naukowe, posiadane order i odznaczenia), zarówno nasi J. J. W. W. Abonenci, jak i osoby nieabonujące wydawnictwa, członkowie rodzin i t. p. opłacają tytułem zwrotu kosztów druku po zł. 3 (trzy) za każde cztery zgłoszone słowa (stanowiące jeden wiersz),
- 3) za zgłoszone monografie rodzin, genealogie i wszelkie opisy wydawnictwo pobiera tytułem zwrotu kosztów po zł. 3 (trzy) za zamieszczenie każdych czterech słów, stanowiących jeden wiersz druku.

WYDAWNICTWO POLSKA ENCYKLOPEDIA SZLACHECKA

Redakcja i Administracja wydawnictwa mieści się w lokalu Instytutu Kultury Historycznej: Warszawa, ul. Mokotowska 49/9, tel.: 8.50-91.

Redaktor przyjmuje codzień, za wyj. niedziel i świąt, w godz. 1 — 2 i 6 — 7 pp.

Administracja czynna codzień, za wyj. niedziel i świąt, w godz. 9—3 i 6—7 pp.

Konto czekowe w P. K. O.: Wydawnictwo „Polska Encyklopedia Szlachecka“
Nr. 29.357.

Redaktor i wydawca: dr. fil. S. J. Starykoń-Kasprzycki.

HORNOWSKI II.

W polu czerwonym — z pomiędzy oceli srebrnej podkowy, barkiem do góry trzy belki srebrne, zwiększające się stopniowo ku dołowi. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana herbu Hornowski I.

HORNOWSKI III.

W polu czerwonym — pod ocelami srebrnej podkowy trzy belki srebrne, z których środkowa dłuższa od wierzchniej, spodnia najdłuższa. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana, przysługująca nieznanemu szlachcicowi litewskiemu z r. 1592.

HORNOWSKI IV.

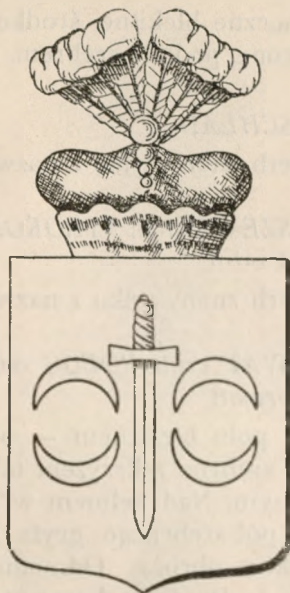
W polu czerwonym — trzy srebrne rzeki węzowate poprzeczne. Nad hełmem korona.

HOROCH czyli TRZY PIÓRA.

W polu czerwonym — naokoło złotego pieniążka czy kuli trzy pióra strusie: dwa i jedno. Nad hełmem w koronie czerwone skrzydło orle, barkiem w prawo, na niem trzy pióra strusie z pieniążkiem jak na tarczy.

HOROCH. Odmiana baronowska.

Na tarczy pięciodzielnej: w polu I błękitnem — w środku złotej podkowy, ocelami do góry — krzyż kawalerski srebrny (Jastrzębiec), w II czerwonym

HERB DRUCK I

— srebrna strzała żelźcem do góry, u dołu z węzami (Odrowąż), w III czerwonym — srebrna tarcza niemiecka, złotem obramowana (Janina), w IV błękitnem — srebrna ryba wpoprzek (Glaubicz), w V czerwonym — naokoło złotego pieniążka czy kuli trzy pióra strusie: dwa i jedno (Horocho). Nad koroną baronowską trzy hełmy ukoronowane: w pierwszym jastrząb barwy naturalnej w lewo z dzwonekami u łap, trzymający podkowę z krzyżem w szponie, w drugim na czerwonym skrzydle złota kula czy pieniąż z trzema piórami strusimi, jak na tarczy, w trzecim pięć piór strusich: dwa białe między trzema błękitnemi. La-

bry boczne błękitne, środkowe czerwone, podbite srebrem.

HORSCHLAD.

Herb znany tylko z nazwy.

HORSZEWSKI v. SYROKOM- LA odm.

Herb znany tylko z nazwy.

HORWAT czyli **POBÓG** odm., *Horwatt.*

W polu błękitnem — podkowa srebrna z krzyżem także srebrnym. Nad hełmem w koronie pół srebrnego gryfa lub charta z obrożą. Odmiana z XVII w. Dyplom dep. mińs. z 1837 r.

HOSPODY.

Herb znany tylko z nazwy.

HOWERBECK.

Na tarczy — belka ukośna wpoprzek, na niej trzy kaczki.

HOVELL.

Herb znany tylko z nazwy.

HOZYUSZ I.

Hosz, Hosius, Pończocha.

Na tarczy dwudzielnej: w polu prawem złotem — sześć kul: jedna, dwie, dwie i jedna; wierzchnia błękitna z trzema liljami, reszta czerwone, w lewym czerwonym — nogawica (hausean, Hose) srebrna lub złota, aż po kolano widoczna. Nad hełmem w koronie dwa

rogi: złoty i czerwony. Labry czerwone podbite złotem. Właściwy opis tego herbu znajdujemy w Metryce Koronnej, natomiast niedokładnie podaje go Niesiecki.

HOZYUSZ II.

Na tarczy dwudzielnej: w polu prawem srebrnem — dwie kule czerwone jedna nad drugą, w lewym czerwonym — dwie kule srebrne podobnie ułożone; u dołu na dwu polach — kula w połowie czerwona w połowie srebrna. Nad hełmem w koronie między dwoma skrzydłami prawem srebrnem, a lewym czerwonym — noga czarna, widoczna poza kolano. Odmiana herbu Hozyusz I.

HREBNICKI.

Herb, wymieniony przez hr. Uruskiego, o niewiadomym opisie.

HRYHOROWICZ czyli **SZE- LIGA** odm.

W polu barwy niewiadomej — miecz końcem ku dołowi na półksiężycu, leżącym wpoprzek, rogami do góry.

HRYNIEWICZ czyli **PRZYJA- CIEL** odm.

W polu błękitnem — strzała srebrna, żełźcem do góry, pomiędzy dwoma czerwonymi sercami. Nad hełmem ogon pa-
wi.

HRYNIEWICZ.

Herb znany tylko z nazwy.

HRYNKIEWICZ.

W polu barwy niewiadomej — na dwóch słupach prostopadłe nazewnątrz załamanych, nieco ukośnie górą do siebie leżących i belką poprzeczną złączonych — strzała, przez środek przekrzyżowana. Nad hełmem korona.

HUBAREWICZ.

W polu czerwonym — ramię, wychodzące z obłoków, trzyma w ręku trzy strzały, żelźcami w górę. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

HUGONI.

Herb znany tylko z nazwy.

HUISON.

Herb znany tylko z nazwy.

HULANICKI.

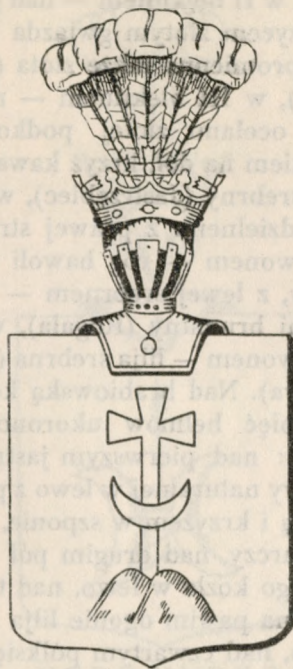
W polu czerwonym — dwa półksiężyce, barkami do siebie, górny rogami w górę, dolny na dół, połączone z sobą laską, przez której środek przechodzi szabla ukośnie od lewej ku prawej stronie, rękojeścią na dół, ostrzem nazewnątrz. W koronie pięć piór strusich.

VON HULBEN.

Herb znany tylko z nazwy.

HULEWICZ.

Na tarczy ściętej: w polu górnym złotem — orzeł dwugłowy

HERB HOŁOWIŃSKI

wy czarny, w dolnym czerwonym — trzy lilje złote: jedna i dwie. Nad hełmem w koronie orzeł czarny dwugłowy. Nadany z przydomkiem von Lilienfeld Jakubowi-Michałowi, radcy Sądu Szlacheckiego w Galicji przez Józefa II, ces. Św. P. Rz. 10.1.1785 r.

HUMMELN.

Herb znany tylko z nazwy.

HUMNICKI czyli **GOZDAWA** odm. Odmiana hrabiowska I.

Na tarczy pięciodzielnej: w polu I czerwonym — trzy kopye złote, w gwiazdę ułożone, środkowa żelźcem na dół (Je-

lita), w II błękitnem — nad półksiężcem złotym gwiazda sześciopromienna także złota (Le-liwa), w III błękitnem — między ocelami złotej podkowy, barkiem na dół, krzyż kawalerski srebrny (Jastrzębiec), w IV dwudzielnem: z prawej strony czerwonom — róg bawoli srebrny, z lewej srebrnem — róg jeleni brunatny (Rogała), w V czerwonom — lilja srebrna (Gozdawa). Nad hrabiowską koroną pięć hełmów ukoronowanych: nad pierwszym jastrząb barwy naturalnej w lewo z podkową i krzyżem w szponie, jak na tarczy, nad drugim pół srebrnego kozła w lewo, nad trzecim na pawim ogonie lilja srebrna, nad czwartym półksiężyc z gwiazdą, jak na tarczy, na pawim ogonie, nad piątym róg srebrny bawoli i róg brunatny jeleni. Labry w prawej połowie błękitne podbite złotem, w lewej czerwone podbite srebrem. Nadany Michałowi, synowi Jana, cześnikowi żydaczewskiemu z tytułem hrabiowskim w r. 1794, przez Leopolda II, ces. Św. P. Rz.

HUMNICKI czyli **GOZDAWA**
odm. Odmiana hrabiowska II.

Na tarczy czterodzielnej: w polu I czerwonom — lilja srebrna (Gozdawa), w II dwudzielnem: w prawej połowie czerwonej — róg bawoli czarny, w lewej srebrnej — róg jeleni bru-

natny (Rogała), w III czerwonom — krzyż srebrny z krokwiemi także srebrnymi w kształcie litery W pod lewem jego ramieniem (Dębno), w IV srebrnem — orzeł czerwony z sześciopromienną gwiazdą złotą zamiast głowy (Orla, Szaszor). Odmiana nadana Michałowi, synowi Józefa, synowcowi Michała, cześnika żydaczewskiego, przez Franciszka II, ces. Św. P. Rz. w r. 1796.

HUN,

Huhn.

W polu złotem — na srebrnym pasie ukośnym w prawo trzy czerwone różę czterolistne. Nad hełmem w koronie ręka zbrojna z mieczem. Nadany wraz ze szlachectwem Janowi Huhn, porucznikowi w wojsku koronnem przez Stanisława Augusta 23.12.1791 r.

HURCZYN.

Herb znany tylko z nazwy.

HURKO czyli **HAKI.**

W polu czerwonom — na belce srebrnej poprzecznej, łączącej barki dwóch także srebrnych haków czy pałaków, spodem nadto połączonych belką ukośną w lewo, strzała czy włócznia srebrna, żełęczem do góry. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb ruski, znany w XVII w. w witebskiem.

HURSKI.

Herb własny Kacpra, Jerzego i Walentego Hurskich, występujących w r. 1565.

HURTYCH.

Herb znany tylko z nazwy.

HUSARZEWSKI czyli **PRUS i SAS.**

Na tarczy ściętej: w polu górnem czerwonym — półtora krzyża srebrnego, w dolnem błękitnem — nad półksiężycem srebrnym trzy srebrne gwiazdy rzędem. Nad hełmem w koronie ręka zbrojna z mieczem. Nadany wraz ze szlachectwem Łukaszowi Stanisławowi Husarzewskiemu przez Jana III, króla polskiego 15.4.1676 r.

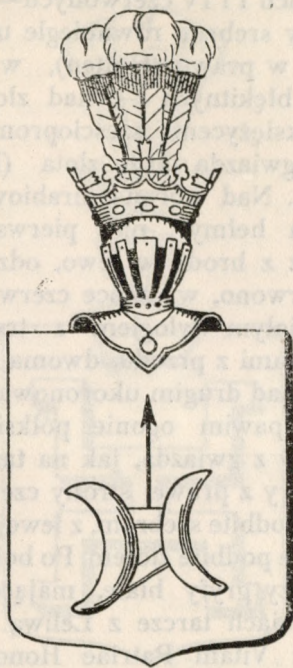
HUSARZEWSKI czyli **PRUS i SAS** odm. *Odmiana hrabiowska.*

Na tarczy ściętej w polu górnem czerwonym — półtora srebrnego krzyża, w dolnem błękitnem — nad złotym półksiężycem trzy złote ośmiopromienne gwiazdy rzędem. Nad koroną hrabiowską hełm ukończony, nad którym ręka zbrojna z mieczem. Labry z prawej strony czerwone podbite srebrem, z lewej błękitne, podbite złotem. Nadany wraz z tytułem hrabiowskim 14.12.1814 r.

HUSZCZA,

Huszczanin, Huszanin.

W polu barwy niewiadomej — pod belką poprzeczną z krzyżem kawalerskim, załamana z obu końców prosto ku dołowi, zgięta na boki jakby w kotwicę kółko przewleczone na sznur-

HERB HURKO

ku, przytwierdzonym w załamaniach.

HUTL.

Herb znany tylko z nazwy.

HUTOR.

W polu czerwonym — dwie belki poprzeczne, srebrne, równe i równoległe, w końcach raz jedna do góry, druga na dół prostopadle, drugi raz nieco na boki załamane, w środku złączone słupkiem. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb ruski, w XVI w. na Litwie znany.

HUTTEN-CZAPSKI czyli **LE-LIWA** odm.

Na tarczy czterodzielnej: w

polach I i IV czerwonych—dwa pasy srebrne równoległe ukośnie w prawo (Hutten), w II i III błękitnych — nad złotym półksiężcem sześciopromienna gwiazda także złota (Leliwa). Nad koroną hrabiowską dwa hełmy: nad pierwszym mąż z brodą w lewo, odziany czerwono, w czapce czerwonej z białym wyłogiem z trzema piórami z przodu, dwoma z tyłu, nad drugim ukoronowanym na pawim ogonie półksiężyc złoty z gwiazdą, jak na tarczy. Labry z prawej strony czerwone podbite srebrem, z lewej błękitne podbite złotem. Po bokach tarczy gryfy białe, mające na piersiach tarcze z Leliwą. Godło: Vitam Patriae Honorem Nemini. Odmiana, przyznana w Rosji 12.6.1874 r. Emerykowi hr. Czapskiemu przydomku von Hutten.

HUTTINI.

Herb znany tylko z nazwy.

HUWALD. Odmiana baronowska,

Houwald, Houwalt.

Na tarczy ściętej: w jednej czwartej od góry w polu błękitnem — orzeł biały ukoronowany, w trzech czwartych od dołu dwudzielnej w polu prawem czerwonom — lew złoty w lewo, w lewem — szachownica czerwono-srebrna. Nad tarczą korona baronowska o siedmiu pałkach.

HUWALD odm.

Na tarczy czterodzielnej: pole I srebrne z prawą połową wierzchołka palmowego drzewa, którego cztery liście są naprzemian złote i zielone, w II czerwonom — pół orla białego ukoronowanego, w III błękitnem — lew czerwony, w prawo zwrócony, w lewo wspięty na prawą połowę pnia palmowego, dotykającego I pola, w IV — szachownica czerwono-srebrna. Nad hełmem w koronie między liśćmi palmowymi, zielonemi i złotemi ręka zbrojna z mieczem. Odmiana powyższego w Saksonji.

HUZING.

Na tarczy dwudzielnej: w lu górnem białem — koń cisa-wy, gotowy do biegu, w dolnem żółtem — trzy kłosa pszeniczne, wychodzące z pola zielonego. Nad hełmem w koronie pół konia takiego, jak na tarczy.

HULSEN.

Patrz Hilzen, t. II. str. 196.

HYBENER.

Na tarczy ściętej: w polu górnem, dwie trzecie tarczy zajmującym, błękitnem i w dolnem złotem, ośmioma zielonemi paskami, perspektywicznie ku dołowi od siebie rozchodzącymi się, wyobrażającymi zagony w polu — pod barkiem złotego półksiężyca, obejmującego gwiazdę także złotą mąż w

rzymskim stroju, w prawej ręce nóż czy krój do góry, lewą opartą na biodrze trzymający. Nad hełmem w koronie pod półksiężycem i gwiazdą pół męża, jak na tarczy. Labry błękitne podbite złotem. Nadany Mikołajowi Hybenerowi w 1615 r.

HYWAWCZYŁ.

Herb znany tylko z nazwy.

IDZELLEWICZ.

Herb znany tylko z nazwy.

IDZINSKI.

Herb znany tylko z nazwy.

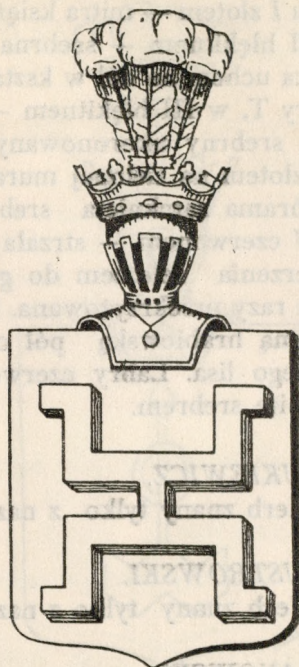
IGELSTROM,

Igelstrem.

W polu czerwonym — na rzece wężykowatej srebrnej prawo-ukośnej, pięć czarnych kroczków czy pijawek w kierunku pasa: dwa, jeden i dwa. Nad tarczą trzy hełmy: nad pierwszym z koroną baronowską o siedmiu palkach — dwa skrzydła barkami w lewo, nad drugim z koroną szlachecką łąbądź biały z czarnym krockiem czy pijawką w dziobie czerwonym, nad trzecim z koroną baronowską o siedmiu palkach — dwa skrzydła barkami w prawo. Herb rodziny szwedzkiej, indygenowanej w Polsce w 1768 r.

IHNATOWICZ.

W polu czerwonym — koło z przepaską pośrodku, na niem

HERB HUTOR

krzyż zakończony strzałą. Nad hełmem trzy pióra strusie.

IHNATOWSKI.

Herb własny nieznanego z imienia Ihnatowskiego, występującego w woj. podolskim w r. 1565.

IKSZEL.

Herb znany tylko z nazwy.

ILIAK.

Herb własny Mateusza Iliaka, miecznika braclawskiego, występującego w r. 1720.

ILINSKI czyli LIS odm. Odmiana hrabiowska.

Na tarczy pięciodelnej: w

polu I złotem — mitra książęca, w II błękitnem — srebrna kotwica uchem na dół w kształcie litery T, w III błękitnem — orzeł srebrny ukoronowany, w IV złotem na zielonej murawie — brama zamknięta srebrna, w V czerwonym — strzała bez opierzenia żelźcem do góry, dwa razy przekrzyżowana. Nad koroną hrabiowską pół czerwonego lisa. Labry czerwone, podbite srebrem.

ILLUKIEWICZ.

Herb znany tylko z nazwy.

ILLUSTROWSKI.

Herb znany tylko z nazwy.

ILMANOWSKI.

Na tarczy dwudzielnej: w polu prawem czerwonym — trzy złote kopje w gwiazdę złożone, w lewym, błękitnem — naturalny wspięty jelen. Nad hełmem w koronie pomiędzy barkami dwóch skrzydeł, przebitych każde ukośnie do siebie strzałą, pod trzema złotymi sześciopromiennymi gwiazdami, róża srebrna. Labry z prawej strony błękitne, z lewej czerwone podbite złotem. Nadany Krzysztofowi Ilmanowskiemu 19.11.1581 r.

ILNER.

Herb znany tylko z nazwy.

ILSINGER.

Na tarczy ściętej: w polach górnem błękitnem, a w dolnem

złotem — gryf w połowie górnej złoty, a w dolnej czarny. Nad hełmem w koronie między dwoma czarnymi rogami pół złotego gryfa. Herb nadany ze szlachectwem Św. P. Rz. Pawłowi Ilsingerowi przez ces. Maksymiljana II.

ILSKI.

Herb znany tylko z nazwy.

ILGOWSKI czyli ABDANK odm.

W polu czerwonym — nad dwoma wrębami srebrnymi tworzącymi literę W, także strzała, żelźcem do góry, przez pierścień czerwony w środku przewleczona. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

ILGOWSKI odm. czyli KĘSICKI.

Patrz Kęsicki czyli Ilgowski odm.

ILOWSKI czyli PRAWDZIC odm.

W polu purpurowym — nad srebrnym murem z blankami pół czarnego lwa. Nad hełmem w koronie łódź srebrna.

INES I czyli TRZY GWIAZDY.

W polu błękitnem — nad rogami złotego półksiężyca, trzy także sześciopromienne gwiazdy rzędem. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Labry błękitne podbite srebrem.

INES II.

W polu błękitnem — nad srebrnym półksiężycem trzy sześciopromienne gwiazdy złote: jedna i dwie. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Odmiana herbu Ines I.

INGILDIEJEW.

Herb znany tylko z nazwy.

INKOWSKI.

Herb znany tylko z nazwy.

ISAJKOWSKI czyli PRUS I odm.

W polu czerwonom — półtora krzyża srebrnego, bez dolnego lewego ramienia. Nad hełmem w koronie skrzydło, strzałą ukośnie przeszyte.

ISAJSKI.

Herb znany tylko z nazwy.

ISAR.

Herb znany tylko z nazwy.

ISIORA czyli KRUCZYN odm., Iszora.

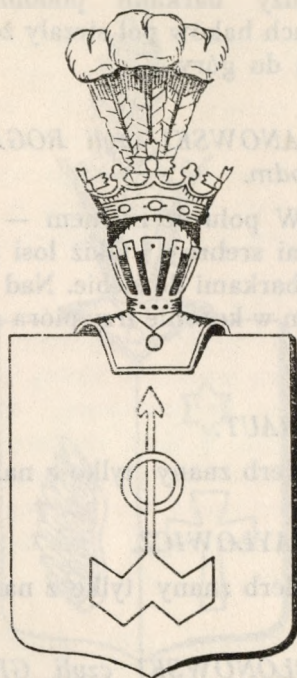
Na tarczy dwudzielnej: w polu prawem czerwonom — skrzydło czarne barkiem w lewo, w lewym, też czerwonom — pod sześciopromienną gwiazdą złotą krzyż także złoty. Nad hełmem w koronie skrzydło czarne, barkiem w lewo.

ISSAKOWICZ.

Herb znany tylko z nazwy.

ISZORA.

Herb znany tylko z nazwy.

HERB IŁGOWSKI**IWANENKO.**

Herb znany tylko z nazwy.

IWANICKI czyli PEŁNIA.

W polu czerwonom — nad księżycem srebrnym w pełni krzyż z wierzchołkiem i ramionami przekrzyżowanymi. Nad hełmem w koronie między dwiema szablami końcami do góry, ostrzami do siebie, trzy pióra strusie.

IWANOWICZ czyli CHOLEWA odm.

W polu czerwonom — między barkami dwóch haków prostopadłych miecz ostrzem na dół. Nad hełmem w koronie

między barkami podobnych dwóch haków pół strzały żelazcem do góry.

IWANOWSKI czyli **ROGALA**
odm.

W polu czerwonym — róg jeleni srebrny i takież łosi prosto barkami do siebie. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

IZBRAUT.

Herb znany tylko z nazwy.

IZMAYŁOWICZ.

Herb znany tylko z nazwy.

JABŁONOWSKI czyli **GRZYMAŁA** odm. Odmiana hrabiowska.

W polu złotem — na zielonej murawie pod dwugłowym orłem czarnym — mur czerwony o trzech basztach z bramą otwartą, w której mąż zbrojny z mieczem w prawej, a tarczą w lewej ręce. Nad koroną hrabiowską trzy hełmy ukoronowane: nad pierwszym na pięciu piórach, dwu czerwonych pomiędzy złotymi — trzy baszty blankowane jak na tarczy, nad drugim dwugłowy orzeł czarny, nad trzecim pół męża zbrojnego z mieczem w prawej ręce, z lewą opartą na biodrze. Labry: boczne czerwone, środkowe czarne — podbite złotem. Tarcze podpierają tygrysy.

JABŁONOWSKI czyli **PRUS III**
odm. Odmiana książęca.

Na środku tarczy czterodzielnej — tarcza mniejsza, nakryta mitrą książęcą, na której w polu srebrnym — orzeł czarny, głową w prawo z tarczą na piersiach, szachowaną białą i niebiesko (według hr. Ostrowskiego czerwono i srebrno). W polach głównej tarczy: w I czerwonym — półtora krzyża srebrnego bez dolnego prawego ramienia (Prus I), w II dwudzielnym: z prawej strony czerwonym, z lewej błękitnym — kosa z półpodkową, tworzące bark, na którym półtora krzyża bez prawego dolnego ramienia (Prus II), w III czerwonym — dwie kosy barkami nazewnątrz, ostrzami do góry skrzyżowane (Kosy), w IV błękitnym — noga zbrojna złota, zgięta w kolanie, stopą w prawo skierowana (Złotogoleńczyk). Nad tarczą trzy hełmy, z tych środkowy z mitrą książęcą wprost, a skrajne, nakryte koronami hrabiowskimi, ku niemu zwrócone, wszystkie trzy z kratkami złotymi i takimiż medaljonami, zawieszonymi na łańcuchach. W szczycie pierwszego hełmu — ręka złota zbrojna, zgięta w łokciu, z mieczem do cięcia w prawo, w szczycie drugiego — czarny orzeł dwugłowy i w szczycie trzeciego — noga zbrojna, jak w IV polu głównej tarczy. Labry, poczynając od połowy środkowego hełmu,

z prawej strony czerwone, a z lewej niebieskie, jedno i drugie srebrem podszyte. Tarczę wraz z trzema hełmami powyżej opisanymi okrywa płaszcz książęcy, podbity gronostajami.

JABŁONOWSKI czyli
KOTWICA odm.

W polu czerwonym — kotwica ze słupem, załamany w prawo ukośnie na dół. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Nadany w r. 1775.

JACHICZ.

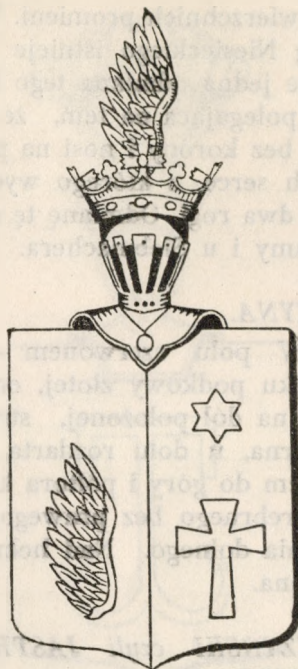
Herb kniaziów tatarskich Jachiczów v. Jakiczów, których protoplastą był Tahir, syn Aezimata, występujący około 1484 roku.

JACHIMOWICZ.

Herb znany tylko z nazwy.

JACHOWICZ czyli **DĄB** odm.

Na tarczy ściętej: w polach górnym czerwonym i dolnym czarnym — pierścień złoty, wokół którego trzy złote gałązki dębowe, każda o dwóch listkach i jednej żółędzi: dwie i jedna. Nad hełmem w koronie między dwoma rogami czerwono-czarnymi trzy żółędzie na jednym pniu o czterech korzeniach. Labry czarne podbite czerwonym. Nadany 24.10.1595 przez ces. św. P. Rz., Rudolfa IV, przyniesiony do Polski w XVII wieku.

HERB ISIORA

JACHTA.

W polu barwy niewiadomej — dwa słupy, prostopadle załamane u dołu na bok, w górze złączone poprzeczną belką, w środku której słupek pod półksiężycem, rogami do góry. Przypuszczają, że przyniesiony na Litwę w końcu XV lub w początku XVI w. przez rodzinę kniaziów tatarskich. Autograf z r. 1544.

JACKOWSKI czyli **RYŚ** odm.

W polu błękitnym — ryś naturalny, biegnący w koronie. Nad hełmem w koronie sześciopromienna gwiazda złota z lilią błękitną na każdym z pięć-

ciu wierzchnich promieni. Według Niesieckiego istnieje jeszcze jedna odmiana tego herbu, polegająca na tem, że rysz jest bez korony i nosi na piersiach serce, z którego wychodzą dwa rogi. Odmianę tę spotykamy i u Siebmachera.

JACYNA.

W polu czerwonym — w środku podkowy złotej, ocelami na dół położonej, strzała srebrna, u dołu rozdarta, żełźcem do góry i półtora krzyża srebrnego bez prawego ramienia dolnego. Nad hełmem korona.

JACZYŃSKI czyli JASTRZĘBIEC odm.

W polu błękitnym — w środku podkowy złotej ocelami do góry, dwa krzyże kawalerskie srebrne jeden nad drugim. Nad hełmem w koronie jastrzęb z dzwonkiem u lewej nogi, trzymający w szponach prawej podkowę z krzyżami, jak na tarczy. Początek odmiany niewiadomy.

JAGIELSKI.

Herb znany tylko z nazwy.

JAGNIĘ.

Na tarczy ściętej: w polu górnym błękitnym — jagnię srebrne ze złotą chorągiewką, w dolnym srebrnym — dwa pasy poprzeczne czerwone. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Nadany wraz z nobili-

tacją Teodorowi Henrykowi Langfort, kapitanowi w bataljonie skarbu koronnego przez Stanisława Augusta 29.7.1791 r.

JAGODOWICZ - MAŁACH.

W polu błękitnym — podkowa srebrna barkiem w górę. Opis tego herbu podajemy według Odmian Herbowych Chrzęńskiego.

JAGUTOWICZ.

Herb znany tylko z nazwy.

JAHNKE.

Na tarczy, podzielonej srebrną belką poprzeczną: w polu górnym złotem — gryf czerwony, w dolnym błękitnym — trzy gwiazdy złote rzędem.

JAKIMOWICZ czyli OGONCZYK odm.

W polu czerwonym — na barku półpięścienia srebrnego także strzała żełźcem do góry, dwa razy przekrzyżowana. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

JAKOBSON - GEHEMA.

Na tarczy dwudzielnej: w polu prawem złotem — skrzydło orle srebrne barkiem w lewo, w lewym czerwonym — stopa orla złota. Nad hełmem w koronie to samo, co na tarczy. Nadany Jakubowi Jakobsonowi von Embden z przydomkiem Gehema, jego żonie i dzieciom przez króla polskiego, Zygmunta III 12.3.1624 r.

JAKOWICZ.

Herb o nieznanym opisie, wymieniony przez hr. Uruskiego.

JAKOWIECKI czyli **PRUS I** odm.

W polu niebieskiem—krzyż złoty, u podstawy którego takąż belka poprzeczna, połączona z podstawą, równoległa do prawego ramienia. Odmianę tę podajemy według Tablic Odmian Herbowych Chrzęńskiego.

JAKUBOWICZ I czyli **JUNO-SZA** odm.

Jakubowicz - Paschalis.

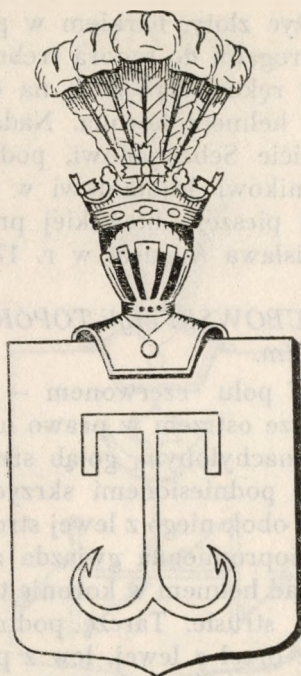
W polu zielonem — na wzgórku baran srebrny w lewo z chorągiewką czerwoną w przedniej prawej łapie. Nad hełmem w koronie skrzydło czarne orle, barkiem w lewo, przesyte strzałą w lewo, do góry, ukośnie. Nadany Paschalisowi Jakubowiczowi przez Stanisława Augusta 8.3.1791 r.

JAKUBOWICZ II.

W polu barwy niewiadomej — na barku podkowy ocelami na dół strzała bez opierzenia, żełźcem do góry.

JAKUBOWICZ III.

W polu barwy niewiadomej — krzyż spodem rozdarty, końce jego pośrodku złączone belką poprzeczną. Pod ramionami krzyża po obydwu jego stronach podkowy, barkami do siebie obrócone. Herb Walen-

HERB JASIEŃIECKI I

tego Jakubowicza, występującego w r. 1576, zaświadczaającego pobór ze wsi Szklary woj. krakowskiego, pow. proszowskiego.

JAKUBOWSKI czyli **KOPACZ** odm.

W polu srebrnem — skrzydło czarne na takiejże stopie orle. Nad hełmem korona. Nadany wraz ze szlachectwem Wojciechowi Jakubowskiemu, pułkownikowi wojsk polskich, z rodziny neofickiej pochodzącemu.

JAKUBOWSKI czyli **TOPÓR** odm.

W polu czerwonym — pół-

księżyc złoty, barkiem w prawo, rogami do topora srebrnego z rękojeścią złotą na dół. Nad hełmem korona. Nadany neoficie Sebastjanowi, podporucznikowi adjutantowi w dywizji pieszej litewskiej przez Stanisława Augusta w r. 1790.

JAKUBOWSKI czyli TOPÓR
odm.

W polu czerwonym — na toporze ostrzem w prawo ukośnie nachylonym, gołąb srebrny z podniesionymi skrzydłami, a obok niego z lewej strony sześciopromienna gwiazda złota. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Tarczę podtrzymuje orzeł z lewej, lew z prawej strony. Nadany Michałowi, Kazimierzowi i Felicjanowi braciom Jakubowskim przez Stanisława Augusta 24.12.1764 r.

JAKUBOWSKI czyli TOPÓR
odm. Odmiana baronowska.

Na tarczy czterodzielnej: w polu I srebrnym — nad murem czerwonym pół orła dwugłowego, w II czerwonym — na toporze, drzewcem złotym ukośnie w lewo leżącym, gołąb wlatujący, a za nim sześciopromienna gwiazda złota, w III czerwonym — topór drzewcem do góry, ostrzem na dół, w IV błękitnym — srebrna rzeka czyli krzywaśn w kształcie odwróconej litery S, leżącej ukośnie w prawo, z krzyżykiem kawalerskim u góry. Nad tar-

czą dwa hełmy ukoronowane: nad pierwszym—pół orła dwugłowego, nad drugim topór, utkwiony drzewcem w lewo ukośnie do góry. Labry czerwone, podbite srebrem. Nadany Wincentemu Jakubowskiemu 20.12.1808 r.

JAKUSZEWSKI czyli SZAŁA-
WA odm.

Jakuszowski.

W polu błękitnym — złoty pierścień z takimże krzyżem kawalerskim na wierzchu i w środku. Nad hełmem korona.

JAŁOWICKI czyli SYROKOM-
LA odm.,

Jałowski.

W polu czerwonym — nad dwiema krokwiemi srebrnymi, tworzącemi literę W, strzała złota żełęczem do góry, na niej dwa miecze ostrzami do dołu ukośnie skrzyżowane. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Prawdopodobnie odmiana herbu Jałowskich.

JAŁOWSKI I czyli SYRO-
KOMLA odm.,

Jełowski.

W polu czerwonym — nad dwiema krokwiemi srebrnymi, tworzącemi literę W, strzała srebrna żełęczem do góry z krzyżem ukośnym na sobie.

JAŁOWSKI II czyli SYRO-
KOMLA odm.

W polu czerwonym — nad dwiema krokwiemi srebrnymi,

tworzącymi literę W, także strzała dwa razy prawo-ukośnie przekrzyżowana. Nad hełmem w koronie takie same krokwie ze strzałą tak samo przekrzyżowaną. Prawdopodobnie jest to zniekształcona odmiana poprzedniego herbu.

JALÓWKA I czyli **PAPRZYCA**
odm.,
Jałówki, Jełówke.

W polu czerwonym—srebrne koło młyńskie. Nad hełmem w koronie skrzydło. Odmiana śląska herbu Paprzyca z XVII wieku.

JALÓWKA II.

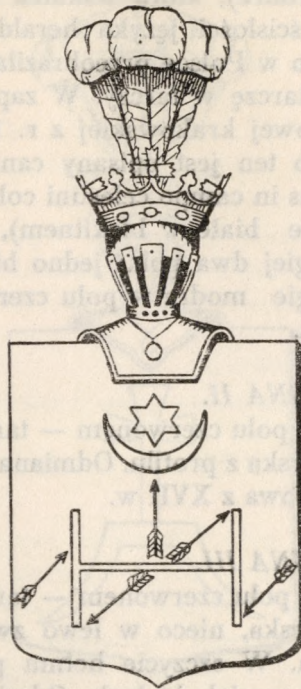
W polu czerwonym — koło młyńskie srebrne. Nad hełmem na trzech piórach strusich, z których środkowe białe, skrajne czerwone, koło młyńskie.

JALOZO czyli **DĄBROWA** odm.

W polu błękitnym — nad szablą wpoprzek położoną, ostrzem do dołu, a końcem w prawo, podkowa złota z takimże krzyżem na barku i przy każdym ocelu. Nad hełmem w koronie skrzydło, przeszyte strzałą. Początek odmiany wiadomy. Z dyplomu Heroldji Cesarstwa Rosyjskiego gub. mohilewskiej z r. 1856, wydane go Antoniemu Jalozie.

JANADAR.

Herb znany tylko z nazwy.

HERB JASIENIECKI II

JANASZ.

Herb znany tylko z nazwy.

JANDUŁA v. JANDUŁOWICZ.

Herb znany tylko z nazwy.

JANESZ.

Herb znany tylko z nazwy.

JANIEWICZ.

Herb znany tylko z nazwy.

JANINA I czyli **POLE W POLU.**

W polu czerwonym — tarcza fioletowa czy brunatna. Nad hełmem w koronie ogon pawi. Jeden z bardzo starych herbów polskich. Lelewel przypuszcza, że jest to tarcza ze skrajem

(bordure), która wskutek małej ścisłości języka heraldycznego w Polsce przeobraziła się na tarczę w tarczy. W zapisce sądowej krakowskiej z r. 1425 herb ten jest opisany *canipus albus in campo celestini coloris* (pole białe w błękitnym), w drugiej dwa pola: jedno białe, drugie modre w polu czerwonym.

JANINA II.

W polu czerwonym — tarcza rycerska z profilu. Odmiana rysunkowa z XVII w.

JANINA III.

W polu czerwonym — tarcza rycerska, nieco w lewo zwrócona. W szczycie hełmu pięć piór pawich białych. Odmianę tę podajemy za Heroldją Królestwa Polskiego.

JANINA odm. czyli CHUNOWSKI.

(Patrz Chunowski czyli Janina odm. t. II, str. 80).

JANINA odm. czyli JANOWSKI.

Patrz Janowski czyli Janina odm.

JANINA odm. czyli JURGIEWICZ.

Patrz Jurgiewicz czyli Janina odm.

JANISZEWSKI.

Herb znany tylko z nazwy.

JANKIEWICZ,

Jankajtys.

W polu błękitnym — pod trzema sześciopromiennymi gwiazdami rzędem, pas fioletowy, pod którym pół orła srebrnego. Nad hełmem w koronie pod sześciopromienną gwiazdą złotą czarne skrzydło barkiem w lewo. Nadany Hieronimowi, Maciejowi, Pawłowi i Adamowi Jankiewiczom 20.2.1564 r.

JANKIEWICZ.

W polu barwy niewiadomej — drzewo liściaste, na wierzchołku którego kruk, odwrócony w prawo. Nad hełmem w koronie także drzewo. Herb własny Jankiewicza, występującego w r. 1725.

JANKOWICZ.

W polu barwy niewiadomej — na belce poprzecznej, w końcach załamanej prostopadle do góry i na boki, krzyż zakończony półksiężycem. Nad hełmem korona.

JANKOWSKI czyli ŁODZIA odm.

W polu czerwonym — na złotej łodzi krzyż srebrny. Początek odmiany niewiadomy.

JANOREŃSKI.

W polu srebrnym — popiersie, ubrane błękitno z głową w krymce błękitnej z takiemż uszami. Nad hełmem w koronie także popiersie w lewo. Labry błękitne, podbite srebrem.

JANOWICZ I.

W polu barwy niewiadomej — belka dwukrotnie ku górze załamana, pod nią ptak odwrócony w lewo. Herb własny Mikołaja Janowicza, występującego w r. 1584 w pow. upickim.

JANOWICZ II.

W polu barwy niewiadomej — ponad dwiema krokwiemi krzyż kawalerski. Herb własny Wojciecha Janowicza, występującego w r. 1584, w pow. upickim.

JANOWICZ III.

W polu barwy niewiadomej — miecz rękojeścią ku górze, po obydwu stronach którego dwa serca. Herb Marcina Janowicza, występującego w roku 1580 w pow. rosieńskim.

JANOWSKI czyli JANINA
odm.

W polu czerwonym — tarcza złota. Nad hełmem w koronie ogon pawi. Początek odmiany niewiadomy.

JANTA.

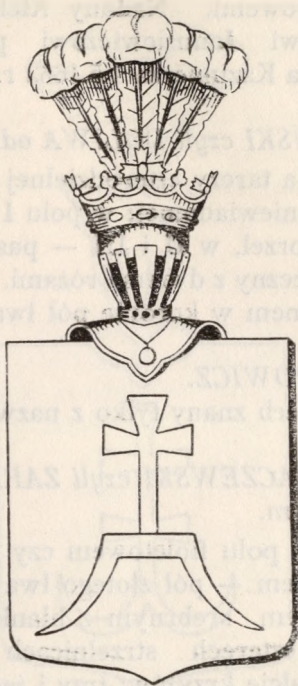
W polu błękitnym — gwiazda sześciopromienna złota.

JANULEJKO.

Herb znany tylko z nazwy.

JANULEWICZ.

W polu błękitnym — trzy srebrne lilje: dwie i jedna. Nad hełmem korona. Nadany wraz

HERB JEŁOWICKI I

z nobilitacją Józefowi Janulewiczowi, towarzyszeni II brygady pieszej Wielkiego Księstwa Litewskiego przez Stanisława Augusta 12.3.1792 r.

JANULEWICZ.

Herb znany tylko z nazwy.

JANUS.

Herb znany tylko z nazwy.

JANUSZEWSKI.

Herb rodziny tatarskiej, znany tylko z nazwy.

JANUSZOWICZ czyli SNOPI.

W polu barwy niewiadomej — snop jęczmienia opasany wstęgą między trzema listkami

dębowemi. Nadany Aleksandrowi Janusiewiczowi przez Jana Kazimierza 1.5.1662 r.

JANŃSKI czyli DOLIWA odm.

Na tarczy czterodzielnej barwy niewiadomej: w polu I i IV — orzeł, w II i III — pas poprzeczny z dwiema różami. Nad hełmem w koronie pół lwa.

JAPOWICZ.

Herb znany tylko z nazwy.

JARACZEWSKI czyli ZARĘBA odm.

W polu fioletowem czy brunatnem — pół złotego lwa nad murem srebrnym z blankami i o czterech strzelnicach w kształcie krzyżów: trzy i jedna. Nad hełmem w koronie pół lwa złotego.

JARMUNDOWICZ.

Herb znany tylko z nazwy.

JAROCKI.

W polu barwy niewiadomej — serce z krzyżem równoramiennym, mające drugi krzyż kawalerski w środku.

JAROCKI czyli RAWICZ odm. bez Róży.

W polu złotem — na czarnym niedzwiedziu biegnącym panna, czerwono ubrana, siedząca z rozpuszczonymi włosami, z koroną na głowie i z rękami do góry wzniesionymi. Nad hełmem w koronie pomiędzy

jeleniami rogami pół niedzwiedzia. Odmiana przysługująca domowi Jarockich z Jaroczyna w poznańskim.

JAROCKI czyli RAWICZ odm. Odmiana baronowska, von Jaroschin.

W polu złotem — na niedzwiedziu biegnącym panna, błękitno ubrana, siedząca z rozpuszczonymi włosami, z koroną na głowie, w prawej ręce trzyma cztery chorągiewki czerwono-srebrne, w lewej trzy, do góry wzniesione. Nad tarczą trzy hełmy ukoronowane, w skrajnych orzeł czarny ukoronowany, w środkowym panna na niedzwiedziu z chorągiewkami, jak na tarczy. Labry czarne, podbite złotem. Nadany wraz z tytułem baronowskim czeskim w r. 1629.

JAROCKI czyli RAWICZ odm. Odmiana hrabiowska.

Na tarczy pięciodzielnej: w polach I i IV błękitnych — lew złoty ukoronowany, pierwszy w lewo, drugi w prawo, w II i III złotych — orzeł czarny ukoronowany, pierwszy w prawo, drugi w lewo, w V złotem — na czarnym biegnącym niedzwiedziu — panna, błękitno ubrana, w koronie, z rozpuszczonymi włosami, trzymająca w każdej ręce wzniesioną chorągiewkę czerwono-srebrną. Nad tarczą trzy hełmy, nad pierwszym z mitrą książęcą i trzecim

z koroną szlachecką — orzeł czarny ukoronowany, nad środkowym z koroną szlachecką — pół panny z chorągiewkami jak na tarczy. Nadany łącznie z tytułem hrabiowskim czeskim w 1670 r.

JAROCZEWSKI czyli **ZAGŁOBA** odm.

W polu błękitnem — na mieczu końcem do góry, podkowa srebrna ocelami na dół. Nad hełmem w koronie skrzydło, przeszyte strzałą.

JAROSŁAW.

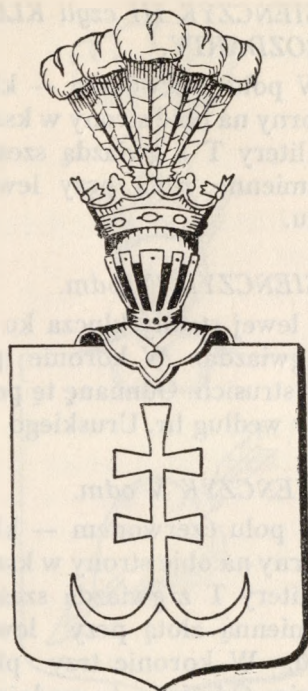
Na tarczy, pasem złotym ukośnie w lewo ściętej: w polu górnem czerwone — jednorożec w lewo, w dolnem błękitnem — delfin złoty w prawo. Nad hełmem w koronie między dwoma czarnymi skrzydłami sześciopromienna gwiazda złota. Labry z prawej strony błękitne, z lewej czerwone, podbite złotem. Godło: *Beatus Qui Utilis*. Nadany z dziedzicznym szlacheństwem Franciszkowi Christjanowi przez Mikołaja I 14.1.1840 r.

JAROSZEWICZ.

Herb znany tylko z nazwy.

JAROSZYNSKI czyli **KORCZAK** odm.

W polu czerwone — na trzech srebrnych wrębach poprzecznych równoległych, ku dołowi stopniowo zmniejszają-

HERB JUNCZYK I

cych się, strzała żelźcem na dół. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: czerwone, złote i błękitne. Początek odmiany niewiadomy.

JASIENCZYK I czyli **KLUCZ**, *Jasienice, Jasiona.*

W polu błękitnem — złoty klucz zębem do góry. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Jeden z najstarszych herbów polskich.

JASIENCZYK II.

W polu błękitnem — klucz złoty z zębem na obie strony. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Autograf z r. 1566 i 1682.

JASIEŃCZYK III czyli KLUCZ ROZDARTY.

W polu czerwonym — klucz srebrny na obie strony w kształcie litery T z gwiazdą sześciopromienną złotą przy lewym boku.

JASIEŃCZYK IV odm.

Z lewej strony klucza ku górze gwiazda. W koronie pięć piór strusich. Odmianę tę podajemy według hr. Uruskiego.

JASIEŃCZYK V odm.

W polu czerwonym — klucz srebrny na obie strony w kształcie litery T z gwiazdą sześciopromienną złotą przy lewym boku. W koronie trzy pióra strusie. Odmianę tę podajemy według Tablic Odmian Herbowych Chrzęńskiego.

JASIEŃIECKI I.

W polu czerwonym — koltwica srebrna lub złotą ze słupem nakształt litery T. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich.

JASIEŃIECKI II.

W polu czerwonym — pod barkiem srebrnego półksiężyca z gwiazdą sześciopromienną złotą między rogami, dwa słupy srebrne w środku takąż belką poprzeczną złączone, na belce strzala żelźcem do góry, po prawej stronie obu słupów strzala do każdego z ich wierzchołków ukośnie zwrócona, po

lewej również strzala, zwrócona ukośnie do ich podstawy. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

JASIEŃIECKI III.

W polu czerwonym — pod barkiem półksiężyca z gwiazdą sześciopromienną między rogami, dwa haki, u szczytu ukośnie w prawo na dół, u podstaw ukośnie w lewo do góry załamane, w środku zaś na belce poprzecznej, łączącej oba, strzala bez opierzenia żelźcem do góry. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

JASIEŃIECKI III odm.

W polu błękitnym — pod barkiem srebrnego półksiężyca z gwiazdą złotą między rogami, dwa srebrne haki u szczytu ukośnie w prawo na dół, u podstaw ukośnie w lewo do góry załamane, w środku zaś na złączeniu ich poprzecznym strzala żelźcem do góry. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

JASIEŃSKI.

Herb własny Grzegorza Jasieńskiego, występującego około r. 1571.

JASIEŃSKI czyli WĄŻ odm. Jasiński.

W polu czerwonym — dwa złote węże, głowami do siebie, ogonami na dół. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Początek herbu niewiadomy.

JASIŃSKI.

W polu czerwonym — litera Z biała. Nad hełmem w koronie między dwoma orłami skrzydłami także litera Z.

JASION.

W polu błękitnym — trzy gęsie pióra srebrne rzędem, końcami do pisania na dół. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Nadany wraz ze szlachectwem dziedzicznym Franciszkowi Jasińskiemu przez Mikołaja I 1.8.1848 r.

JASKI.

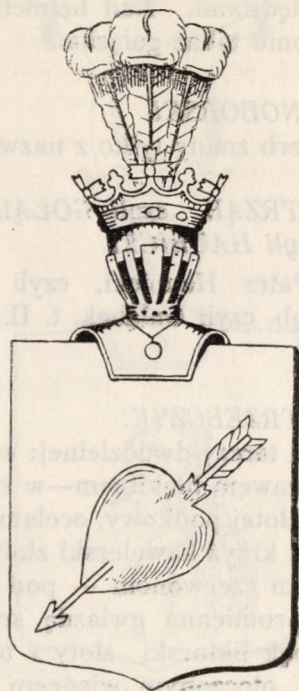
Na tarczy dwudzielnej: w polu prawym czerwonym — głowa ośla srebrna, w polu lewym błękitnym — lew złoty, trzymający maczugę koleczastą. Nad hełmem korona.

JASKOLD.

W polu barwy niewiadomej — podkowa barkiem do góry, ocelami obejmująca koniec miecza, w jej środek skierowana.

JASKOLECKI czyli RADWAN odm.

W polu srebrnym — chorągiew kościelna czerwona o trzech połach ze srebrną frendzlą, na dół prostopadłe zwieszonych, z krzyżem kawalerskim srebrnym nad środkową połą i z pierścieniami po obu końcach drzewca. Nad hełmem w koronie pięć piór stru-

HERB AKSAK III

sich: dwa czerwone między trzema białymi.

JASKUŁECKI.

W polu błękitnym — nad czarną kotwicą sznurem srebrnym okręconą, dwa złote półksiężycy, barkami zetknięte, z których górny obejmuje sześciopromienną gwiazdę złotą. Nad hełmem w koronie na prawym ogonie półksiężyc barkiem na dół z gwiazdą sześciopromienną złotą między rogami.

JASNA GÓRA.

W polu czerwonym — zielona gałązka dębowa z listkami

i żołędziami. Nad hełmem w koronie także gałązka.

JASNOBORSKI.

Herb znany tylko z nazwy.

JASTRZĄB czyli *GOŁĄBEK*, czyli *HAUBICKI*.

(Patrz Haubicki, czyli Jastrząb czyli Gołąbek, t. II, str. 189).

JASTRZĘBCZYK.

Na tarczy dwudzielnej: w polu prawem błękitnem—w środku złotej podkowy, ocelami do góry, krzyż kawalerski złoty, w lewym czerwonym — pod sześciopromienną gwiazdą srebrną pęk liktorski złoty z toporem, otoczonym wieńcem warzynowym. Nad hełmem w koronie jastrząb z dzwonkiem u lewej nogi, w szponach prawej trzyma snop liktorski z wieńcem, jak na tarczy. Labry z prawej strony czerwone, z lewej błękitne, podbite złotem. Nadany z dziedzicznym szlacheństwem Janowi Zielińskiemu przez Mikołaja I, cesarza rosyjskiego i króla polskiego 11.5. 1841 r.

JASTRZĘBIEC I czyli *BOLESTA*,

Boleszczyc, Jastrzęby, Kamionka, Ludbrza, Lubrza, Łazanki, Nagorza.

W polu błękitnem — złota podkowa ocelami do góry. Nad hełmem w koronie jastrząb.

Jeden z najstarszych herbów polskich.

JASTRZĘBIEC II.

W polu błękitnem — w środku złotej podkowy ocelami do góry krzyż kawalerski złoty. Nad hełmem w koronie jastrząb ze złotymi dzwonekami u nóg, podkową wzniesioną z krzyżem w prawej trzymający.

JASTRZĘBIEC III.

W polu błękitnem — w środku złotej podkowy ocelami do góry, krzyż kawalerski złoty. Nad hełmem w koronie jastrząb w koronie z dzwonekami u lewej nogi.

JASTRZĘBIEC IV.

W polu błękitnem — w środku złotej podkowy ocelami do góry krzyż kawalerski złoty. Nad hełmem w koronie jastrząb z dzwonkiem u lewej nogi i pierścieniem w dziobie.

JASTRZĘBIEC V.

W polu błękitnem — w środku złotej lub srebrnej podkowy ocelami do góry krzyż kawalerski złoty, na którym jastrząb z dzwonkiem u lewej nogi i z takimże pierścieniem w dziobie. Nad hełmem jastrząb z dzwonkiem i pierścieniem, jak na tarczy.

JASTRZĘBIEC VI.

W polu błękitnem—pod trzema sześciopromiennymi gwiazdami złotymi rzędem, pod-

kowa złota ocelami do góry z takimże krzyżem kawalerskim w środku. Nad hełmem w koronie jastrząb z dzwonkiem u lewej nogi, trzymający w szponach prawej podkowę złotą z takimże krzyżem w środku.

JASTRZĘBIEC VII.

W polu błękitnem — w środku złotej podkowy ocelami do góry, srebrna strzała w opierzeniu rozdarta żelźcem do góry. Nad hełmem w koronie jastrząb z dzwonkiem u lewej nogi, w prawej trzymający podkowę ze strzałą jak na tarczy.

JASTRZĘBIEC VIII.

Na tarczy te same godła, jak w pierwotnym herbie Jastrzębiec. Nad hełmem podobny jastrząb, tylko na krzyżu kawalerskim złotym stojący.

JASTRZĘBIEC IX.

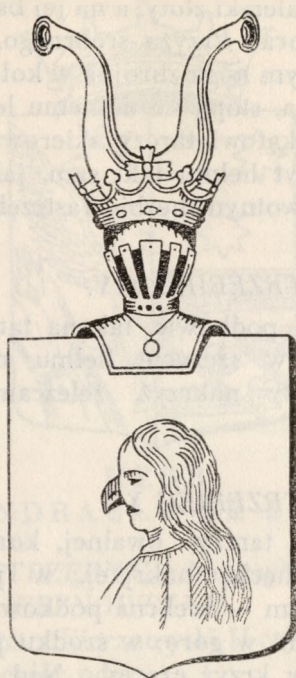
Nad podkową złota gwiazda. Nad hełmem to samo, co w pierwotnym herbie Jastrzębiec.

JASTRZĘBIEC X.

Nad podkową dwa złote dzwonki obok siebie. Szczyt hełmu jak w pierwotnym herbie Jastrzębiec.

JASTRZĘBIEC XI.

W środku podkowy dwa kawalerskie krzyże srebrne, jeden nad drugim ustawione. Nad hełmem jastrząb wzlatujący w prawo, w szponach prawej nogi

HERB
ELŻANOWSKI II

podkowę z dwoma krzyżami, jak na tarczy trzymający.

JASTRZĘBIEC XII.

Na barku złotej podkowy krzyż srebrny kawalerski, u ocelów podkowy dwie srebrne strzały, prawa ostrzem na dół, lewa ostrzem w górę, w lewo tarczy ukośnie skierowane. Nad hełmem jastrząb ukośnie wzlatujący w prawo z małą podkową złotą w dziobie. (Patrz Grębecki v. Grębarski czyli Jastrzębiec odm. t. II, str. 175).

JASTRZĘBIEC XIII.

Podkowa złota ocelami na dół, w środku podkowy krzyż

kawalerski złoty, a na jej barku półtora krzyża srebrnego, na którym noga zbrojna w kolanie zgięta, stopą ku dolnemu lewemu kątowi tarczy skierowana. Szczyt hełmu taki sam, jak w pierwotnym herbie Jastrzębiec.

JASTRZĘBIEC XIV.

W podkowie, tak na tarczy, jak w szczycie hełmu dwie strzały nakrzyż, żeleźcami w górę.

JASTRZĘBIEC XV.

Na tarczy owalnej, koroną szlachecką nakrytej, w polu szarem — srebrna podkowa o celami w górę; w środku podkowy krzyż czarny. Nad hełmem jastrzęb, wlatujący w prawo, w szponach prawej nogi podobną podkowę z krzyżem jak na tarczy trzymający.

JASTRZĘBIEC XVI.

Odmianę tę, polegającą na tem, że tarcza okolona jest złotym łańcuchem, podajemy za hr. Uruskim.

JASTRZĘBIEC odm. czyli SCHABICKI.

W polu zielonem — podkowa złota barkiem na dół, z krzyżem kawalerskim w środku także złotym. Nad tarczą w koronie jastrzęb wlatujący z podkową, obejmującą krzyż jak na tarczy, w szponach prawej nogi.

JASTRZĘBIEC odm. czyli TECHŁOWICZ v. TEHLÓWICZ.

W polu niebieskiem (zielonem) — podkowa złota w górę otwarta, w niej krzyż złoty. Nad hełmem w koronie jastrzęb z podkową i krzyżem w szponach.

JASTRZĘBIEC odm. czyli BELZA.

(Patrz Belza czyli Jastrzębiec odm., t. II, str. 28).

JASTRZĘBIEC odm. czyli BIAŁACHOWSKI.

(Patrz Białachowski czyli Jastrzębiec odm. t. II, str. 33).

JASTRZĘBIEC odm. czyli BOBROWSKI.

(Patrz Bobrowski czyli Jastrzębiec odm. t. II, str. 41).

JASTRZĘBIEC odm. czyli BOROWSKI.

(Patrzy Borowski czyli Jastrzębiec odm., t. II, str. 50).

JASTRZĘBIEC odm. czyli BRZÓZOWSKI.

(Patrz Brzozowski czyli Jastrzębiec odm., t. II, str. 62).

JASTRZĘBIEC odm. czyli CHYLIŃSKI.

(Patrz Chyliński czyli Jastrzębiec odm., t. II, str. 80).

JASTRZĘBIEC odm. czyli CIBORSKI.

(Patrz Ciborski czyli Jastrzębiec odm. t. II, str. 81).

JASTRZĘBIEC odm. czyli
CZERNYSZEW.

(Patrz Czernyszew czyli Jastrzębiec odm. t. II, str. 89).

JASTRZĘBIEC odm. czyli
DOMARADZKI II.

(Patrz Domaradzki II czyli Jastrzębiec odm. t. II, str. 110).

JASTRZĘBIEC odm. czyli
DOMARADZKI III.

(Patrz Domaradzki III czyli Jastrzębiec odm. t. II, str. 110).

JASTRZĘBIEC odm. czyli
DRĄGOWSKI.

(Patrz Drągowski czyli Jastrzębiec odm. t. II, str. 115).

JASTRZĘBIEC odm. czyli
GRĘBECKI.

(Patrz Grębecki czyli Jastrzębiec odm. t. II, str. 175).

JASTRZĘBIEC odm. czyli
GRZEMBSKI.

(Patrz Grzembski czyli Jastrzębiec odm. t. II, str. 180).

JASTRZĘBIEC odm. czyli
JACZYŃSKI.

(Patrz Jaczyński czyli Jastrzębiec odm., t. II, str. 212).

JASTRZĘBIEC odm. czyli
KAPICA.

Patrz Kapica czyli Jastrzębiec odm.

JASTRZĘBIEC odm. czyli
KIERSKI.

Patrz Kierski czyli Jastrzębiec odm.

HERB
ANDRAULT DE BUY.

JASTRZĘBIEC odm. czyli
KIERZNOWSKI II.

Patrz Kierznowski II czyli Jastrzębiec odm.

JASTRZĘBIEC odm. czyli
KOCZAŃSKI.

Patrz Koczański czyli Jastrzębiec odm.

JASTRZĘBIEC odm. czyli
KOZIEBRODZKI.

Patrz Koziebrodzki czyli Jastrzębiec odm.

JASTRZĘBIEC odm. czyli
KOZŁOWSKI IV.

Patrz Kozłowski IV czyli Jastrzębiec odm.

JASTRZĘBSKI.

Na tarczy czterodzielnej: w polach I i IV białych — krzyż czarny, w II i III błękitnych — lew złoty, trzymający maczugę kolczastą. Nad hełmem korona.

JASZCZOŁD I czyli **TRĄBY**
odm.

W polu czerwonym — trzy trąby czarne, oprawne w złoto: jedna i dwie, między trzema różami: dwiema i jedną. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

JASZCZOŁD II.

W polu srebrnym — trzy czarne trąby, oprawne w złoto, munsztukami zetknięte pod różą w środku tarczy i po trzy także róże: dwie i jedna nad barkiem każdej. Nad hełmem w koronie dwie trąby.

JASZOWICZ.

Herb znany tylko z nazwy.

JAWŁOK.

Herb znany tylko z nazwy.

JAWNUCIA.

W polu czerwonym — sześciopromienna gwiazda złota między rogami dwóch złotych półksiężyców, z których wierzchni z krzyżem kawalerskim złotym. Nad tarczą mitra książęca.

JAWORSKI czyli **SAS** odm.

Na tarczy pięciodelnej: w polu I błękitnym — złota głowa lwa ukoronowana, buchająca czerwonym płomieniem (Zadora), w II czerwonym — topór srebrny (Topór), w III czerwonym — trzy złote kopje w gwiazdę: środkowa żełżcem

na dół, boczne na boki ukośnie w górę (Jelita), w IV dwudzielnym: z prawej strony czerwonym — róg bawoli srebrny, z lewej srebrnym — róg jeleni brunatny (Rogala), w V błękitnym — nad srebrnym półksiężcem strzała żełżcem do góry między dwiema sześciopromiennymi gwiazdami (Sas). Nad tarczą pięć hełmów w koronach: w pierwszym pół koźła rogatego w lewo, w drugim ukoronowana złota głowa lwa z szyją, buchająca płomieniem, w trzecim ogon pawi, strzała w prawo ukośnie na dół przeszyty, w czwartym topór utkwiony, w piątym róg bawoli i róg jeleni. Labry przy pierwszych trzech błękitne podbite złotem, przy dwóch ostatnich czerwone podbite srebrem. Nadany wraz z tytułem baronowskim, a potem hrabiowskim Józefowi Gabryelowi Jaworskiemu (z Jaworza Bobrowiczowi) przez Marję Teresę, ces. św. P. Rz. w r. 1779, a przez Józefa II w 1782 r.

JAWORSKII - ZNACZKO.

Herb znany tylko z nazwy.

JAZGAREK.

Na tarczy dwudzielnej: w polu prawym srebrnym — trzy róże: jedna u szczytu, dwie u spodu pola, lewe pole czerwone; przez obydwa pola napoprzek ryba złota. Nad hełmem w koronie trzy gałązki różane z kwiatami. Nadany w r. 1790

Fryderykowi Kaulberszowi, porucznikowi gwardji pieszej koronnej przez Stanisława Augusta za dyplomem z dn. 17 .2. 1791 r.

JĄŻWIŃSKI czyli **GRZYMAŁA** odm.

W polu złotem — mur czerwony z trzema basztami blankowanymi, w bramie otwartej którego stoi rycerz w zbroji z mieczem w prawej ręce. Nad tarczą dwa hełmy ukoronowane, w pierwszym na ogonie pawim trzy baszty czerwone blankowane, w drugim trzy pióra strusie: czerwone między złotymi. Labry czerwone, podbite złotem. Odmiana nadana jednej gałęzi rodziny Jąźwińskich w ziemi ciechanowskiej w osobie Aleksandra, przy wpisaniu tegoż do pocztu szlachty galicyjskiej, za zezwoleniem Franciszka Józefa I, ces. austriackiego w 1850 r.

JEDEN,

Joeden Koniecpolski.

Na tarczy ściętej: w polu górnym srebrnym — ręka zbrojna z mieczem, w dolnym błękitnym — lew biegnący z różą pod prawą łapą. Nad hełmem w koronie, nad rogami złotego półksiężyca, sześciopromienna gwiazda złota. Labry błękitne podbite srebrem. Piotr Joeden z przydomkiem Koniecpolski przyznane miał szlachectwo przez Jana III, króla polskiego

HERB FLEMING III

2.8.1677 r., potwierdzone przez Fryderyka Wilhelma II, króla pruskiego 1.5.1770 r.

JEDLINA.

Na tarczy ze skrajem złotym dwudzielnej: w polu prawym błękitnym — pół lwa srebrnego, w lewym czerwonym — pod barkiem złotego roga myśliwskiego, munsztukiem w prawo zwróconego, sześciopromienna gwiazda złota. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Z lewej strony tarczy rycerz zbrojny z szarfą przez plecy, z lewą ręką opartą na włóczni, prawą ręką wskazuje na lwa w tarczy. Nadany Wilhelmowi Krystyanowi Jakobsonowi przez Stanisława Augusta w r. 1790, potw. dyplomem z dn. 6.1.1792 roku.

JELEC I czyli LELIWA odm.

W polu błękitnem — między rogami złotego półksiężyca, barkiem na dół, sześciopromienna gwiazda złota. Nad hełmem w koronie dwie złote chorągwie kościelne o trzech polach równolegle jedna nad drugą.

JELEC II czyli LELIWA odm.

W polu błękitnem — nad półksiężycem złotym, obejmującym rogami gwiazdę sześciopromienną złotą, dwie złote chorągwie kościelne o trzech polach równolegle wpoprzek jedna nad drugą. Nad hełmem w koronie dwa haki srebrne, górą na boki, dołem do siebie zakrzywione, ukośnie skrzyżowane.

JELEN I.

W polu czerwonym — jeleni czarny ze srebrną przepaską. Nad hełmem w koronie róg złoty jeleni.

JELEN II.

W polu błękitnem — nad złotym płotem pół jelenia barwy naturalnej. Nad hełmem w koronie pół jelenia. Nadany Jerzemu Holarkowi, Janowi Kortagowi i Janowi Sernikowi 28. 7.1515 r.

JELEN PLYWAJĄCY.

W polu barwy niewiadomej — pod sześciopromienną gwiazdą jeleni wśród nurtów.

JELEN czyli BROCHWICZ I.

(Patrz Brochwicz I czyli Jeleń, t. II, str. 57).

JELENCZYK czyli OPOLE.

W polu barwy niewiadomej — głowa jelenia, mieczem ukośnie w prawo między rogami przebita. Nad hełmem korona.

JELENSKI czyli ODROWĄŻ odm.

W polu czerwonym — strzała srebrna żeleźcem do góry, u dołu rozdarta i wąsami zakończona w połowie przekrzyżowana bez prawego ramienia krzyżowego. Nad hełmem w koronie ogon pawi.

JELENSKI.

Herb znany tylko z nazwy.

JELITA I czyli KOŻLAROGI.

Nagody.

W polu czerwonym — trzy złote kopje w gwiazdę: środkowa żeleźcem na dół, a boczne żeleźcami do góry, ukośnie skrzyżowane. Nad hełmem w koronie pół kozła rogatego. Jeden z najstarszych herbów polskich.

JELITA II czyli KOŻLAROGI.

W polu czerwonym — trzy kopje w gwiazdę: środkowa żeleźcem na dół, boczne żeleźcami do góry, ukośnie skrzyżowane. Nad hełmem w koronie kozle rogi. Odmiana litewska.

JELITA III.

W polu błękitnem — trzy srebrne kopje w gwiazdę: środkowa żelźcem nadół, boczne żelźcami do góry, ukośnie skrzyżowane. Nad hełmem w koronie ręka zbrojna z mieczem. Nadany Walentemu Łapczyńskiemu 20.11.1581 przez króla polskiego Stefana, przy adoptacji kanclerza Jelity Zamoyskiego, oraz Janowi Śliwickiemu w r. 1685 przez Jana III za zezwoleniem Marcina Zamoyskiego podskarbiego, wielkiego koronnego.

JELITA odm. czyli BIELSKI.

(Patrz Bielski czyli Jelita odm. t. II, str. 36).

JELITA odm. czyli DZIRYD.

(Patrz Dziryd czyli Jelita odm. t. II, str. 127).

JELITA odm. czyli GEOMETER.

(Patrz Geometer czyli Jelita odm. t. II, str. 155).

JELITA odm. czyli GOMOLIŃSKI.

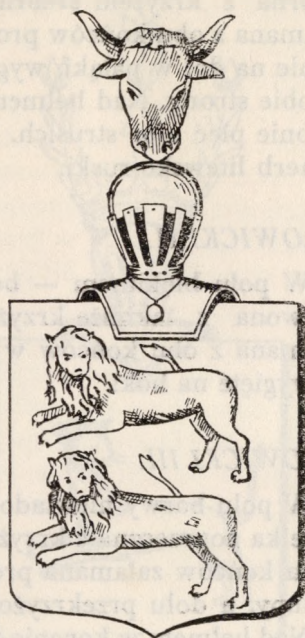
(Patrz Gomoliński czyli Jelita odm. t. II, str. 166).

JELITA odm. czyli HILCHEN.

(Patrz Hilchen czyli Jelita odm. t. II, str. 196).

JELITA odm. czyli KOZŁAKOWSKI.

Patrz Kozłakowski czyli Jelita odm.

HERBA AURSZWALD

JELONEK.

Herb znany tylko z nazwy.

JELSKI I czyli PIELESZ odm.

W polu czerwonom — pod krzyżem kawalerskim dwa miecze, ostrzami do góry, ukośnie skrzyżowane. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

JELSKI II czyli PIELESZ odm.

W polu czerwonom — nad sześciopromienną gwiazdą złotą dwa miecze, ostrzami do góry, ukośnie skrzyżowane. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

JEŁOWICKI I v. JAŁOWICKI
czyli **BRAMA OBOZOWA**
v. **BOŻENIEC odm.**

W polu czerwonom — belka

srebrna z krzyżem srebrnym, załamana z obu końców prostokątnie na dół w pałaki, wygięte na obie strony. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Stary herb litewsko-ruski.

JEŁOWICKI II.

W polu błękitnem — belka czerwona z takimże krzyżem, załamana z obu końców w kliny wygięte na boki.

JEŁOWICKI III.

W polu barwy niewiadomej — belka poprzeczna z krzyżem, z obu końców załamana prosto w słupy, u dołu przekrzyżowana. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

JENONIA.

W polu srebrnem — głowa jelenia naturalna. Nad koroną szlachecką trzy pióra strusie. Nadany Maciejowi i Stanisławowi braciom Szymanieckim przez króla polskiego, Stanisława Augusta 12.12.1781 r.

JEREMIEWICZ.

Herb znany tylko z nazwy.

JERLICZ czyli LIS odm.

W polu czerwonym — strzała srebrna bez opierzenia, żełęczem do góry, dwa razy przekrzyżowana ukośnie w prawo. Nad hełmem w koronie pół lisa czerwonego.

JERZMANOWSKI czyli DOŁĘGA odm.

W polu błękitnem — w środku podkowy srebrnej z krzyżem kawalerskim złotym strzała srebrna. Nad baronowską koroną francuską skrzydło czarne, przeszyte strzałą.

JERZYSŁAW.

W polu błękitnem — pod sześciopromienną gwiazdą złotą głowa jelenia srebrna. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Nadany Godfrydowi Frejer 14.1.1823 r. przez Aleksandra I, cesarza rosyjskiego i króla polskiego.

JESEWICZ.

Herb znany tylko z nazwy.

JESKI I,

Jaske, Köhn von Jaski.

W polu błękitnem — nad trzema srebrnymi rzekami poprzecznymi, po parę razy w pałak wygiętymi pół złotego lwa, trzymającego w łapach srebrny cep, ozdobiony trzema żołędziami: jeden z prawej, dwa z lewej strony i zakończony ponad głową lwa bijakiem w łuskę w środku zgrubionym. Nad hełmem w koronie pół lwa z takimże cepem. Labry błękitne podbite złotem.

JESKI II czyli PÓŁKOZIC odm.

Jeske, Jeska, Jaska, Jeschka.

Na tarczy dwudzielnej: w polu prawem czerwonym—ośla

głowa srebrna, w lewym błękitnem — lew złoty z maczugą srebrną w przednich łapach. Nad hełmem korona. Labry z prawej strony czerwone, podbite srebrem, z lewej błękitne podbite złotem. Nadany 29.4.1630 r. przez Zygmunta III, króla polskiego przy adoptacji Mikołaja Półkozica Wolskiego Andrzejowi i Izraelowi braciom Chone, zwanym Jaski.

JESKI III,

Jeska.

W polu srebrnem — na trzech belkach czy wrębach czarnych, zwiększających się ku dołowi tarczy, pół lwa złotego z takąż gałązką w łapach. Nad hełmem w koronie belki z lwem jak na tarczy.

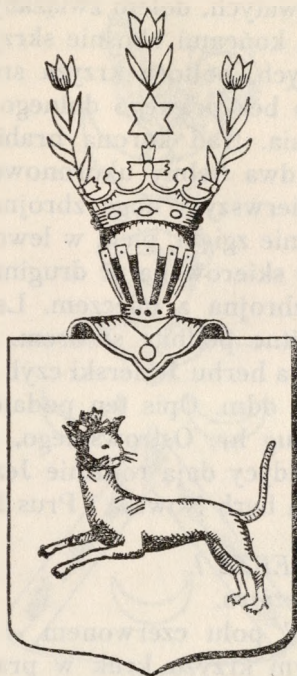
JESKI IV,

Jeska.

W polu błękitnem — nad trzema srebrnymi rzekami poprzecznymi, po parę razy w pałąk wygiętymi pół złotego lwa z cepem, zakończonym girlandą, wyciągniętą ponad głowę lwa. Labry z prawej strony błękitne podbite złotem, z lewej czerwone podbite srebrem. Odmiana herbu Jeski III.

JEZIERSKI czyli NOWINA odm.

Na tarczy ze skrajem złotym, koroną hrabiowską nakrytej, w polu błękitnem — ucho srebrne od kotła, łukiem na

HERB BĄKOWSKI

dół; nad niem miecz ze złotą rękojeścią, prostopadle stojący. Nad koroną hrabiowską hełm, z kratkami złotymi i takimże medaljonem na łańcuchu zawieszonym, szlachecką koroną nakryty, nad którą noga zbrojna, zgięta w kolanie, stopą w lewo skierowana. Labry niebieskie srebrem podszyte.

JEZIERSKI czyli NOWINA i PRUS II.

Na tarczy ściętej: w polu górnem błękitnem — miecz ostrzem do środka srebrnego ucha od kotła, barkiem na dół postawionego, w dolnem czerwonym — na dwóch kosach pa-

łakowatych, dołem związanych, górą końcami ukośnie skrzyżowanych, półtora krzyża srebrnego bez prawego dolnego ramienia. Nad koroną hrabiowską dwa hełmy ukoronowane: w pierwszym noga zbrojna w kolanie zgięta, piętą w lewo do góry skierowana, w drugim ręka zbrojna z mieczem. Labry błękitne podbite srebrem. Odmiana herbu Jezierski czyli Nowina odm. Opis ten podajemy według hr. Ostrowskiego, inni heraldycy dają rodzinie Jezierskich herb Nowina i Prus I.

JEZIERZA I,

Jeziora.

W polu czerwonym — na złotym krzyżu kruk w prawo. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Jeden z bardzo dawnych herbów polskich.

JEZIERZA II.

W polu czerwonym — na złotym krzyżu kawalerskim kruk z pierścieniem w dziobie. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Początek odmiany niewiadomy.

JEZIERZA III.

W polu czerwonym — na złotym krzyżu kawalerskim kruk z pierścieniem w dziobie. Nad hełmem w koronie także kruk.

JEZIORA.

W polu błękitnym — dwie gwiazdy i kołczan, złote, topór

stalowy. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

JEZIORANSKI.

Herb znany tylko z nazwy.

JEŻ.

W polu czerwonym — jeź czarny. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Jeden z dawnych herbów polskich w pomorskiem i na Litwie.

JEŻ. Odmiana I.

W polu czerwonym — na zielonej murawie jeź naturalny w lewo. Nad tarczą pięciolistna złota korona.

JEŻ. Odmiana II.

W polu czerwonym — na zielonej murawie jeź naturalny w lewo. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiany te podajemy według Tablic Odmian Herbowych Chrzęńskiego.

JEŻ. Odmiana III.

W polu czerwonym — na zielonej murawie jeź naturalny w lewo. Nad hełmem w koronie ręka w srebrnej zbroji z mieczem do cięcia w prawo. (Patrz Hiż czyli Jeż odm. t. II, str. 196).

JEŻEWSKI czyli RENARD *odm.*

W polu czerwonym — nad murem srebrnym lis barwy naturalnej w biegu. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

JĘŻOWSKI.

Herb znany tylko z nazwy.

JĘDRZEJEWICZ,

*Jędrzejowicz, Jędrzejo-
wicz.*

W polu błękitnem — podkowa srebrna, barkiem do góry. Nad hełmem w koronie między dwoma piórami strusimi ręka zbrojna, w lewo, z mieczem do cięcia wzniesionym. Nadany Janowi Jędrzejewiczowi z rodziny ormiańskiej w Galicji 20.5.1781 r.

JĘDRZEJOWSKI.

Herb znany tylko z nazwy.

JODŁOWSKI.

Herb własny nieznanego z imienia Jodłowskiego, występującego w XVII w. na Ukrainie.

JODZIESZKO czyli BÉŁTY
odm.

W polu czerwonym — dwie strzały żelźcami w prawo skrzyżowane. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana litewska.

JODZIESZKO II.

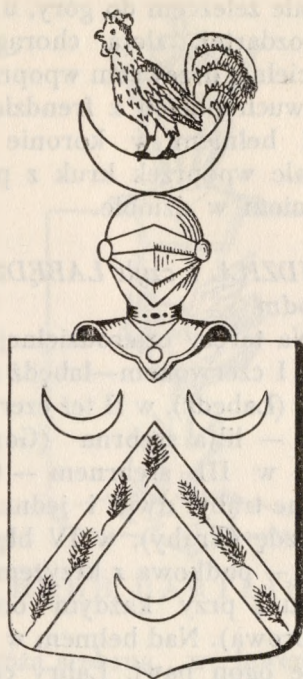
W polu czerwonym — dwie strzały żelźcami do góry, ukośnie skrzyżowane. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

JOHN.

Herb znany tylko z nazwy.

JORDAKI.

Herb znany tylko z nazwy.

HERB GLOWER I

JORDAN czyli TRĄBY odm.

Na tarczy ściętej, obramowanej złotem: w polu górnem zielonem — korona czerwona z blankami zamiast pałek, w dolnem srebrnem — trzy trąby myśliwskie czarne: dwie i jedna. Nad hełmem w koronie między trąbą srebrną a złotą ręka zbrojna z mieczem. Labry czerwone podbite srebrem. Nadany przy odnowieniu szlachectwa Emanuelowi Gotfrydowi Jordanowi 1.10.1789 r.

JÓZEWICZ.

Herb znany tylko z nazwy.

JUDYCKI czyli RADWAN odm.

W polu czerwonym — na

strzale żelźcem do góry, u dołu rozdartej, złota chorągiew kościelna, drzewcem wpoprzek, o dwóch połach z frendzlami. Nad hełmem w koronie na strzale wpoprzek kruk z pierścieniem w dziobie.

JUNDZIŁŁ I czyli ŁABĘDŹ

odm.

Na tarczy czterodzielnej: w polu I czerwonym—łabędź srebrny (Łabędź), w II też czerwonym — lilja srebrna (Gozdawa), w III srebrnym — trzy czarne trąby: dwie i jedna, w gwiazdę (Trąby), w IV błękitnym — podkowa z krzyżem na barku i przy każdym ocelu. (Dąbrowa). Nad hełmem w koronie ogon pawi. Labry czerwone podbite srebrem.

JUNDZIŁŁ II czyli ŁABĘDŹ

odm. Odmiana hrabiowska.

W polu czerwonym — łabędź srebrny. Nad koroną hrabiowską i hełmem ukoronowanym łabędź. Labry czerwone podbite srebrem.

JUNOSZA I,

Baran, Barany.

W polu czerwonym — na murawie lub bez takowej baran srebrny. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Jeden z najstarszych herbów polskich.

JUNOSZA II.

W polu czerwonym — na zielonej murawie lub bez tako-

wej baran srebrny. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

JUNOSZA III.

W polu czerwonym — na zielonej murawie lub bez takowej baran srebrny. Nad hełmem w koronie pół barana.

JUNOSZA III odm. Odmiana I.

W polu czerwonym — na zielonej murawie lub bez takowej baran srebrny z podniesioną prawą nogą do biegu. Nad hełmem w koronie pół barana. Labry czerwone podbite srebrem.

JUNOSZA III odm. Odmiana II.

W polu czerwonym — baran wspięty. Nad hełmem w koronie pół barana.

JUNOSZA IV.

W polu czerwonym — na murawie lub bez niej baran srebrny z chorągiewką błękitną. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

JUNOSZA V.

W polu czerwonym — na zielonej murawie baran srebrny, wybiegający z za różanego krzaka. Nad hełmem w koronie pół barana, albo trzy pióra strusie. Labry błękitne podbite srebrem.

JUNOSZA odm. czyli BIELIŃSKI.

(Patrz Bieliński czyli Junosza odm. t. II, str. 35).

JUNOSZA odm. czyli **BORKOWSKI**.

(Patrz Borkowski czyli Junosza odm. t. II, str. 49).

JUNOSZA odm. czyli **BOROWIEC**.

(Patrz Borowiec czyli Junosza odm. t. II, str. 50).

JUNOSZA odm. czyli **GAŁECKI**.

(Patrz Gałęcki czyli Junosza odm. t. II, str. 151).

JUNOSZA odm. czyli **JAKUBOWICZ**.

(Patrz Jakubowicz I, czyli Junosza odm., t. II, str. 213).

JUNOSZA odm. czyli **KĘTRZYŃSKI**.

Patrz Kętrzyński czyli Junosza odm.

JUNCZYK I.

W polu czerwonym — krzyż podwójny srebrny, u dołu w kotwicę bez żeleźców rozdarty. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich.

JUNCZYK II.

W polu czerwonym — krzyż srebrny u dołu w kotwicę rozdarty. Nad hełmem trzy pióra strusie.

JURACHA czyli **PORAJ i KOTWICA** odm.,

Juraha.

Na tarczy dwudzielnej: w polach prawem czerwonym —

HERB BARTLIŃSKI

róża srebrna, w lewym także czerwonym — w poprzek dolnego końca strzały bez opierzenia, żeleźcem do góry obróconej, w środku przekrzyżowanej, bez prawego ramienia, pół kotwicy, tworzącej literę S, żeleźcem w prawo ukośnie ku dołowi. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb rodziny litewskiej, z Gedroicami jeden początek mającej, dawniej Różą, później Różą w połączeniu z Kotwicą pieczętującą się. Mylnie opisał ten herb Niesiecki.

JURCZEWSKI.

Herb znany tylko z nazwy.

JURGIELEWSKI.

Na tarczy — w polu niebieskim srebrna podkowa ocelą-

mi na dół, z niej strzała srebrna żelźcem w górę. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

JURGIELEWSKI czyli **DOŁĘGA** odm.

Patrz Dołęga III t. II str. 108.

JURGIEWICZ czyli **JANINA** odm.

W polu czerwonym — tarcza fioletowa mniejsza o srebrnym skraju. Nad hełmem w mieście bez krzyża, nad murem z bramą o szczycie rozerwanym, leżącym między skrzydłami — ręka zbrojna z mieczem. Nadany Maciejowi Jurgiewiczowi, bojarowi litewskiemu przez króla polskiego, Stefana 9.9. 1571 r.

JURKOWSKI.

Herb znany tylko z nazwy.

JURŁOW.

Herb znany tylko z nazwy.

JUROWSKI czyli **PRZYJACIEL** odm.

W polu błękitnym — na srebrnej misie serce, bokiem na lewo leżące, z prawej strony przeszyte strzałą ukośnie ku dołowi. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich.

JUSZKOWICZ.

W polu barwy niewiadomej — znak, przypominający dużą literę P, używany na Litwie. Z autografu r. 1546.

JUSZYC czyli **ŚLEPOWRON** odm.

W polu niebieskim — ślepowron czyli kruk w prawo z pierścieniem w dziobie, pod nim krzyż kawalerski złoty na barku srebrnej podkowy, pomiędzy ocelami której sześciopromienna gwiazda złota. Nad hełmem w koronie także ślepowron czyli kruk w prawo ze złotym pierścieniem w dziobie.

JUSZYNSKI.

W polu czerwonym — serce z szachownicą błękitno-srebrną. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: białe między błękitnymi. Stary herb, przyznany w Galicji Józefowi i Antoniemu Juszyńskim przez lwowski sąd ziemski w r. 1782.

JUSZYNSKI.

Herb znany tylko z nazwy.

JUTRZENKA I.

Na tarczy dwudzielnej: w polu prawym srebrnym — sześć gwiazd sześciopromiennych czerwonych, parami ułożonych, w lewym błękitnym — półksiężyc złoty, rogami w prawo. Nad hełmem w koronie nad złotym półksiężcem trzy sześciopromienne gwiazdy czerwone. Labry z prawej strony czerwone podbite srebrem, z lewej błękitne podbite złotem.

JUTRZENKA II.

W polu złotem — na pasie błękitnym prawo-ukośnym trzy

sześciopromienne gwiazdy złote. Nad hełmem w koronie między złotymi skrzydłami słup błękitny z trzema złotymi gwiazdami na sobie. Labry błękitne podbite złotem.

JUZCZEWSKI.

Herb znany tylko z nazwy.

JUZWIKIEWICZ czyli **LELIWA** odm.

W polu czerwonym — nad półksiężcem srebrnym także gwiazda pięciopromienna. Nad koroną szlachecką ręka zbrojna z mieczem. Nadany wraz z nobilitacją Dyzmie, towarzyszo wi znaku pancernego, Maciejowi, porucznikowi, braciom Juzwikiewiczom przez Stanisława Augusta, króla polskiego 25.2. 1777 r.

JUŻWIKIEWICZ.

Herb znany tylko z nazwy.

KABAT.

Herb znany tylko z nazwy.

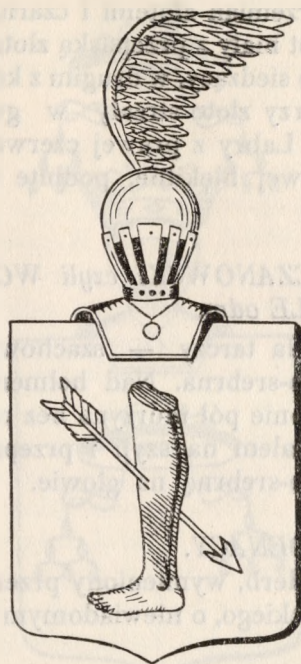
KACINCIEWICZ.

Herb znany tylko z nazwy.

KACLER I,

Katzler, Katzeler.

W polu błękitnym — pień złoty sękaty między dwoma srebrnymi kotami wspiętymi. Nad hełmem pół kota między dwoma pniami złotymi. Labry błękitne podbite srebrem. Herb Jana Ludwika Katzlera, podpuł-

HERB BORSKI

kownika gwardji pieszej wojsk W. Księstwa Litewskiego, który przedstawiwszy dyplom nobilitacyjny Rudolfa II, cesarza św. P. Rz. z 3.9.1583 r. do indygenatu polskiego przypuszczony został przez sejm 1768, potwierdzony zaś 9.9.1769 r.

KACLER II.

Na tarczy czterodzielnej: w polach I i IV ściętych, od góry złotych, od dołu czarnych — kot srebrny wspięty z pasem złotym, w II i III błękitnych na prawo-ukośnym pasie złotym — trzy czarne żelźce od strzał. Nad tarczą dwa hełmy: w pierwszym w zawoju czarno-złotym, między rogami w połowie i

naprzemian złotemi i czarnemi —kot biały z przepaską złotą, w lewo siedzący, w drugim z koroną trzy złote strzały w gwiadę. Labry z prawej czerwone, z lewej błękitne, podbite złotem.

KACZANOWSKI czyli **WCZE-
LE** odm.

Na tarczy — szachownica złoto-srebrna. Nad hełmem w koronie pół murzyna bez rąk z medalem na szyji i przepaską złoto-srebrną na głowie.

KADENACY.

Herb, wymieniony przez hr. Uruskiego, o niewiadomym opisie.

KADYSZEWICZ,

Kadyszowicz, Kadysz.

W polu barwy niewiadomej — rodzaj rośliny o sześciu lub więcej gałęziach symetrycznych oraz dwóch korzeniach. Nad tarczą mitra książęca. Herb rodziny tatarskiej. Autograf z r. 1527 — 1545.

KAISER.

Na tarczy wzdłuż przedzielonej, w prawej części w polu błękitnem — lew złoty wspięty, młotek w łapach trzymający, w lewej części w polu srebrnem — trzy błękitne pagórki.

KAJDAN.

Herb znany tylko z nazwy.

KALAW.

Herb własny Piotra Kalawa, występującego w r. 1570 w województwie pomorskim.

KALBERG.

Herb znany tylko z nazwy.

KALCAMILLA,

Kalcamilia, Calzamiglia.

W polu błękitnem — nad górą złoto-skalistą z zamkiem z lewej, na którą lew się wspina, gołąb srebrny w prawo z gałązką oliwną w dziobie. Nad tarczą hrabiowska korona. Nadany wraz z tytułem hrabiego Kacprowi Janowi Calzamiglia przez Stanisława Augusta, króla polskiego 2.6.1767 r.

KALEN I,

Kahlen.

Na tarczy dwudzielnej: prawe pole ścięte od góry złote, od dołu czerwone, w lewym srebrnem — lew czerwony wspięty. Nad hełmem w koronie, w zawoju czarno-srebrnym — sześć piór strusich. Herb rodziny inflanckiej z przydomkiem Neu Calzenau, która otrzymała polskie szlachectwo.

KALEN II,

Kahlen.

W polu błękitnem — trzy koźle głowy wprost: jedna i dwie. Nad hełmem bez korony na żelaznym słupie koźła głowa wprost. Herb rodziny inflanckiej z przydomkiem Sel-

tinghof, która otrzymała przywilej polskiego szlachectwa.

KALENICZENKO.

Herb znany tylko z nazwy.

KALINA.

Herb znany tylko z nazwy.

KALINKIEWICZ.

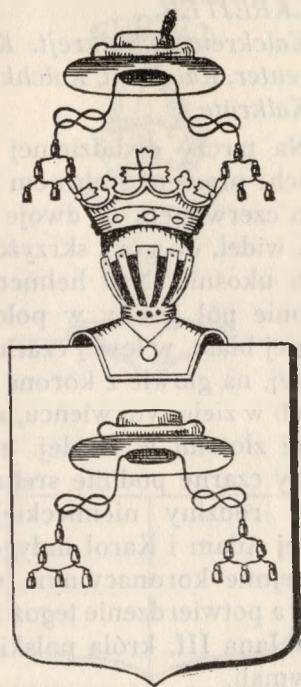
Herb znany tylko z nazwy.

KALINOWA czyli KALINOWSKI.

W polu czerwonym — strzała srebrna żelźcem złotym do góry, w opierzeniu rozdarta, z gwiazdą złotą przy obu końcach rozdarcia. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie, białe między czerwonymi, taką samą strzałą rozdartą z gwiazdami w prawo przeszyte.

KALINOWSKI czyli KALINOWA odm. Odmiana hrabiowska.

Na tarczy pięciodzielnej: w polu I złotem — ręka zbrojna z mieczem (Pogoń Polska), w II błękitnym — lwia głowa złota, ziejąca płomienie czerwono-złote (Zadora), w III błękitnym — półtrzecia krzyża (Pilawa), w IV błękitnym — srebrny krzyż z półksiężcem rogami do dołu wpoprzek z końcami rozdartymi i tworzącymi dwa trójkąty (Waga), w V czerwonym — strzała srebrna w opierzeniu rozdarta z gwiazdą zło-

HERB DOBENEK I

tą przy obu końcach rozdarcia (Kalinowa). Nad koroną hrabiowską trzy hełmy: w pierwszym ręka zbrojna z mieczem w lewo, w drugim trzy pióra strusie, przeszyte w lewo strzałą rozdartą z gwiazdami, w trzecim lwia głowa złota, ziejąca płomieniem w prawo. Labry w połowie czerwone, w połowie błękitne, podbite złotem. Nadany 17.8.1818 r. przez Franciszka I, cesarza austriackiego, Sewerynowi Ksaweremu Kalinowskiemu.

KALK.

Herb znany tylko z nazwy.

KALKREJTER,

Kalckreuth, Kalkrejt, Kalkreuter, Kalchreit, Kalchkreut Kalkrüte.

Na tarczy dwudzielnej na polach: prawem srebrnym i lewem czerwonym — dwoje złotych widel, do góry skrzyżowanych ukośnie. Nad hełmem w koronie pół panny w połowie prawej białe, w lewej czarno ubranej, na głowie z koroną złotą, lub w zielonym wieńcu, z widłami złotymi w każdej ręce. Labry czarne podbite srebrem. Herb rodziny niemieckiej, z której Adam i Karol indygenat na sejmie koronacyjnym w r. 1676, a potwierdzenie tegoż 1678 r. za Jana III, króla polskiego, otrzymali.

KALKSZTEIN I i II czyli KOS odm.,

Kalkstein, Kalckstein.

W polu czerwono-srebrnym — trzy pasy czerwone poprzeczne. Nad hełmem w koronie dwie trąby lub skrzydła w pasy czerwone. Labry czerwone podbite srebrem. Herb rodziny pruskiej. Niesiecki w hełmie między trąbami umieszcza skrzydło.

KALM-PODOLSKI.

Na tarczy wzdłuż przedzielonej, w lewej jej części herb Junosza, w prawej rozdzielonej wpoprzek na połowę — lew wspięty w prawo, w górnym polu czarnym część lwa złota, a w

dolnym złotem czarna. Nad tarczą w hełmie lew wspięty z białe-czerwonym zawojem.

KALNIEWICZ.

W polu błękitnym — między dwoma rycerzami, krzyżującymi miecze, u szczytu tarczy gołąb, trzecim mieczem z góry prosto przeszyty, u spodu zaś, między niemi srebrna podkowa ocelami na dół, krzyż obejmująca. Z pieczęci Kazimierza Kalniewicza, byłego deputata wileńskiego, r. 1837.

KALWARJA SZELUTÓW.

Herb znany tylko z nazwy.

KALKUŁA.

Herb znany tylko z nazwy.

KALMUCKI.

W polu zielonym — lew z koroną, wspięty, strzałą wpoprzek w lewo przebity, w prawej łapie szablę trzymający. Nad hełmem w koronie trzy pióra stusie. Herb nadany Janowi Kałmuckiemu przez Jana III, króla polskiego r. 1683.

KALUSKA.

Herb znany tylko z nazwy.

KALUWUR.

Herb znany tylko z nazwy.

KALUSZOWSKI.

W polu czerwonym — dwie szable rękojeściami do góry, barkami ostrzów do siebie

zwrócone, w środku zaś złotą przepaską poprzecznie złączone. Nad hełmem w koronie, na pięciu piórach strusich szabla końcem do góry ukośnie w lewo.

KALUSZOWSKI odm.

W polu czerwonym — dwie szable rękojeściami do góry, barkami ostrzów do siebie zwrócone. Nad hełmem w koronie na pięciu piórach strusich szabla końcem do góry ukośnie w lewo.

KALUSZOWSKI odm., czyli KONDRACKI.

Patrz Kondracki czyli Kałuszowski odm.

KAMAN,

Cahman.

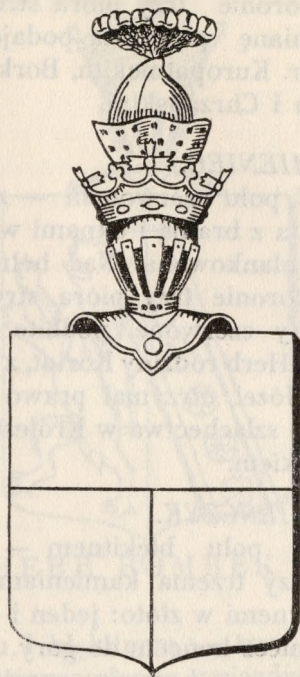
W polu błękitnem — w środku złotego krzyża ukośnego (sautoir) muszla purpurowa na dwóch gałązkach wawrzynu skrzyżowanych. Nad hełmem z koroną o siedmiu pałkach między dwoma piórami strusiemi, złotem i błękitnem — sokół z obrózką na szyji. Labry błękitne podbite złotem. Nadany wraz z tytułem barona Janowi Cahman, pochodzenia szwedzkiego z Gottenburga, przez Stanisława Augusta, króla polskiego, 1.10.1768 r.

KAMBEL czyli HIBRYDA v.

ROKOSZ odm.,

Campbell.

Na tarczy ściętej, na polach:

HERB GERSTORF

górnem srebrnem, dolnem czerwonym — pół konia czarnego ze srebrnym rybem ogonem. Nad hełmem w koronie pół takiegoż konia.

KAMBLAN.

Herb znany tylko z nazwy.

KAMECKI czyli ŚLEPOWRON odm.

W polu błękitnem — srebrna podkowa ocelami na dół z krzyżem złotym na barku. Na krzyżu kruk czarny ze złotym pierścieniem w dziobie, odwrócony w prawo. Od lewego ocela podkowy srebrna strzała lewo-ukośnie ku górze. Nad hełmem

w koronie trzy pióra strusie. Odmianę powyższą podajemy za hr. Kuropatnickim, Borkowskim i Chrząńskim.

KAMIENIEC.

W polu czerwonym — złota baszta z bramą i oknami w górze blankowana. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Labry czerwone, podbite złotem. Herb rodziny Koriot, z której Józef otrzymał prawo nowego szlactwa w Królestwie Polskim.

KAMIENCZYK.

W polu błękitnym — pomiędzy trzema kamieniami oparami w złoto: jeden i dwa — miecz końcem do góry. Nad hełmem w koronie pomiędzy dwoma czarnymi skrzydłami — sześciopromienna gwiazda złota. Herb rodziny Lapierre, z której Jan, syn Gabryela otrzymał prawo nowego szlactwa w Królestwie Polskim.

KAMIENSKI czyli

SLEPOWRON odm.

W polu błękitnym — srebrna podkowa ocelami na dół z krzyżem złotym na barku. Na krzyżu kruk czarny ze złotym pierścieniem w dziobie, obrócony w prawo. Między ocelami podkowy także krzyż kawalerski złoty. Nad hełmem w koronie czarny kruk z pierścieniem złotym w dziobie. Odmianę powyższą podajemy za Kojalowiczem i Chrząńskim.

KAMIENSKI.

W polu barwy niewiadomej — znak, przypominający odwróconą literę S, lub wydłużony liść, rozdwojony u dołu, a na nim belka poprzeczna, zakończona dwiema gałkami. Herb własny Wacława Kamińskiego, urzędnika, w r. 1578 opłacającego pobór ze wsi Posądz, woj. krakowskie, pow. proszowski.

KAMINSKI I czyli ŁUK NAPIĘTY.

W polu czerwonym — łuk napięty ze strzałą ku dołowi skierowaną. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

KAMINSKI II czyli ŁUK NAPIĘTY.

W polu czerwonym — łuk napięty ze strzałą ku dołowi skierowaną, krzyż nad opierzeniem mającą. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

KAMINSKI III czyli OGOŃ- CZYK lub DROGOSŁAW odm.

W polu czerwonym — na barku półpierzścienia strzała bez opierzenia żelźcem do góry. Nad hełmem w koronie na czterech pawich piórach strzała na półpierzścieniu, jak na tarczy.

KAMPENHAUSEN I. Odmiana baronowska, Kampenhauzen, Campen- hausen.

W polu barwy niewiado-

mej — mur o trzech basztach. Herb rodziny patrycjuszowskiej rzymskiej w 1665 i 1675 r. w Szwecji nobilitowanej.

KAMPENHAUSEN II.

W polu srebrnym — na zielonej murawie, pod trzema złotymi strzałami o srebrnych żełęczach, błękitnym opierzeniu, z których środkowa na dół, boczne do góry skierowane, zamek czerwono - murowany o dwóch bocznych wieżach blankowanych i bramą w środku. Nad hełmem za wieńcem warzynowym — dwie ręce w czerwonych rękawach, czerwonymi wstążkami przepasane, łokciami zetknięte i trzymające dwie strzały złote z błękitnym opierzeniem, żełęczem ukośnie do góry lub ku sobie zwrócone. Labry czerwone, podbite srebrem. Herb zatwierdzony w Szwecji 1675 r.

KAMPENHAUSEN III.

W polu błękitnym — mur czerwony o trzech basztach blankowanych, boczne niższe, środkowa wyższa. Nad hełmem — dwie ręce w czerwonych rękawach, w łokciach zgięte, i trzymające dwie strzały srebrne żełęczami ukośnie do góry ku sobie zwrócone.

Odmianę powyższą podajemy za Chrząńskim.

KAMPIONI,

Campioni.

Na tarczy pięciodelnej: w

HERB BOMBEEK II

polu I błękitnym — trzy złote sześciopromienne gwiazdy rzędem, w II i III złotych — lew naturalny wspięty, w IV czerwonym — lilja srebrna podwójna, w V czerwonym — orzeł biały. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb nadany Filipowi Campioni przez Stanisława Augusta, króla polskiego, dyplomem z 21.12.1791 r.

KAMPSETZER.

Herb znany tylko z nazwy.

KANAFOJSKI.

Herb znany tylko z nazwy.

KANAL,

Canale, Kanale.

W polu srebrnym — błękitna krokiew. Nad tarczą korona. Indygenat polski otrzymał Hie-

ronim Ludwik Matabaile w 1768 r.

KANDOR.

W polu czerwonym — dwie srebrne lilje rzędem. Nad koroną pałasz ostrzem do dołu, końcem w prawo. Nadany Franciszkowi, Maciejowi i Antoniemu braciom Dobrzyńskim, neofitom, przez Stanisława Augusta, króla polskiego 1764 r., potwierdzony 17.12.1765 r.

KANDYBA.

W polu barwy niewiadomej — serce, przeszyte dwiema strzałami.

Herb własny Szymona Kandyby, ziemianina wileńskiego, występującego w r. 1600.

KANITZ,

Canitz, Kanicz.

W polu srebrnym — dwa czerwone pasy ukośnie skrzyżowane, lub też krzyż czerwony ukośny przez tarczę między czterema czerwonymi pięciolistnymi różami. Nad tarczą dwa hełmy: w pierwszym, nakrytym czapką purpurową o białym wyłogu — złote kółko z ośmiu wetkniętymi pochodniami złotymi, w drugim, nakrytym czapką w szachownicę czerwono-srebrną z wyłogiem białym trzy pióra strusie: białe między czerwonymi. Labry czerwone, podbite srebrem.

KANNE.

Herb znany tylko z nazwy.

KANON.

Herb znany tylko z nazwy.

KANTA-KUZEN.

W polu srebrnym — dwugłowy orzeł czarny ukoronowany.

KANTAKUZEN. Odmiana księżęca.

W polu złotym — dwugłowy orzeł czarny ukoronowany. Nad hałosem mitra księżęca.

KAPICA czyli JASTRZĘBIEC odm.

W polu błękitnym — w środku podkowy złotej ocelami do góry — krzyż kawalerski złoty. Nad hełmem w koronie jastrząb z dzwonkiem u lewej nogi, stojący na kawalerskim złotym krzyżu, w szponach prawej nogi trzymający podkowę z krzyżem, jak na tarczy.

KAPOSTAS czyli ODRWAŻ odm.

Na tarczy dwudzielnej: w polu prawym błękitnym, na zielonej murawie — pelikan srebrny w lewo, pisklęta swe żywiący, w lewym czerwonym — strzała srebrna u dołu rozdarta i wąsami zakończona. Nad koroną szlachecką trzy pióra strusie. Nadany Andrzejowi Kapostas przez Stanisława Au-

gusta, króla polskiego, 17. 12. 1791 r.

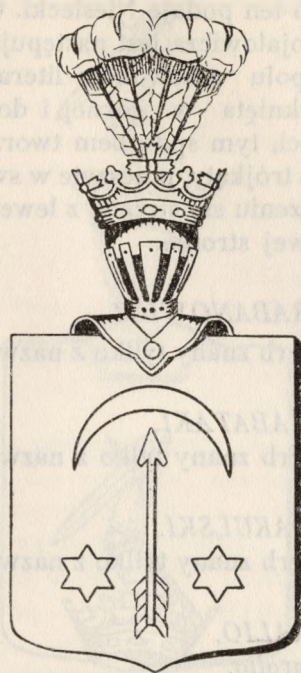
KAPRI,

de Capri von Merecey.

Na tarczy pięciodzielnej: w polach I i IV srebrnych na zielonym pagórku — drzewo zielone między dwoma czerwonymi wspiętymi kozłami; w II i III błękitnych nad srebrną falą — syrena takąż, w V błękitnym — słońce złote między sześcioma takimiż gwiazdami. Nad hełmem w koronie na ogonie pawim — słońce złote. Labry z prawej błękitne podbite złotem, z lewej czerwone podbite srebrem. Tarczę podpiera ją lwy złote. Godło: *Industriae et fidelitatis fructus*. Herb nadany z przydomkiem von Merecey w r. 1785 przez Józefa II, cesarza Św. P. Rz. Janowi Capri, kupcowi bukowińskiemu.

KAPUS.

Na tarczy pięciodzielnej: w polach I i IV błękitnych — drzewo zielone, w II i III czarnych — mąż w wysokiej czapce spiczastej, różę w prawej ręce trzymający, w V złotym — róża czerwona na łodydze o dwóch listkach. Nad tarczą dwa hełmy, w pierwszym róża czerwona, na łodydze z liśćmi, w drugim pół męza z różą w prawej ręce. Nadany Stanisławowi de Pichelstein przez Stanisława Augusta, króla polskiego 6.6.1792 roku.

HERB GARCZYŃSKI I

KAPUSTA czyli *ODROWAŻ*
odm.,
Kapusticz.

W polu czerwonym — srebrna strzała, u dołu wąsami zakończona. Nad tarczą mitra książęca.

KAR.

W polu zielonym — biała głowa jelenia, nad którą krokiew biała, a na niej trzy czarne gwiazdy.

KARA czyli OBRONA.

W polu białym — serce, naukos od lewej ku prawej, przeszyte strzałą. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Tak

herb ten podaje Niesiecki. Opis u Kojalowicza jest następujący: W polu czerwonym litera X zamknięta w górnej i dolnej części, tym sposobem tworząca dwa trójkąty, przeszyte w swem złączeniu się strzałą, z lewej ku prawej stronie.

KARABANOWICZ.

Herb znany tyllko z nazwy.

KARABATAKI.

Herb znany tyllko z nazwy.

KARAKULSKI.

Herb znany tyllko z nazwy.

KARALIO,

Caralio.

Na tarczy dwudzielnej: w polu prawem czerwonym — złoty lew ukoronowany; w lewym błękitnym — feniks purpurowy z płomieni wychodzący i w słońce wpatrzony. Nad hełmem w koronie pół złotego lwa ukoronowanego. Labry z prawej czerwone, z lewej błękitne, podbite złotem. Nadany wraz z indygenatem Janowi i Jakubowi Caralio, Weroneńczykowi w Piotrkowie na sejmie 29.4.1554 r.

KARAŚ,

Karasz.

W polu błękitnym — pod ośmiopromienną gwiazdą złotą — karaś srebrny wpoprzek. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: złote między błę-

kitnemi. Nadany Janowi Karasiowi z przydomkiem von Gränzberg z przypuszczeniem do praw szlachty galicyjskiej 1801 roku.

KARASZKOWSKI.

Herb znany tyllko z nazwy.

KARCHOWSKI czyli

KORZBOK odm.

W polu czerwonym, w górnej części — dwie złote ryby, ukośnie ku górze skierowane, zwrócone ku sobie, w dolnej części — jedna ryba złota, zwrócona ku dołowi. Nad hełmem w koronie trzy srebrne pióra strusie.

KARCZEWSKI czyli PORAJ

odm.

W polu czerwonym — róża srebrna pięciolistna. Nad hełmem w koronie sokół, z płomieni wychodzący. Nadany Maciejowi Szczudlikowi Karczewskiemu przez Stefana, króla polskiego, w Połocku, 14.9.1579 roku.

KARER.

Herb znany tyllko z nazwy.

KAREGA czyli DE QUARTO.

Na tarczy czterodzielnej: I i IV pole srebrne, II i III szare. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb Karągów z przydomkiem de Quarto na Litwie w XVII w.

KARĘGA II.

Na tarczy czterodzielnej: pole I srebrne, pole II, III i IV zajmuje szachownica srebrno-czarna. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmianę tę podajemy według Chrząńskiego.

KARIATYDA.

W polu błękitnem — na podstawie srebrnej postać kobieca w stroju greckim, przytrzymująca kapitel nad głową. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Labry błękitne podbite srebrem.

KARKOWSKI.

Herb znany tylko z nazwy.

KARLING.

Herb znany tylko z nazwy.

KARŁOWICZ.

Herb znany tylko z nazwy.

KARMIN.

Herb znany tylko z nazwy.

KARNICKI czyli WCZELE

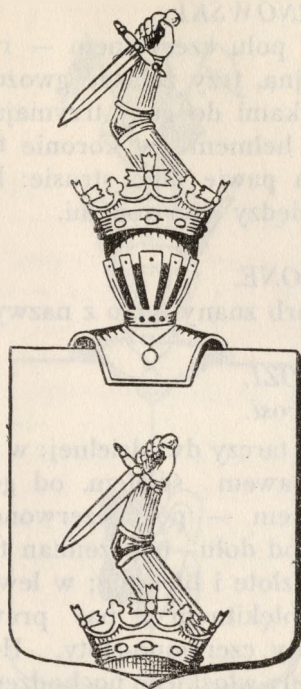
odm.,

Kroschnitzky.

Na tarczy—szachownica czerwono-srebrna. Nad hełmem w koronie skrzydło w taką samą szachownicę.

KARNICKI czyli KOŚCIESZA
odm. *Odmiana baronowska.*

W polu czerwonym — strzała srebrna, dwa razy przekrzy-

HERB BRANDYS

żowana, bez opierzenia, u dołu rozdarta. Nad hełmem w koronie pół lisa czerwonego. Labry czerwone podbite srebrem. Herb rodziny małopolskiej z przydomkiem Siostrzanek, z Karnic w rawskim.

KARNICKI czyli KOŚCIESZA
odm. *Odmiana hrabiowska.*

W polu czerwonym — strzała srebrna dwa razy przekrzyżowane bez opierzenia, u dołu rozdarta. Nad koroną hrabiowską i hełmem ukoronowanym — lis naturalny albo czerwony. Labry z prawej czerwone, z lewej błękitne, podbite srebrem.

KARNOWSKI.

W polu czerwonym — ręka zbrojna, trzy żelazne gwoździe główkami do góry trzymająca. Nad hełmem w koronie trzy pióra pawie albo strusie: białe między czerwonymi.

KARONE.

Harb znany tylko z nazwy.

KAROZI,

Carosi.

Na tarczy dwudzielnej: w polu prawym ściętym, od góry czarnym — pół czerwonego lwa, od dołu — naprzemian trzy pasy złote i błękitne; w lewym zaś błękitnym — pas prawoukośny czerwono-złoty. Herb rodziny włoskiego pochodzenia, z której Filip Carosi otrzymał indygenat polski w r. 1787 od Michała księcia Poniatowskiego, prymasa, biskupa krakowskiego, a zarazem księcia siewierskiego. Nadanie to potwierdził sejm z roku 1790.

Według Rietstapa pole, w którym znajduje się lew, jest srebrne.

KARP czyli GWIAZDY odm.,

Carpio.

W polu błękitnym — trzy gwiazdy sześciopromienne złote: dwie i jedna. Nad hełmem w koronie cztery pióra strusie.

KARP odm.

W polu błękitnym — trzy gwiazdy sześciopromienne:

dwie i jedna. Nad hełmem w koronie ręka zbrojna z mieczem.

Odmianę powyższą podajemy za Chrząńskim.

KARPENKO.

Herb znany tylko z nazwy.

KARPINSKI.

Herb znany tylko z nazwy.

KARSZA czyli ROCH III odm.

W polu zielonym — nad trzema stopniami srebrnymi, ku dołowi zwiększającymi się — pół srebrnej lilii.

**KARŚNICKI czyli LELIWA
czyli JASTRZĘBIEC odm.**

Na tarczy pięciodelnej: w polu I srebrnym, w prawo u góry — zielona gałązka o trzech zielonych listkach, jednym srebrnym i jednym czerwonym pomiędzy dwoma czerwonymi pasami lewo ukośnymi; w II czerwonym — topór srebrny z brunatną rękojeścią (Topór), w III czerwonym — trójjąb srebrny (powinny być trzy strzały) na barku półksiężycą (Kozieł); w IV złotem — brunatna głowa żubra; w V błękitnym — nad dwiema złotymi trąbami, złączonymi wylotem, jakby podkowę tworząc razem — krzyż kawalerski złoty (Jastrzębiec). Nad koroną hrabiowską trzy hełmy ukoronowane: w pierwszym dwa listki, białe i czerwone, każdy z różną barwą prze-

ciwnej przy końcu; w drugim gołąb czarny o złotym dziobie i nogach (zamiast Jastrzębia właściwego), w trzecim topór ostrzem prosto. Labry boczne czerwone podbite srebrem, środkowe błękitne, podbite złotem. Herb rodziny Karśnickich albo Karsznickich z Wielkich Karsznic w łęczyckiem, przydomku Sasin.

KARWACKI,

Karwatski.

W polu barwy niewiadomej nad sześciopromienną gwiazdą — strzała żeleźcem do góry. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie, przeszyte napoprzek trzema strzałami w lewo.

KARWAT czyli MURDELIO odm.

Herb znany tylko z nazwy.

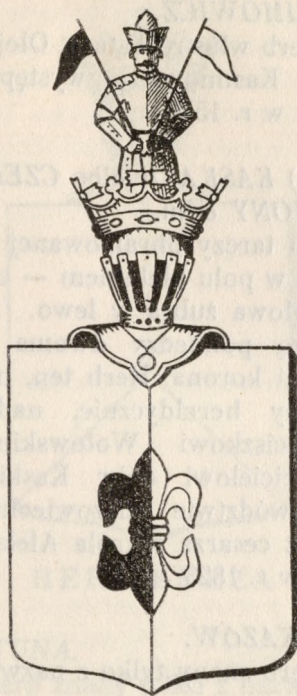
KARWIŃSKI czyli KIETLICZ odm.

W polu błękitnem — trzy złote sznury, w ósemkę zwinięte, jeden i dwa, w gwiazdę ułożone. Nad hełmem w koronie trzy także sznury w wachlarz.

Herb rodziny pochodzenia polskiego z Karwina już w XV wieku osiadłej w cieszyńskiem na Śląsku.

KARWIŃSKI czyli KIETLICZ odm. Odmana baronowska.

Na tarczy pięciodzielnej: w polach I i IV błękitnych — trzy złote sznury w ósemkę złożo-

HERB BONAROWA

ne, w środku tarczy stykające się: dwa i jeden; w II i III czerwonych — lew srebrny; w V zaś srebrnem — orzeł czarny ukoronowany. Nad tarczą trzy hełmy ukoronowane: w pierwszym trzy sznury, w drugim orzeł czarny ukoronowany, w trzecim zaś srebrny lew ukoronowany. Labry z prawej strony błękitne podbite złotem, z lewej czerwone podbite srebrem.

KARWOWSKI.

Herb znany tylko z nazwy.

KARZYŃSKI.

Herb znany tylko z nazwy.

KASIMOWICZ.

Herb własny Tatara, Olej vel Ulej Kasimowicza, występującego w r. 1556.

(NA) KASKACH albo CZERWONY odm.

Na tarczy obramowanej złotem, w polu błękitnym — czarna głowa żubra w lewo. Nad tarczą pomiędzy dwoma kaskami korona. Herb ten, nieukończony heraldycznie, nadany Franciszkowi Wołowskiemu, właścicielowi dóbr Kaski w województwie mazowieckim, przez cesarza i króla Aleksandra w r. 1823.

KASKAZÓW.

Herb znany tylko z nazwy.

KASPARI.

Herb znany tylko z nazwy.

KASPAREK.

W polu czerwonym, na pagórku brunatnym — złoty lew wspięty, złoty cyrkiel końcami na dół w łapach trzymający. Nad hełmem w koronie pół lwa z cyrklem, jak na tarczy. Nadany Janowi Kasperek 12.9.1826 roku przez Franciszka I, cesarza austriackiego.

KASPERSKI.

Herb znany tylko z nazwy.

KASPRZYCKI czyli PRZYJACIEL odm.

Na tarczy dwudzielnej: w polu prawem błękitnym, na srebr-

nej misce — serce czerwone, strzają w lewo na dół ukośnie przebite; w lewym zaś czerwonym — pięciolistna róża srebrna. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Początek odmiany niewiadomy. Z panegiryku z XVIII w. Odmianę tę przytaczamy za J. hr. Ostrowskim.

KASPRZYCKI czyli SULIMA odm.

Na tarczy ściętej w polu górnym srebrnym — pół orla czarnego w lewo, w dolnym zaś czerwonym — trzy róże na wstędze srebrnej w prawo. Nad hełmem w koronie pół takiegoż orla. Odmiana z XVI w.

KASTELLI.

W polu barwy niewiadomej — krzyż kawalerski między dwiema sześciopromiennymi gwiazdami, pod nim półksiężyc rogami do góry. Nad hełmem w koronie ręka w prawo z mieczem do cięcia. Herb własny Mikołaja Kastelli, występującego w r. 1791.

KASTYLIONE, Castiglione.

Na dwugłowym orle czarnym poszczególnie i wspólnie ukoronowanym w szponach prawej nogi miecz, a w lewej berło trzymającym — tarcza czterodzielna, na której w polach I i IV czerwonych — srebrny lew ukoronowany z zamkiem złotym o trzech basztach i bramie w pra-

wej łapie; w II i III błękitnych — nad pasem srebrnym poprzecznym — trzy złote pagórki pomiędzy dwiema sześciopromiennymi gwiazdami, pod pasem zaś taka sama gwiazda.

Herb rodziny włoskiej, z której Jan hr. Castiglione otrzymał w r. 1820 indygenat galicyjski.

Podajemy także herb pierwotny Castiglione:

W polu czerwonym — sam lew z zamkiem w łapie.

KASZYC czyli *RADWAN* odm.

W polu czerwonym na drzewcy poprzecznym, z krzyżem kawalerskim na środku — chorągiew kościelna złota o trzech polach, z których dwie boczne dłuższe, pomiędzy niemi sześciopromienna gwiazda. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

KASZYC czyli *RADWAN* odm. v. *SIEMIONOWICZ*.

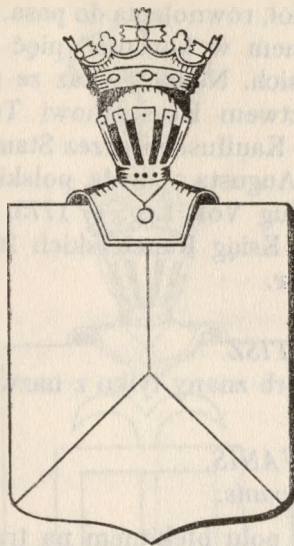
W polu czerwonym na drzewcu poprzecznym — chorągiew kościelna złota o dwóch polach, pomiędzy niemi sześciopromienna gwiazda. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmianę powyższą podajemy za Chrząńskim.

KATARDZII.

Herb znany tylko z nazwy.

KATNAR.

Herb znany tylko z nazwy.

HERB BREZA

KATUNA.

Herb znany tylko z nazwy.

KATZLER.

Na tarczy czterodzielnej: w polach I i IV — kot morski przepasany pasem z pierścieni złożonym, w II i III błękitnych — poprzeczna złota belka, na której trzy żełżece strzał.

Podajemy także herb pierwotny:

Na tarczy — dwa koty morskie zwrócone ku sobie, lecz rozdzielone sękowatą gałęzią.

KAULFUS.

W polu barwy niewiadomej — nad i pod pasem prawo-ukosnym z czterema kulami czy pieniążkami na sobie — noga w kolanie zgięta, kończynami

na dół, równoległa do pasa. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Nadany wraz ze szlachectwem Krystyanowi Teofilowi Kaulfusowi przez Stanisława Augusta, króla polskiego, według Vol. Leg. r. 1775, według Ksiąg Kancleńskich 20. 5. 1780 r.

KAUTISZ.

Herb znany tylko z nazwy.

KAWANIS, *Cavanis.*

W polu błękitnym na trzech zielonych pogórkach — kosz złoty z trawą i srebrnym gołębiem między dwoma cyprysami. Nad hełmem w koronie tarcza Sobieskich między dwiema palmami zielonemi. Nadany Mikołajowi i Jakóbowi Cavanis przez Jana III, króla polskiego, w Żółkwi 27.11. 1684 r.

KAWSZYŃSKI.

Herb znany tylko z nazwy.

KAYSERLING, *Kayserlingk, Keyserling, Kajzerling.*

W polu srebrnym — na zielonym pagórku drzewo palmowe. Nad hełmem w koronie trzy palmowe gałązki. Labry zielone podbite srebrem. Herb rodziny westfalskiej, osiadłej w XV w. w Kurlandji, z której Dytrych Karol baron Kayserling indygenat polski w r. 1777 otrzymał.

KAYSERLING II. *Odmiana baronowska.*

W polu srebrnym — drzewo o trzech korzonkach w trójkąt skrzyżowanych. Nad hełmem w koronie trzy gałązki zielone.

KAZAFRANKA.

(Patrz Casafranca t. II str. 70).

KAZKOWICZ v. KAZKIEWICZ.

Herb własny kniazia Oliszkii Kazkowicza, Tatara, występującego w r. 1543 w pow. trockim.

KAZNOWSKI.

Herb znany tylko z nazwy.

KAZOTI, *Casotti, Cassotis.*

Na tarczy ściętej w polu górnym błękitnym — dwa pasy prawo-ukośne złote. Nad hełmem w koronie pół orla czarnego. Herb rodziny pochodzenia dalmatyńskiego, z której Józef Casotti i brat jego Jan otrzymali potwierdzenie herbu od Stanisława Augusta, króla polskiego 31.1. 1720 r.

KĄCKI czyli BROCHWICZ *odm., Kontski, Kątski.*

W polu srebrnym — jeleni czerwony w biegu z głową w tył odwróconą. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: czerwone między białymi.

KCZEWSKI czyli **LEWART**
odm.

W polu srebrnym — lampart czerwony, wspięty. Nad hełmem w koronie pół takiegoż lamparta.

KEJDEL,

Keudel, Keudell.

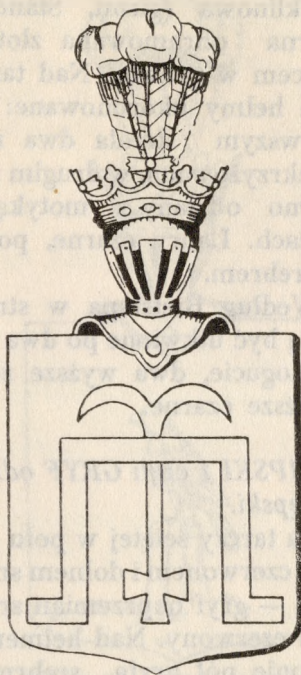
W polu srebrnym — nad pasem zielonym, w dolnej części tarczy poprzecznie leżącym — sześć czarnych ku dołowi zaostrzonych klinów czy zębów po trzy z każdej strony. Nad hełmem czarna czapka z białym wyłogiem i dwoma takimiż orlemi uszami. Labry czarne, podbite srebrem. Herb rodziny niemieckiej.

KELLER.

Na tarczy złotem obramowanej, ściętej, w polu górnym srebrnym — trzy czarne głowy orle: dwie i jedna i trzy gwiazdy sześciopromienne złote; w dolnym czerwonym — na zielonej murawie leżący lew. Nad koroną hrabiowską — hełm ukoronowany z głową czarną orlą i srebrną lwią. Labry z prawej strony błękitne, z lewej czerwone podbite srebrem. Tarczę podpira orzeł czarny z prawej strony, lew srebrny z lewej. Herb rodziny niemieckiej nobilitowanej w r. 1737 przez Karola VI, cesarza św. P. Rz.

KEMLADA.

Na tarczy obramowanej zło-

HERB GLIŃSKI I

tem w polu błękitnym — serce złote. Nad hełmem w koronie — trzy wieże srebrne blankowane, środkowa prosto, boczne do siebie górą. Początek herbu niewiadomy.

KEMPFI.

Herb znany tylko z nazwy.

KEMPIŃSKI czyli **NIESOBIA**
odm.,

Kępiński, Kiempiński.

Na tarczy czterodzielnej: w polach I i IV czerwonych — strzała srebrna żeleźcem do góry, bez opierzenia, dwa razy przekrzyżowana; w II i III również czerwonych — chorągiew-

ka klinowa (giron, Ständer) czarna obramowana złotem, końcem w prawo. Nad tarczą dwa hełmy ukoronowane: w pierwszym strzała dwa razy przekrzyżowana, w drugim mąż czarno odziany z motyką na plecach. Labry czarne, podbite srebrem.

Według Rietstapa w strzale mają być utkwione po dwa pióra kogucie, dwa wyższe złote, a niższe czarne.

KEMPSKI I czyli GRYF odm.

Kępski.

Na tarczy ściętej w polu górnem czerwonym i dolnem srebrnym — gryf naprzemian srebrny i czerwony. Nad hełmem w koronie pół gryfa srebrnego. Początek odmiany niewiadomy.

KEMPSKI II czyli GRYF odm.,

Kępski.

Na tarczy ściętej, w polu górnem czerwoniem i dolnem złotem — srebrny gryf. Nad hełmem w koronie pół gryfa srebrnego. Początek odmiany niewiadomy.

KENDZIERSKI.

Herb znany tylko z nazwy.

KENIGSFELS,

Königsfels, Koenigsfels.

W polu błękitnym — król brodaty w koronie, w czerwonej delji, obszytej gronostajami ze złotym łańcuchem na szyji,

mieczem w prawej, berłem w lewej ręce, w fali srebrnej po kostki brodzący. Nad hełmem w zawoju błękitnym, złotym i czerwonym taka sama postać królewska do kolan widoczna. Labry z prawej strony błękitne, a z lewej czerwone podbite srebrem. Herb rodziny nobilitowanej w XVI w. przez Karola V, cesarza św. P. Rz. Piotr Königsfels, pułkownik wojska koronnego otrzymał indygenat w Polsce r. 1768.

KETLER,

Kettler.

W polu złotem — czerwony hak do zawieszania kotła nad ogniskiem (cremaillere, Kesselhacke). Nad hełmem w koronie pomiędzy dwoma piórami bazanciami: złotem i czerwonym — mała tarcza, na której, w polu złotem — ten sam hak co na tarczy dużej.

KĘCZEWSKI.

Herb własny Jana Kęczewskiego, w r. 1552 opłacającego pobór ze wsi Kęczewa, woj. plockie.

KĘSICKI czyli IŁGOWSKI

odm.,

Kęszycki.

W polu czerwonym — pod srebrną obrączką dwie srebrne krokwie, tworzące literę W. Nad hełmem w koronie, na trzech piórach strusich, pięciolistna róża czerwona. Początek odmiany niewiadomy.

KĘSOWSKI czyli **PORAJ** odm.
albo własny **BAUZENDORF**,
Kęsowski, Kęszowski.

W polu czerwonym — róża srebrna. Nad hełmem w koronie na ogonie pawim — róża srebrna. Herb rodziny pochodzenia niemieckiego.

KĘSZTORT czyli **LIS** odm.

W polu czerwonym pomiędzy dwiema sześciopromiennymi gwiazdami srebrnymi u spodu — strzała srebrna żelźcem do góry, bez opierzenia, w środku przekrzyżowana z podporą prawo-ukośną pod lewem ramieniem krzyża. Nad hełmem w koronie dwie trąby czarne.

U Kojałowicza trąby niewłaściwie odwrócone, i w dzwonki opatrzone, natomiast u Chrząńskiego gwiazdy złote i trąby naturalnego koloru.

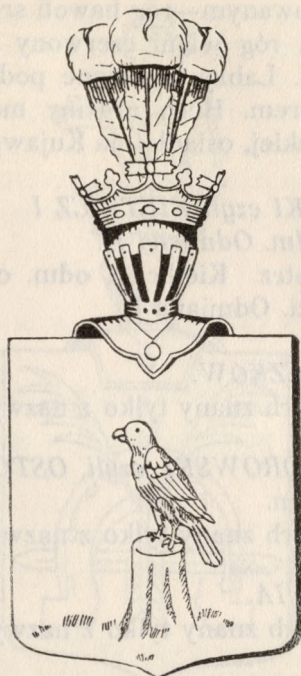
KĘSZYCKI czyli **NAŁĘCZ** odm.

W polu czerwonym — chusta srebrna związana z końcami do dołu. Nad koroną hrabiowską i hełmem ukoronowanym pomiędzy rogami jeleniemi — panna z rozpuszczonemi włosami, z przewiazaną głową, czerwono ubrana, do kolan widzialna, oburącz rogów się trzymająca. Labry czerwone podbite srebrem. Herb rodziny wielkopolskiej z Kęszyc.

KĘTRZYŃSKI czyli **JUNOSZA** odm.,

Kantrzyński.

W polu czerwonym — baran

HERB GINWILL

srebrny wspięty. Nad hełmem bez korony pod trzema złotymi sześciopromiennymi gwiazdami: jedna i dwie — złoty półksiężyc rogami do góry.

KIBORT.

Herb znany tylko z nazwy.

KICER.

Herb znany tylko z nazwy.

KICIŃSKI czyli **ROGAŁA** odm.

Na tarczy dwudzielnej ze skrajem złotym: w polu prawym srebrnym — róg jeleni czerwony, w lewym czerwonym — róg bawoli srebrny. Nad koroną hrabiowską i hełmem uko-

ronowanym—róg bawoli srebrny i róg jeleni czerwony rzędem. Labry czerwone podbite srebrem. Herb rodziny mazowieckiej, osiadłej na Kujawach.

KICKI czyli KIETLICZ I

odm. Odmiana II.

Patrz Kietlicz I odm. czyli Kicki. Odmiana II.

KIECZKÓW.

Herb znany tylko z nazwy.

KIEDROWSKI czyli OSTOJA

odm.

Herb znany tylko z nazwy.

KIENIA.

Herb znany tylko z nazwy.

KIERBEDŹ.

Herb znany tylko z nazwy.

KIERDEJA.

Na tarczy dwudzielnej: w polu prawem błękitnym — trzy lilje srebrne jedna nad drugą, lewe pole czerwone. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Bardzo stary herb polski, nadany Kierdejowi przez Ludwika Andegawęńskiego, króla polskiego i węgierskiego.

KIERDEJA odm. czyli CZAPLI-CKI.

(Patrz Czaplicki czyli Kierdeja odm. t. II str. 85).

KIERŁO I.

Kierl, Kerl.

W polu błękitnym — dwie

złote lwie głowy do siebie, płomieniem buchające. Nad hełmem w koronie dwie trąby wylotami do góry na boki w połowie naprzemian błękitne i złote. Labry błękitne podbite złotem. Potwierdzony wraz z indygenatem Ludwikowi Kierl v. Kerl i synowi jego Mateuszowi z Brunświku. Przodek ich otrzymał szlachectwo od Rudolfa, ces. Św. P. Rz. w Akwizgranie 31.10.1273 r., w Polsce zaś Ludwik przypuszczony do przywileju szlachectwa przez Zygmunta I, króla polskiego w Piotrkowie w r. 1528.

KIERŁO II czyli PŁOMIEN- CZYK SOWITY.

W polu błękitnym — trzy złote lwie głowy płomieniem buchające. Nad hełmem w koronie dwie trąby ukośnie skrzyżowane wylotami do góry. Herb rodziny pochodzenia niemieckiego.

Herb pierwotny zawierał jedną tylko lwia głowę, zmieniony został przez Zygmunta I, króla polskiego, dla Ludwika Kierły, dworzanina królewskiego, poprzednio rotmistrza króla Olbrachta.

KIERŁO III.

W polu błękitnym — trzy złote lwie głowy, płomieniem buchające: dwie i jedna. Nad hełmem w koronie pół lwa złotego.

KIERŁO IV czyli ZADORA

odm.

W polu błękitnem — trzy czarne lwie głowy, płomieniem buchające: dwie i jedna. Nad hełmem w koronie dwie srebrne trąby, z okuciami złotymi, ukośnie skrzyżowane wylotami do góry. Odmianę tę podajemy według Chrząńskiego.

KIERSKI czyli JASTRZĘBIEC

odm.

W polu błękitnem — między ocelami złotej podkowy, obróconymi do góry — krzyż kawalerski złoty. Nad hełmem w koronie jastrzęb z podkową złotą w dziobie. Odmianę tę podajemy za Chrząńskim.

KIERSNOWSKI I v. KIERZNOWSKI I czyli POBÓG

odm.

Patrz Kierznowski I v. Kiersnowski I.

KIERSNOWSKI II v. KIERZNOWSKI II czyli JASTRZĘBIEC odm.

Patrz Kierznowski II czyli Kiersnowski II.

KIERSZEJSZTEIN I,

Kirszensztajn, Kryszpin, Kirschenstein.

W polu czerwonom — dwie jelenie głowy złote, jedna nad drugą w prawo. Nad hełmem w koronie pawi ogon między dwoma skrzydłami srebrnymi. Herb nadany czy też potwierdzony Kirschensteinowi w r.

HERB
BRATKOWSKI I

1437 przez Zygmunta, cesarza św. P. Rz., w XVI w. przyniesiony do Polski przez Kryszpina Kirschensteina.

KIERSZEJSZTEJN II.

Na tarczy dwudzielnej z pniem prostopadłym o dwóch sękach z prawej, o trzech z lewej, w środku w polu prawem złotem — dwie jelenie głowy, jedna nad drugą, w lewym błękitnem — wspięty lew.

KIERSZEJSZTEJN III,

Kerstenstein.

Na tarczy dwudzielnej: w polu prawem złotem — dwie czer-

wone głowy jelenie, jedna nad drugą, w lewym błękitnem — lew wspięty złoty. Nad hełmem w koronie między dwoma skrzydłami w połowie i naprzemian błękitnemi i złotemi — ogon pawi. Odmiana powyższych.

KIERZNOWSKI I czyli **POBÓG** odm.,
Kiersnowski, Kiersznowski.

W polu błękitnem w środku podkowy srebrnej barkiem do góry — krzyż kawalerski srebrny. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

KIERZNOWSKI II czyli **JASTRZĘBIEC** odm.,
Kiersnowski, Kiersznowski.

W polu błękitnem—pod czarną trąbką myśliwską barkiem do góry i wylotem w prawo, w środku złotej podkowy ocelami do góry, krzyż kawalerski złoty. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

KIETLICZ I,
Kitscka, Kiczka, Kyczka, Kiczki, Kicki, Kuczki.

W polu czerwonym — trzy złote sznury w ósemkę złożone: dwa i jeden, w środku tarczy stykające się. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Bardzo stary herb rodziny pochodzenia polskiego nazwiskiem Kiszka na Śląsku.

KIETLICZ I odm. *Odmiana I.*

W polu błękitnem — trzy złote sznury w ósemkę: dwa i jeden, w środku tarczy stykające się. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

KIETLICZ I odm. czyli **KICKI.**
Odmiana II.

W polu czerwonym lub błękitnem — trzy złote sznury w ósemkę złożone: dwa i jeden, w środku tarczy stykające się. Nad hełmem w koronie trzy podobne sznury w wachlarz ułożone.

KIETLICZ II,
Kitlitz.

Na tarczy ściętej w polu górnem złotem — pół czarnego bawołu, w dolnem zaś sześć pasów lewo-ukośnych naprzemian czerwonych i czarnych. Nad hełmem w koronie pomiędzy różą czerwoną i białą — sześć piór kogucich.

KIETLICZ II odm.

Na tarczy lewo ukośnie ściętej, w polu górnem złotem — pół czarnego bawołu, w dolnem zaś czerwonym — trzy srebrne prawo-ukośne pasy. Nad hełmem w koronie pomiędzy dwoma skrzydłami: srebrnem i czerwonym, noszącemi po sześć róż w półkole naprzemian według barw skrzydeł czerwonych i białych — pół czarnego bawołu. Labry z prawej czarne podbite złotem, z lewej czerwone.

ne podbite srebrem, albo z obu stron czarne podbite złotem. U Chrząńskiego skrzydła są bez róż.

KIJANIN.

Na tarczy — trzy strzały bez pióropusza, osadzone w kółku, jedna żełęczem w górę, dwie poziomo.

KIKUŁ czyli DROGOMIR odm., Kikoł.

W polu czerwonym — trzy nogi zbrojne srebrne, w kolanach zgięte, w środku tarczy około róży srebrnej udami zetknięte i jakby w gwiazdę ułożone: dwie do góry, a jedna na dół. Nad hełmem bez korony trzy pióra strusie, czerwone pomiędzy białymi. Labry czerwone podbite srebrem.

KILDYSZ.

Herb znany tylko z nazwy.

KIMBAR I czyli SIEKIERZ odm., Kimbaz.

W polu czerwonym — strzała srebrna, żełęczem do góry w środku przekrzyżowana, z końcem na obie strony prostopadłe rozdartym i załamanym: z prawej na dół, a z lewej do góry. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana herbu litewskiego Siekierz, przysługująca Kimbarom i Zienkiewiczom.

HERB BARYCZKA

KIMBAR II.

W polu czerwonym — strzała srebrna żełęczem do góry, w środku przekrzyżowana, następnie rozdarta i załamana na prawo prostopadłe i na dół prosto. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana poprzedniego według Kojałowicza. Jest pewna różnica pomiędzy herbem Kimbarów, podanym u Kojałowicza, a podanym przy Heroldzie Dr. Piekosińskiego, a tymże herbem na tabl. XII dzieła: „O dynastycznym pochodzeniu szlachty polskiej“, gdzie Kimbar I jest nieprzekrzyżowany, II-gi zaś podobny lecz odwrócony z prawej na lewą stronę i ponownie przekrzyżowany.

KIMONT.

Herb znany tylko z nazwy.

KINDLER.

Herb znany tylko z nazwy.

KIRDEJ.

W polu barwy niewiadomej — znak, podobny do dwóch obwarzanków barkami do siebie, jedną taśmą nieprzerwaną złożonych.

KIRJACKI.

Herb znany tylko z nazwy.

KIRKOR czyli DWIE ŁAWY.

W polu czerwonym na środku belki srebrnej, łączącej dwa słupy — znak w kształcie litery T, z końcami belki poprzecznej załamane prosto ku dołowi. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb ruski w kijowskiem, a następnie w mińskim. Rysunek podany w dziele: „O dynastycznym pochodzeniu szlachty polskiej“ na tabl. IX cokolwiek różni się, ponieważ belka wierzchnia nie jest załamana w końcach, a słupki mają podstawy na boki wygięte.

KIRSTA.

Herb znany tylko z nazwy.

KIRSTEIN,

Cerazyn.

W polu czerwonym — kotwica srebrna uchem do góry, pomiędzy dwiema sześciopromiennymi gwiazdami. Nad hełmem w koronie dwa skrzydła: prawe srebrne, a lewe czerwone,

każde z sześciopromienną gwiazdą przeciwnej barwy. Labry czerwone podbite srebrem. Herb potwierdzony Janowi i Samuelowi braciom Kirsteinom, synom Jana zwanego Cerazynem (*Cerazus, Kirsche, Wiśnia*), nobilitowanego przez Ferdynanda, króla rzymskiego. Indygenat otrzymał tenże Jan 14.2.1578 r. za Stefana, króla polskiego.

KIRTUT.

Herb znany tylko z nazwy.

KISIEL v. ŚWIATOŁDYCZ.

Patrz Światoldycz v. Kisiel.

KISIEŁOWSKI czyli SZELIGA odm.,

Kieselowski, Kysielowski, Kieselowski, Kiszewski.

W polu czerwonym, pomiędzy rogami złotego półksiężyca, do góry zwróconymi — krzyż kawalerski złoty. Nad hełmem w koronie ten sam znak, co na tarczy.

KISTEDY.

Herb znany tylko z nazwy.

KITA I,

Krzycki.

W polu czerwonym — ręka zbrojna z czarną kitą w garści. Nad hełmem w koronie taka sama ręka z kitą. Herb nadany Czechowi Kicie czy Krzyckiemu, przez Kazimierza Jagiellończyka, króla polskiego w r. 1451.

KITA II,
Krzycki.

W polu czerwonym — ręka zbrojna z kitą w garści. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

KITAJGRODZKI.

Herb znany tylko z nazwy.

KIWALSKI.

W polu błękitnym — pod trzema sześciopromiennymi gwiazdami złotymi, dwie i jedna — półksiężyc złoty rogami do góry. Nad koroną szlachecką ręka zbrojna z mieczem. Nadany wraz z nobilitacją Janowi Kiwalskiemu, przez Stanisława Augusta, króla polskiego 7.11. 1768 r.

KIYNE.

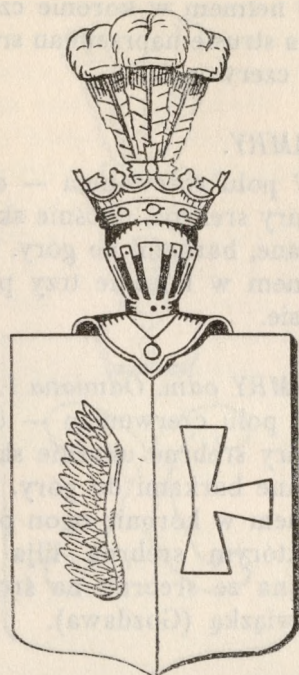
Herb znany tylko z nazwy.

KIZYNEK I.

W polu czerwonym — na barku czarnej trąby prawo ukośnie wylotem na dół leżącej — trzy srebrne lilje rzędem. Nad hełmem w koronie dwie trąby czarne, każda z trzema liljami na barku. Jan Kizlinek nobilitowany przez cesarza Fryderyka, a przyjęty przez króla Zygmunta I. Indygenat potwierdzony 27.3.1613 r.

KUZYNEK II.

Na tarczy — szachownica ukośna czerwono-złota. Nad hełmem w koronie sześć piór czerwonych i żółtych. U Chrząńskiego nad hełmem pięć piór.

HERB GIEJSZ

wonych i żółtych. U Chrząńskiego nad hełmem pięć piór.

KLADRUBSKI I czyli ŚWIERCZEK odm.

Na tarczy ściętej w polu górnym czerwonym — litera srebrna N, w której belka, ukośnie łącząca słupy, ma w środku pałąk; pole zaś dolne srebrne. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: białe pomiędzy czerwonymi. Labry czerwone podbite srebrem.

KLADRUBSKI II.

Na tarczy dwudzielnej: w polu czerwonym — litera N srebrna, pole zaś dolne srebrne.

Nad hełmem w koronie cztery pióra strusie naprzemian srebrne i czerwone.

KLAMRY.

W polu czerwonym — dwie klamry srebrne, ukośnie skrzyżowane, barkami do góry. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

KLAMRY odm. Odmiana I.

W polu czerwonym — dwie klamry srebrne ukośnie skrzyżowane barkami do góry. Nad hełmem w koronie ogon pawi, na którym srebrna lilja podwójna ze srebrną na środku przewiązką (Gozdawa).

KLAMRY odm. Odmiana II.

W polu czerwonym — dwie klamry srebrne ukośnie skrzyżowane barkami do góry, po środku których miecz srebrny ze złotą rękojeścią ostrzem na dół. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich.

KLAMRY odm. czyli MUSZYŃSKI.

W polu czerwonym — trzy klamry srebrne: dwie ukośnie skrzyżowane barkami do góry, jedna po środku barkiem w lewo. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

KLAMRY odm. czyli HŁASKO.

(Patrz Hłasko czyli Klamry odm., t. II, str. 197).

KLAT.

Herb znany tylko z nazwy.

KLAUS.

Herb znany tylko z nazwy.

KLECZOWSKI.

W polu barwy niewiadomej — gałązka dębowa o dwóch liściach u wierzchołku i czterech żółdziejach, po dwa z każdej strony, zwisających ku dołowi. Herb własny Wacława Kleczowskiego w r. 1576 opłacającego pobór ze wsi Kirlikówki woj. krakowskie, pow. szczyrzycki.

KLEINFELD.

Na tarczy dwudzielnej: w obu polach — pasy naprzemian w szachownicę srebrne i czarne. Nad hełmem w koronie rogi jelenie.

KLEINFELD odm. v. SCHÖNFELD.

Na tarczy dwudzielnej: w polu prawem czerwonym — trzy pasy białe, w lewym srebrnym — dwa pasy czerwone; pasy te są tak ułożone, że czerwone jednej strony tarczy schodzą się ze srebrnymi drugiej strony tarczy. Nad hełmem w koronie pawi ogon.

KLEINPOLT-MAŁOPOLSKI.

W polu barwy niewiadomej — kaczką stojącą na murze w prawo. W hełmie dwa orle pióra barkami ku sobie zwrócone.

Herb Stanisława Kleinpolt-Małopolskiego, występującego w końcu XVII w. Vol. Leg. V. 403 Stanisław Kleinpolt-Małopolski, sekretarz króla i metrykant skarbu koronnego, za zasługi osobiste i dziada swego, chorążego newelskiego w wojnach moskiewskich, nobilitowany na sejmie w r. 1676.

KLEIST.

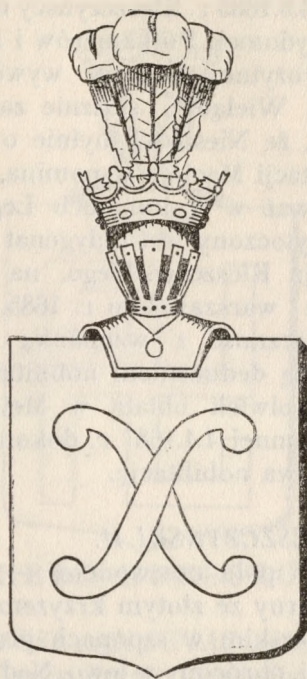
W polu srebrnem nad i pod pasem czerwonym poprzecznym — wilk czerwony. Nad hełmem w koronie na trzech różach, czerwonej pomiędzy srebrnymi — po jednej włóczni złotej z końcem srebrnym na dół. Labry czerwone podbite srebrem. Herb bardzo stary pomorski.

KLEMAN czyli BROCHWICZ odm., Kleemann.

W polu błękitnem — srebrny jelen w biegu z sześciopromienną gwiazdą złotą przed nim u góry. Nad hełmem w koronie ogon pawi. Labry błękitne podbite srebrem.

KLEMENT I.

W polu błękitnem — ręka goła, w łokciu zgięta, trzymająca miecz do góry w lewo, ukośnie skrzyżowany ze strzałą srebrną żelźcem napoprzek w prawo. Herb rodziny węgierskiej, z której Michał indygenowany został w Polsce r. 1768.

HERB BRONIC I

KLEMENT II.

W polu błękitnem — nad sześciopromienną gwiazdą — ręka naga z krzyżem. Odmiana z r. 1800.

KLESZCZYŃSKI czyli GRYF odm.

W polu czerwonom — gryf srebrny z krzyżem kawalerskim w szponach prawej nogi. Nad hełmem na trzech piórach strusich szary budynek, napoprzek którego dwie siekiery żelazne czarnymi trzonkami na dół ukośnie skrzyżowane. Nadany z indygenatem Maciejowi Kleszczyńskiemu z chełmińskiego, przez Jana III, króla polskie-

go 3.6.1685 r. Kleszczyńscy mają przydomek Putkamerów i z tej starożytnej rodziny wywodzą się. Wielądsko słusznie zaznacza, że Niesiecki mylnie o nobilitacji Macieja wspomina, ponieważ w Voluminach Legum przytoczony jest indygenat Macieja Kleszczyńskiego, na sejmie warszawskim r. 1685, za waleczność, z wzmianką wyraźną deducentem nobilitatem, jakkolwiek oblata w Metryce Koronnej 4.4.1687 r. dokonana, opiewa nobilitację.

KLESZCZYŃSKI II.

W polu czerwonym — gryf srebrny ze złotym krzyżem kawalerskim w szponach prawej nogi, obrócony w lewo. Nad hełmem w koronie pół takiegoż gryfa, bez łap z trąbą złotą. Odmianą tę podajemy według Chrząńskiego.

KLEPSYDRA.

Herb znany tylko z nazwy.

KLERMONT.

Herb znany tylko z nazwy.

KLEWAŃSKI.

Herb znany tylko z nazwy.

KLEWCZYŃSKI.

Herb znany tylko z nazwy.

KLEYNPOLD.

Herb znany tylko z nazwy.

KLICKI czyli PRUS I odm.

W polu czerwonym, na lewo

u góry, na małej tarczy o barwie czerwonej — miecz prosto rękojeścią na dół; na tarczy zaś głównej półtora krzyża srebrnego bez lewego dolnego ramienia. Nad koroną baronowską napoleońską ręka zbrojna z mieczem. Labry czerwone podbite srebrem.

KLICZEWSKI.

Herb własny Jana Kliczewskiego o przydomku Satkowicz, w r. 1552 opłacającego pobór ze wsi Kliczewa, woj. płockie.

KLIMAN.

Herb znany tylko z nazwy.

KLIMAS.

Herb własny Jana Klimasa, występującego w r. 1580 w wojew. podlaskiem.

KLIMKIEWICZ czyli PRZYJACIEL odm.

W polu błękitnym pod różą srebrną trójlistną — serce czerwone na misie srebrnej, prześzyte strzałą żelźcem na dół lewo-ukośnie. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Nadany wraz z nobilitacją Antoniemu Stefanowi Klimkiewiczowi, przez Stanisława Augusta, króla polskiego, 19.9.1791 r.

KLIMKOWSKI I.

Na tarczy ściętej w polu górnym błękitnym — sokół srebrny, w dolnym zaś złotem — trąbka myśliwska czarna, w złoto

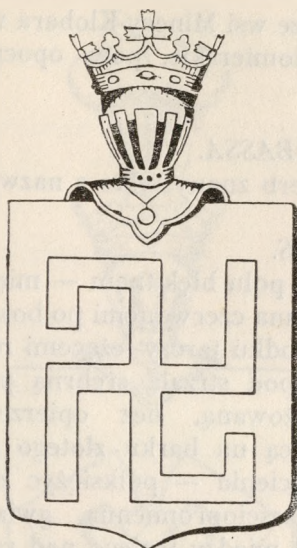
oprawna, z nawiązaniem złotem, barkiem do dołu. Nad hełmem w koronie między dwiema trąbami naprzemian i w szachownicę błękitnymi i złotymi, dwa proporce: złoty i błękitny — ukośnie skrzyżowane. Labry błękitne podbite złotem. Herb rodziny śląskiej, z której Wojciech Klimkowski otrzymał indygenat w Galicji 1782 r.

KLIMKOWSKI II.

W polu czarnym, pod barkiem trąbki złotej, na wygięciu której stoi bocian srebrny, w prawo wpoprzek — złoty kłos pszenicy z dwoma listkami. Nad hełmem w koronie pół czarnego orła bez lewego skrzydła i trąba w połowie złota i czarna. Odmiana poprzedniego.

KLINGSTAEDT, Klingszted.

Na tarczy ściętej w polu górnym czerwonym — cztery pasy srebrne lewo-ukośnie, w dolnym błękitnym — góra zielona. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Labry z prawej strony czerwone, z lewej błękitne — podbite srebrem. Herb Tymoteusza Merzahna, burmistrza jednego z miast pomorskich, który adoptowany został przez generała szwedzkiego Klingstäda w r. 1735, następnie w r. 1763 uzyskał szlachectwo rosyjskie, w r. 1775 indygenat polski.

HERB BOREJKO

KLIŃSKI czyli ŚWIAT odm.

W polu barwy niewiadomej, prawdopodobnie czerwonej — kula ziemiska błękitna z krzyżem srebrnym na wierzchu, na którym wpoprzek dwie równoległe klamry srebrne barkami do góry, niższa krótsza od wyższej. Nad hełmem korona.

KLISNER,

Klüchtzner.

W polu błękitnym w koronie złotej trzy pióra strusie, czerwone między białymi. Nad hełmem w koronie ogon pawi. Herb rodziny saskiej, pochodzenia polskiego czy litewskiego, z której Walenty i Fabjusz indygenowani w Polsce 1685 r.

KLOBAR.

Herb własny Jakuba Klobara, w r. 1565 opłacającego po-

bór ze wsi Minery-Klobara woj. sandomierskie, pow. opoczyński.

KLOBASSA.

Herb znany tylko z nazwy.

KLOS.

W polu błękitnem — między dwiema czerwonymi po bokach w środku tarczy leżącemi różami, pod strzałą srebrną przekrzyżowaną, bez opierzenia, stojącą na barku złotego półpięścienia — półksiężyc złoty z sześciopromienną gwiazdą złotą między i nieco nad rogami. Nad koroną szlachecką kruk z pierścieniem w dziobie. Panegiryk z XVIII w.

KLOT czyli TARCZA,

Klott.

Na tarczy ściętej, w polu górnem złotem — kula czarna (według Rietstapa błękitna), pole dolne czarne. Nad hełmem w zawoju czarno-złotym, między rogiem złotym, a czarnym — kula czarna. Labry czarne podbite złotem. Herb starej rodziny westfalskiej, w Inflantach osiadłej, potwierdzony dyplomem Św. P. Rz. 6.7.1527 r.

KLUCZ czyli JASIEŃCZYK I.

(Patrz Jasieńczyk I czyli Klucz t. II, str. 219).

KLUCZ ROZDARTY czyli JASIEŃCZYK III.

(Patrz Jasieńczyk III czyli Klucz rozdarty, t. II, str. 220).

KLUCZYC.

Herb, wymieniony przez hr. Uruskiego, o niewiadomym opisie.

KLUSKI.

W polu barwy niewiadomej — kółko u góry rozszerzone, wyobrażające jakby pierścien z kamieniem, na nim krzyż.

KLUSZEWSKI czyli SLEPO- WRON odm.

Na tarczy dwudzielnej: w polu prawem czerwonym nad złotym półksiężcem — krzyż kawalerski złoty (Szeliga odm.); w lewym błękitnem na barku podkowy z krzyżem kawalerskim złotym — czarny kruk z pierścieniem złotym w dziobie (Ślepowron). Nad tarczą dwa hełmy ukoronowane: w pierwszym pięć piór strusich, w drugim zaś kruk z pierścieniem. Labry z prawej strony czerwone, a z lewej błękitne podbite złotem. Początek odmiany niewiadomy.

KLUSZYC.

Herb znany tylko z nazwy.

KŁONICKI czyli NIEZGODA odm.

W polu błękitnem pod mieczem wpoprzek, końcem w prawo — podkowa złota, ocelami obejmująca strzałę, żełźcem do dołu. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: złote pomiędzy błękitnemi. Odmiana

pruska Niezgody Kłonickich, jednego szczepu z Łętowskiemi w Prusach.

KŁOPOT.

W polu czerwonym po lewej stronie — lemiesz srebrny, końcem do góry, ostrzem w prawo skierowany, w prawej stronie — dwa srebrne kroje obok siebie, końcami do góry, ostrzami w lewo skierowane. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

KŁOSY.

W polu błękitnem — trzy złote pszeniczne kłosy z listkami, z jednego korzenia o pięciu odnogach. Nad hełmem w koronie trzy takie same kłosy. Według hr. Uruskiego opis tego herbu cokolwiek różni się: Pole jest nie błękitne, lecz czerwone, a korzeń nie o pięciu odnogach, lecz o trzech.

KŁOSSY.

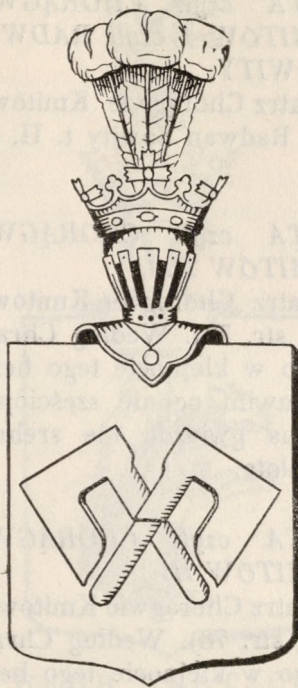
Herb znany tylko z nazwy.

KŁOŚNIK I.

W polu czerwonym — lilja srebrna na zielonej gałązce. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Nadany Janowi Januszowskiemu, synowi Łazarza, przez Zygmunta III, króla polskiego, na sejmie koronacyjnym w Krakowie 4.1.1588 r.

KŁOŚNIK II.

W polu czerwonym — srebr-

HERB BRADACICE

na lilja podwójna z przewiązką na środku, pod nią zielona łodyga pszenicy o czterech liściach. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

KŁOŚNIK III.

W polu czerwonym — kłos pszenicy na zielonej łodydze o czterech liściach. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

KŁOŚNIK IV.

W polu czerwonym na złotej podkowie — (zielony) słup z lilją srebrną na szczycie. Nad hełmem w koronie podobny słup z lilją. Labry.

KMITA czyli **CHORĄGWIE**
KMITÓW I czyli **RADWAN**
SOWITY.

(Patrz Chorągwie Kmitów I
czyli Radwan Sowity t. II, str.
78).

KMITA czyli **CHORĄGWIE**
KMITÓW II.

(Patrz Chorągwie Kmitów II
t. II, str. 78). Według Chrząń-
skiego w klejnocie tego herbu
na pawim ogonie sześciopromienna gwiazda nie srebrna,
lecz złota.

KMITA czyli **CHORĄGWIE**
KMITÓW III.

(Patrz Chorągwie Kmitów III
t. II, str. 78). Według Chrząń-
skiego w klejnocie tego herbu
widzimy nie pięć, lecz trzy pió-
ra strusie.

KMITA czyli **CHORĄGWIE**
KMITÓW IV.

W polu czerwonym — na
drzewcach poprzecznych dwie
chorągwie kościelne złote, je-
dna pod drugą, o trzech połach,
frendzlą obszytych, ku dołowi
zwieszających się. Nad hełmem
w koronie na trzech pió-
rach strusich sześciopromienna
gwiazda złota.

KMITA czyli **SZRENIAWA**
odm.

W polu czarnem u góry na
lewo, od rzeki wężykowatej,
srebrnej, prawo-ukośnej —
krzyż kawalerski złoty. Nad heł-

mem w koronie między dwie-
ma czerwonymi trąbami, opa-
trzonemi nazewnątrż w złote
dzwonki — lew srebrny siedzą-
cy.

KNACHFUSS.

Herb znany tylko z nazwy.

KNIAZIEWICZ I czyli **MUR-**
DELIO odm. v. **OSTOJCZYK.**

W polu błękitnym pod krzy-
żem kawalerskim srebrnym —
takąż gwiazda sześciopromien-
na, między rogami dwóch zło-
tych półksiężyców, do siebie
zwróconych. Nad hełmem w ko-
ronie pięć piór strusich.

KNIAZIEWICZ II.

W polu błękitnym — pod
krzyżem kawalerskim złotym,
złota sześciopromienna gwia-
zda, między rogami dwóch zło-
tych półksiężyców barkami na
boki odwróconych. Nad heł-
mem w koronie baranek stoją-
cy z pierścieniem złotym w py-
szczku. Odmiana przysługująca
gałęzi starej rodziny litewskiej,
do herbu Murdelio należącej, w
Prusach i Kurlandji osiadłej.

KNIAŻ.

Herb znany tylko z nazwy.

KNOBELSDORFF.

Herb znany tylko z nazwy.

KNOFF.

Herb znany tylko z nazwy.

KNORR.

Herb znany tylko z nazwy.

KNUT.

W polu barwy niewiadomej — trzy pasy w gwiazdę: dwa i jeden, tworzące tak zwany rosochacz, między trzema liljami, jedna i dwie. Nad hełmem w koronie trzy proporce w wachlarz ułożone. Herb pochodzenia niemieckiego, czy duńskiego. Herbem tym według Wittga pieczętował się w r. 1570 Mikołaj Knut.

KOBOSZYŃSKI.

Herb własny Jana, Stanisława, Bartłomieja, Marcina i Grzegorza Koboszyńskich, opłacających w r. 1552 pobór ze wsi Koboszyna w wojew. płockiem.

KOBOŚ.

Herb znany tylko z nazwy.

KOBYLIŃSKI czyli PRUS I odm.

W polu czerwonym — na lewo u góry, na małej tarczy o barwie czerwonej — miecz prosto rękojeścią na dół; na tarczy zaś głównej półtora krzyża srebrnego bez lewego dolnego ramienia. Nad koroną baronowską napoleońską — ręka zbrojna z mieczem. Labry.

KOBYŁECKI.

Herb znany tylko z nazwy.

HERB BARTSCH

KOBYŁKA czyli MORA odm., Kobyli.

W polu błękitnym — pół murzyna w czerwonym ubraniu ze srebrnym wylogiem na szyji i przy rękawach, przepasanego białą wstęgą, związaną w kokardę na środku, z rękami do góry wzniesionymi. Nad hełmem w koronie na siedmiu piórach strusich naprzemian błękitnych, białych i czerwonych, ramka czworoboczna czarna. Odmiana przysługująca rodzinie z Kobyli, pochodzenia polskiego na Śląsku.

KOCH.

Herb znany tylko z nazwy.

KOCHAŁOWSKI czyli **RA-DWAN** odm.,
Kohałowski.

W polu czerwonym — na kopy z proporcem prosto do góry — poprzeczna chorągiew złota kościelna o trzech polach z frendzlami. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

KOCHANOWSKI czyli **ZAGŁOBA** odm.

W polu błękitnym — na szablę końcem do góry — podkowa srebrna ocelami na dół. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Labry błękitne podbite srebrem.

KOCHLER.

Herb znany tylko z nazwy.

KOCIUB.

Herb znany tylko z nazwy.

KOCZA.

Herb znany tylko z nazwy.

KOCZALE.

Herb znany tylko z nazwy.

KOCZAŃSKI czyli **JASTRZĘBIEC** odm.

W polu błękitnym — między ocelami złotej podkowy, obróconymi do góry — krzyż kawalerski złoty. Nad hełmem w koronie jastrząb z pierścieniem złotym w dziobie, z podkową złotą z takimże krzyżem w szponach prawej nogi. Odmiana przysługująca Koczańskim z

Koczania w radomskim w XVII w.

KOCZELA.

W polu barwy niewiadomej — pod małym trójkątem — puchar. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

KOCZOROWSKI czyli **ROGAŁA** odm.

Na tarczy dwudzielnej: w polu prawem srebrnym — róg jeleni czerwony, w lewym czerwonym — róg szary bawoli. Nad koroną hrabiowską w hełmie ukoronowanym róg bawoli i jeleni. Labry czerwone podbite srebrem.

KOCZUBEJ.

W polu barwy niewiadomej — między dwoma krzyżami kawalerskimi od góry, od dołu zaś między półksiężcem rogami do środka tarczy i gwiazdą sześciopromienną — buława rękojeścią na dół z dwoma krzyżkami rzędem na kuli. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

KOILEŃSKI.

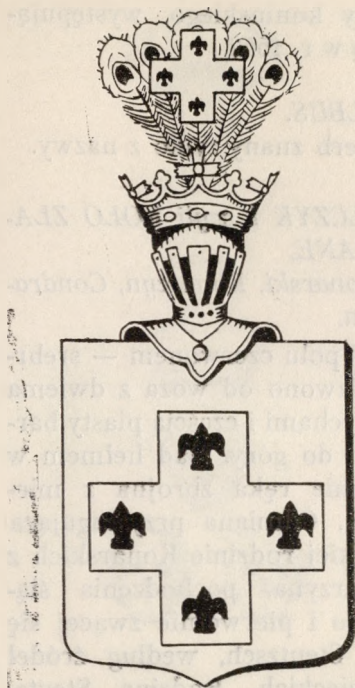
Na tarczy — podkowa stojąca, na niej szablę zakrzywioną w lewo.

KOJAŁOWICZ czyli **KOŚCIESZA** odm.

Patrz Kościesz V odm. Wcięta.

KOJEN,*Kojo, Koye, Coio.*

W polu srebrnem — między dwiema czarnymi trąbami myśliwskimi w złoto oprawnemi i ze złotymi sznurami, munsztukami i wylotami do siebie ukośnie leżącemi — pas złoty prawo-ukośny z pniem czarnym leżącym o trzech sękach u góry, a dwóch u dołu. Nad hełmem w koronie pień prosto do góry, jak na tarczy. Labry czarne podbite złotem. Nadany Benedyktowi Kajetanowi Kojenowi przez Stefana, króla polskiego 11.2.1577 r. U Bonieckiego nad hełmem w koronie po obu stronach pnia są umieszczone jeszcze chorągwie rozwinięte, a na nich także pnie.

HERB BOŻEZDARZ

KOKARACKI.

Herb znany tylko z nazwy.

KOKORAN.

Herb znany tylko z nazwy.

KOKCEI,*Coccej, Coccey.*

Na tarczy dwudzielnej: w polu prawem błękitnem, między dwiema gałązkami srebrnemi koniczyny, prosto leżącemi — pas lewo-ukośny z trzema sześciopromiennymi gwiazdami, w lewem czerwonym na skale srebrnej z baszty takiejże blankowanej — mąż czarno ubrany ze srebrnemi rękawami, w czapce śpiczastej po połowie wzdłuż czarnej i srebrnej, dmiący w

trąbę czarną. Nad koroną szlachecką dwa hełmy ukoronowane: w pierwszym między dwoma skrzydłami czerwonymi gałązka, jak na tarczy, w drugim pół męża z trąbą. Labry z prawej błękitne, z lewej czerwone, podbite srebrem. Tarczę podtrzymują srebrne gryfy. Herb Karola Fryderyka Ernesta Kokcej, który przedstawił dyplom Karola IV, cesarza św. P. Rz. r. 1713, potwierdzony przy indygenacie przez Stanisława Augusta, króla polskiego 5.9.1769 roku.

KOLA.

Herb własny Stanisława, sta-

rosty konińskiego, występującego w r. 1552.

KOLBUS.

Herb znany tylko z nazwy.

KOLCZYK I czyli KOŁO ZŁAMANE,

Konarski, Konarzyn, Condra-sin.

W polu czerwonym — srebrne dzwono od wozu z dwiema szprychami i częścią piasty barkiem do góry. Nad hełmem w koronie ręka zbrojna z mieczem. Odmiana przysługująca pruskiej rodzinie Konarskich z Konarzyna, pochodzenia śląskiego i pierwotnie zwącej się von Steutzsch, według źródeł niemieckich. Rodzina Steutzschów nosiła bowiem herb identyczny z małą odmianą w barwach i klejnocie, który podajemy jako Kolczyk IV. Nie-siecki wywodzi ich z Miśnū, gdzie byli rzeczywiście Steutzschowie, ale innego herbu.

KOLCZYK II.

W polu błękitnym — dzwono złote od wozu z trzema taktami szprychami i częścią piasty, lewo ukośnie barkiem do góry. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: błękitne, białe i złote.

KOLCZYK III,

W polu złotem — w prawej połowie tarczy — pół czerwonego koła od wozu barkiem w

prawo. Labry czerwone podbite złotem.

KOLCZYK IV.

W polu czerwonym — srebrne dzwono od wozu z dwiema szprychami i częścią piasty barkiem do góry. Nad hełmem w koronie ręka lewa do góry, w rękawie błękitnym, nieco zgięta w łokciu.

KOLECZYCKI.

W polu błękitnym — ramie nagie, wychodzące z obłoków od lewej strony tarczy, trzyma dwie srebrne strzały skrzyżowane, żeleźcami na dół. Nad tarczą korona.

KOLENKO czyli KOŚCIESZA odm. VI ŚWIATŁA.

Patrz Kościesz VI odm. Światła.

KOLEDA czyli BEŁTY odm.

Kolenda.

W polu czerwonym — trzy srebrne strzały w gwiazdę, żeleźcami na dół, z krzyżem nad środkową. Nad hełmem w koronie ogon pawi.

KOLINSKI I.

W polu czerwonym — korona złota, nawleczona na srebrnym mieczu z rękojeścią złotą, końcem prosto na dół skierowanym. Nad tarczą korona.

KOLINSKI II.

W polu czerwonym nad kulą niebieską — krzyż srebrny z

podstawą i wierzchołkiem przekrzyżowanymi.

KOLLATOROWICZ czyli **POGOŃ LITEWSKA** odm.

W polu złotym, na trzech brązowych skałach — rycerz w zbroji na białym koniu z mieczem w prawej ręce, tarczą z podwójnym krzyżem z lewej strony zasłoniętą. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Nadany wraz z nobilitacją Łukaszowi i Wojciechowi Kollatorowiczom przez Stanisława Augusta, króla polskiego 26.1. 1792 r.

KOLMER,

Cölmer.

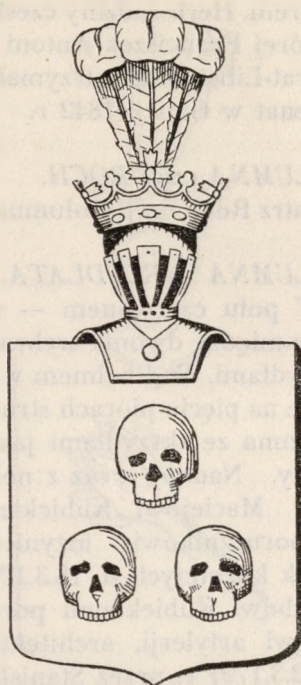
W polu błękitnym — trzy sześciopromienne gwiazdy złote: dwie i jedna. Nad hełmem w koronie na ogonie pawim — sześciopromienna gwiazda złota. Herb Kolmerów, patrycjuszów gdańskich, z których Klemens, Jan, Filip, Reinhold i Karol Ernest, indygenat polski otrzymali w r. 1658.

KOLNICKI czyli **TRĄBY** odm.

W polu srebrnym — trzy czarne trąbki myśliwskie, w złoto oprawne, z takimże nawiązaniem w gwiazdę, munsztukami naokoło róży czerwonej ułożone: dwie i jedna. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

KOŁODYN.

Herb, wymieniony przez hr.

HERB
BIAŁOGŁOWSKI

Uruskiego, o niewiadomym opisie.

KOLOWRATH,

Kolowrat, Kołowrat.

W polu błękitnym — orzeł w prawej połowie srebrny, w lewej czerwony, z dwoma trójlistkami złotymi, połączonymi półkolem na piersiach i z tarczą, w której na polu czerwonym pas poprzeczny srebrny (herb Habsburgów). Nad hełmem w koronie dwa skrzydła złożone, spodnie srebrne, wierzchnie czerwone z trójlistkiem na pałaku złotym i tarczą habsburską. Labry czerwone podbite

srebrem. Herb rodziny czeskiej, z której Franciszek Antoni Kollowrat-Libsteiński otrzymał indygenat w Galicji 1842 r.

KOLUMNA czyli ROCH.

Patrz Roch czyli Kolumna.

KOLUMNA SKRZYDLATA.

W polu czerwonym — słup złoty między dwoma srebrnymi skrzydłami. Nad hełmem w koronie na pięciu piórach strusich kolumna ze skrzydłami jak na tarczy. Nadany wraz z nobilitacją Maciejowi Kubickiemu, podporucznikowi inżynierów wojsk koronnych d. 18.3.1791 i Jakubowi Kubickiemu porucznikowi artylerji, architektowi d. 12.3.1791 r. przez Stanisława Augusta, króla polskiego.

KOŁACZKOWSKI czyli WIE- NIAWA odm.

W polu czerwonym — głowa żubra srebrna ze złotym pierścieniem w nozdrzach. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: białe między czerwonymi. Labry czerwone podbite srebrem.

KOŁATAJ czyli KOTWICA odm.,

Kołontaj.

W polu czerwonym — srebrna kotwica na dół odwrócona, końce czyli żełźce i ucho trójkątne mająca. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Od-
miana przysługująca rodzinie

Kołatajów na Litwie, wywodzącym się od Sztumbergów, a raczej Stubenbergów w Styrii. Według Chrząńskiego ucho kotwicy srebrnej ma być okrągłe, a na niem ogniwo łańcucha.

KOŁB.

W polu barwy niewiadomej — strzała, skierowana ostrzem do góry, między dwiema sześciopromiennymi gwiazdami. Nad tarczą korona. Herb własny Jana Kołba, komornika woj. wileńskiego w r. 1723.

KOŁMASZ,

Kotomasz.

W polu barwy niewiadomej — dwie podkowy barkami do góry, jedna nad drugą, mieczem czy krzyżem z góry przebite.

KOŁO ZŁAMANE czyli KOL- CZYK I

(Patrz Kolczyk I czyli Koło Złamane. t. II, str. 272).

KOŁO ZŁAMANE odm.

W polu srebrnym — koło czerwone bez górnego jednego dzwona, o sześciu szprychach; Nad hełmem w koronie pół męża nagiego z wieńcem zielonym u pasa i na głowie, który w prawej ręce trzyma jodłę z korzeniami, a lewą ma opartą na biodrze. Labry czerwone podbite srebrem.

KOŁOBRZEG.

W polu błękitnym — pas pra-

wo-ukośny czerwony z brzegami srebrnymi i trzema takimiż różami, pomiędzy łabędziem w kierunku pasa postawionym od góry, a wieżą morską z wierzchołkiem płonącym na skale u dołu. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: czerwone, białe i błękitne. Herb nadany Juljuszowi Kolbergowi, profesorowi Uniwersytetu Warszawskiego 18. 8. 1826 r. U Chrząńskiego nad hełmem w koronie na piórze środkowym błękitnem umieszczona jest także róża jak na tarczy.

KOŁODACZ.

W polu czerwonym — kotwica z lewej strony podwójna, u szczytu otoczona laurowym wieńcem, nad nią gwiazda, a po bokach wieńca dwie gwiazdy, po jednej z każdej strony. Nad tarczą dwa hełmy: na prawym — w koronie Merkury po pas, w swej czapce skrzydlatej, dzierżący w prawej ręce wieńiec laurowy, w lewej łaskę, okoloną węzem, dwoma skrzydłami zakończoną; na lewym hełmie trzy strusie pióra, środkowe czerwone, prawe złote, lewe srebrne. Labry czerwone podbite srebrem.

KOŁODYN I.

W polu czerwonym — znak czarny nakształt litery A z daszkiem. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich.

HERB BRANT I
KOŁODYN II.

W polu srebrnym — znak podobny do strzały żelźcem do góry, rozdartej w pałaki na obie strony, w środku mający obie połowy złączone belką poprzeczną. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich.

KOŁODYN III.

W polu srebrnym — dwie połowy strzały żelźcami srebrnymi do góry, ukośnie do siebie leżące, drzewce czarne w środku poprzecznie takąż belką złączone. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich.

KOŁODYN IV.

W polu srebrnym — krzyż

czarny w podstawie rozdarty, z belką poprzeczną opartą na słupku między obiema połowami rozdartego krzyża. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich.

KOŁODZIŃSKI.

Herb znany tylko z nazwy.

KOŁYSZKA.

W polu srebrnem — między ocelami żelaznej podkowy, zwróconemi do góry, na złotym krzyżu kawalerskim bez prawego ramienia — kruk czarny w lewo. Nad hełmem w koronie trzy sześciopromienne gwiazdy złote. Nadany wraz ze szlachectwem Janowi i Maciejowi braciom Kołyszkom-Szanowskim, przez Stanisława Augusta, króla polskiego 15.5. 1776 roku.

KOMAŃSKI czyli Z odm.,

Komantzki, Chomański.

W polu czarnem — podwójny hak srebrny w kształcie litery Z. Nad hełmem w koronie między dwoma czarnymi skrzydłami ten sam znak co na tarczy. Labry czarne podbite srebrem.

KOMAR.

W polu czerwonym — krzyż srebrny, lilją na dół przewróconą, zakończony. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb Komarów z bractwowskiego, na Litwie osiadłych.

KOMAR odm. Odmiana hrabiowska.

W polu czerwonym — pod krzyżem kawalerskim złotym — pół lilji srebrnej, na dół obróconej. Nad hełmem korona hrabiowska. Odmianę tę podajemy według Chrzęńskiego.

KOMARNICKI czyli SAS odm.

W polu czerwonym lub purpurowym — nad złotym półksiężcem — strzała srebrna żeleźcem do góry między dwiema sześciopromiennymi gwiazdami stojąca. Nad koroną hrabiowską i hełmem ukoronowanym pawim ogonem, strzała w lewo przeszyta. Labry czerwone podbite złotem. Odmiana udzielona Łukaszowi Pawlikowiczowi na Złoczowie Komarnickiemu, członkowi Stanów Galicyjskich, przez Ferdynanda II, cesarza św. P. Rz. 1703 r.

KOMARZEWSKI.

W polu błękitnym na odwróconej srebrnej lilji z kulką srebrną, łączącą oba przedmioty — krzyż kawalerski złoty. Nad koroną szlachecką trzy pióra strusie. Nadany Janowi Komarzowskiemu 4.8.1781 r.

KOMONIAKA,

Komuniaka.

W polu czerwonym — trzy srebrne połówki strzał, z których dwie żeleźcami do góry na boki, ukośnie skrzyżowane, a trzecia przez nie napoprzek

przepleciona. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb dawny białoruski.

KOMOROWSKI czyli **DOŁĘGA** odm.

W polu błękitnem — podkowa srebrna z krzyżem kawalerskim złotym na barku, u dołu naukos w lewo strzałą przeszyta. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana przysługująca Komorowskim z dobrzyńskiego, osiadłym na Litwie.

KOMOROWSKI.

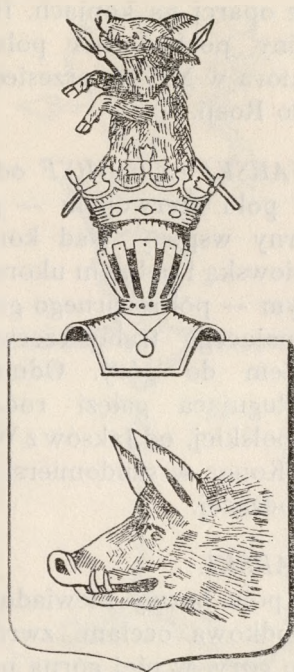
W polu barwy niewiadomej — na barku podkowy — ptak z wężem w dziobie. Nad hełmem w koronie ręka zbrojna z mieczem. Herb polskiego pochodzenia w Prusach.

KOMOROWSKI czyli **KORCZAK** odm. Odmiana hrabiowska.

W polu czerwonom — trzy srebrne wręby poprzeczne, ku dołowi coraz zmniejszające się. Nad koroną hrabiowską i hełmem ukoronowanym w czaszy, korcu, czy kapeluszu złotym — pół psa. Labry czerwone podbite srebrem. Odmiana przysługująca rodzinie czerwonoruskiej z Komorowa w krakowskiem.

KOMOROWSKI czyli **CIOŁEK** odm. Odmiana hrabiowska.

W polu srebrnem — ciołek czerwony. Nad koroną hra-

HERB DENHOF

biowską w hełmie ukoronowanym — pół czerwonego ciołka. Labry czerwone podbite srebrem. Z obu stron tarczy armata złota na lawecie czarnej. Odmiana przysługująca jednej gałęzi rodziny małopolskiej z Komorowa.

KOMOROWSKI. Odmiana hrabiowska, Komarowski.

W polu błękitnem — nad złotym snopem takież komar w lewo. Nad koroną hrabiowską i hełmem ukoronowanym trzy pióra strusie: złote między błękitnemi. Labry błękitne podbite złotem. Tarczę podtrzymują ry-

cerze oparci na kopjach. Herb rodziny pochodzenia polskiego, która w XVI w. przesiedliła się do Rosji.

KONARSKI czyli **GRYF** odm.

W polu czerwonym — gryf srebrny wspięty. Nad koroną hrabiowską i hełmem ukoronowanym — pół srebrnego gryfa, trzymającego trąbę czerwoną wylotem do góry. Odmiana przysługująca gałęzi rodziny małopolskiej, od Jaksów z Wielkich Konar w sandomierskiem pochodzącej.

KONARSKI.

W polu barwy niewiadomej — podkowa ocelami zwrócona do góry, w niej górna połowa lilji. Herb własny Zygmunta Konarskiego, opłacającego pobór ze wsi Machczyna-Konarskiego i Ciachcina w woj. i pow. płockim w r. 1552. Zapewne odmiana Jastrzębca.

KONARZEWSKI czyli **WRĘBY** odm., czyli **KORCZAK** odm.

W polu czerwonym pod sześciopromienną gwiazdą złotą — trzy rzeki lub pasy prawo-ukośne. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb rodziny wielkopolskiej z Konarzewa. Według Okolskiego herb ten nadany jest przez Ludwika, króla węgierskiego i polskiego.

KONDERSKI I.

W polu srebrnym — na pasie lewo-ukośnym czerwonym

— trzy róże pięciolistne srebrne. Nad koroną pięć piór strusich. Nadany Józefowi i Adamowi braciom Konderskim, neofitom, na sejmie koronacyjnym 1764 r., potwierdzony na sejmie 1775 r. i 14.6.1782 r.

KONDERSKI II.

W polu czerwonym — na pasie srebrnym lewo-ukośnym — trzy róże czerwone. Nad koroną pięć piór strusich.

KONDRACKI czyli **KALUSZOWSKI** odm.

W polu czerwonym — dwie szable rzędem, końcami na dół, ostrzami do siebie. Nad hełmem w koronie, na pięciu piórach strusich szablą lewo-ukośnie końcem do góry. Herb rodziny zapisanej do ksiąg szlachty galicyjskiej 1788 r.

KONDRAT.

W polu barwy niewiadomej — jakby strzała bez prawego żelezca u góry i u dołu czterolistną różą zakończona, z czterema klamrami po dwie z każdej strony ukośnie skrzyżowanymi, zamiast opierzenia.

KONGLANENSKI.

W polu czerwonym — dwie kopje srebrne, żelezcami w górę, skrzyżowane ukośnie. Nad hełmem w koronie złota noga gryfa, odwrócona stopą do góry. Opis tego herbu cytuje hr. Uruski.

KONIECKI I.*Konogetzki, Konietzki.*

W polu czerwonym — trzy ukośne kwadraty rzędem. Nad hełmem bez korony trzy takie same kwadraty w wachlarz ułożone. Labry czerwone podbite złotem.

KONIECKI II. Odmiana baronowska.

W polu złotym — czarny wilk, krew z pyska wyrzucający. Nad hełmem w koronie wilk siedzący. Herb rodziny pruskiej z przydomkiem von Ende. Manuskrypt o familjach pruskich zamiast wilka umieszcza lwa w herbie.

KONIECKI III.

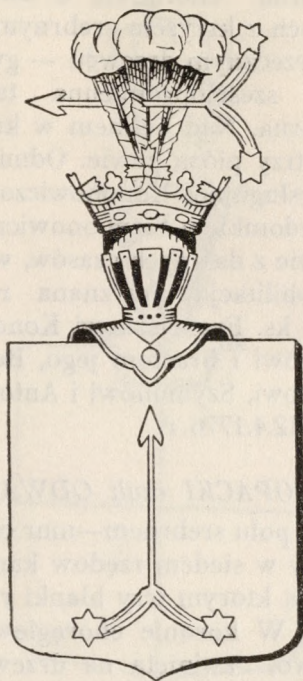
Na tarczy ściętej, w polach: górnym czerwonym, dolnym srebrnym — lew wspięty. Nad hełmem w koronie pół lwa. Labry czerwone podbite srebrem. Nadany wraz z nobilitacją Janowi de Zaden Konieckiemu, przez Zygmunta III, króla polskiego na sejmie w Warszawie 16.4.1590 r.

KONIECPOLSKI czyli POBÓG odm.

W polu błękitnym — na baroku srebrnej podkowy — krzyż kawalerski złoty. Nad tarczą płaszcz i mitra książęca. Herb Mikołaja Koniecpolskiego.

KONIŃSKI.

Na tarczy dwudzielnej: w polu prawym czerwonym — róg

HERB KALINOWA

bawoli srebrny końcem na dół, w lewym srebrnym — róg bawoli czerwony do góry. Nad hełmem w koronie pół męża w zbroji, trzymającego w prawej ręce róg biały końcami na dół, w lewej róg czerwony do góry. Labry czerwone podbite srebrem. Herb polskiej rodziny w końcu XVIII w. w poznańskim osiadłej.

KONIUSKI.

Herb własny Jana Koniuskiego, w r. 1565 opłacającego pobór ze wsi Skwonicy.

KONONOWICZ czyli*RADWAN odm.*

W polu czerwonym — pod

srebrną chorągwią o dwóch polach z krzyżem srebrnym na poprzecznym drzewcu — gwiazda sześciopromienna także srebrna. Nad hełmem w koronie trzy pióra pawie. Odmiana przysługująca Kononowiczom z przydomkiem Siemionowicz na Litwie z dawnych czasów, wraz z nobilitacją przyznana również ks. Franciszkowi Kononowiczowi i braciom jego, Bogusławowi, Szymonowi i Antoniemu 12.4.1776 r.

KONOPACKI czyli ODWAGA.

W polu srebrnem—mur czerwony w siedem rzędów kamieni, na którym trzy blanki równe. W koronie chorągiew w prawo, zwinięta na drzewcu. Według manuskryptu szlachty pruskiej, w koronie dwa skrzydła orle białe, na każdym z nich mur jak na tarczy.

KONOPKA czyli NOWINA odm.

Na tarczy pięciodzielnej: w polach I i IV błękitnych na falach srebrnych — łódź złota z masztem i takim samym srebrnym żaglem, w II i III srebrnych — ręka w ubraniu błękitnem ziarna wysiewająca, w V zaś błękitnem nad srebrnem uchem od kotła—miecz ostrzem na dół. Nad koroną baronowską trzy hełmy ukoronowane: w pierwszym trzy pióra strusie: białe między błękitnemi, w drugim noga zbrojna zgięta w

kolanie, pięta do góry w lewo, w trzecim skrzydło w połowie błękitne od góry, a w połowie od dołu srebrne. Labry błękitne podbite srebrem. Tarczę podtrzymują dwa czerwone lwy, z których każdy trąbę srebrną w złoto oprawną w łapie trzyma. Odmiana nadana jednej gałęzi rodziny mazowieckiej Konopków, od Rampkowskich pochodzącej.

KONRAD,

Cunrad, Kühnrat.

Na tarczy dwudzielnej: w polu prawem czerwonym — pół orla białego ukoronowanego, w lewym srebrnym na czerwonym pasie prawo-ukośnym — dwie srebrne lilje. Nad hełmem w koronie między piórami strusiemi, srebrnem i czerwonym lilja srebrna. Nadany wraz z nobilitacją Jerzemu Cunrad, sekretarzowi Księstwa Kurlandzkiego, przez Władysława IV, króla polskiego, 12.3.1635 r.

KONRADI,

Conradi.

Na tarczy obramowanej złotem w polu czerwonym — trzy srebrne dzbanuszki z przykrywkami spiczastymi, uszkami w lewo: dwa i jeden. Nad tarczą dwa hełmy ukoronowane: w pierwszym orzeł czarny ukoronowany w lewo, w drugim dzbanuszek między dwoma rogami. Herb gdańskiej mieszczańskiej rodziny Conradi,

do indygenatu w r. 1768 przypuszczonej.

KONRADZKI.

Herb znany tylko z nazwy.

KONTOWT.

Herb znany tylko z nazwy.

KONWENCKI.

Herb znany tylko z nazwy.

KOŃCZA czyli OGOŃCZYK odm.

W polu czerwonym — na barku srebrnego półpięścienia — strzała srebrna przekrzyżowana żelźcem do góry. Nad hełmem w koronie dwie ręce białe ubrane, w łokciach zgięte, do góry wyciągnięte. Odmiana przysługująca Kończom z wilkomierskiego.

KOŃCZYC,

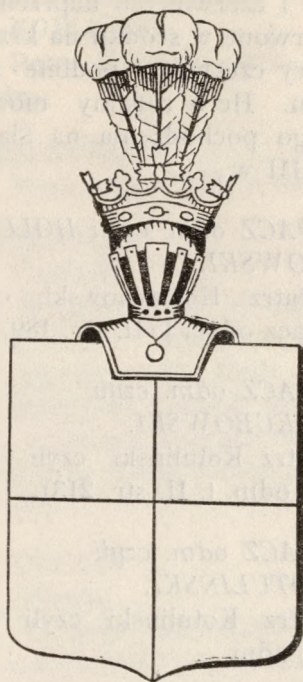
Sempior, Mniszech.

W polu czerwonym lub białym — siedem czarnych piór strusich w wachlarz. Nad hełmem w koronie takie same pióra. Herb rodziny czeskiej Mniszchów z Wielkich Kończyc i Osowicy, w XVI w. przybyłej do Polski.

KOPACZ I,

Topacz, Skrzydło.

W polu czerwonym — czarne skrzydło na złotej sępiej stopie. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Jeden z najstarszych herbów polskich, we-

HERB KARĘGA I

dług dr. Małeckiego prawdopodobnie z Czech pochodzący.

Na śląskich pieczęciach z XIII w. już spotykany, Paprocki i Niesiecki nazywają go Topaczem, Długosz zaś w Liber Beneficiorum i zapiski najstarsze, oraz traktat horodelski nazywają stale Kopaczem; z zapisków dowiadujemy się, że herbowym służyło też zawołanie Skrzydło.

KOPACZ II,

Kopschitz, Kopisch.

W polu błękitnym na pasie srebrnym — trzy róże czerwone. Nad hełmem w koronie na ogonie pawim osiem róż bia-

łych i czerwonych naprzemian (czerwone w środku na krzyż). Labry czerwone podbite srebrem. Herb rodziny morawskiego pochodzenia na Śląsku w XIII w.

KOPACZ odm. czyli **HOLCZY-
NOWSKI**.

(Patrz Holczynowski, czyli Kopacz odm., t. II, str. 189).

KOPACZ odm. czyli
JAKUBOWSKI.

Patrz Kotuliński czyli Kopacz odm. t. II, str. 213).

KOPACZ odm. czyli
KOTULIŃSKI.

Patrz Kotuliński czyli Kopacz odm.

KOPASZYNA I,

Kopasina, Kopasya.

W polu czerwonym między dwiema rzekami, czyli krzywiznami srebrnymi w kształcie litery S, symetrycznie do siebie odwróconymi — miecz czy też krzyż końcem do dołu. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Jeden z najstarszych herbów polskich.

KOPASZYNA II.

W polu czerwonym — między dwiema rzekami czyli krzywiznami srebrnymi w kształcie litery S, symetrycznie do siebie odwróconymi — miecz czy też krzyż końcem do dołu. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich.

KOPCZYŃSKI.

W polu barwy niewiadomej — dwa kozły wspięte do siebie. Nad hełmem w koronie pół kozła. Początek herbu niewiadomy.

KOPEĆ I czyli **LELIWA** odm.,
Koppet.

W polu błękitnym między rogami srebrnego półksiężyca — sześciopromienna srebrna gwiazda. Nad hełmem w koronie gwiazda. Labry błękitne, podbite srebrem. Odmiana przysługująca rodzinie polskiego pochodzenia na Śląsku.

KOPEĆ II.

W polu błękitnym między rogami srebrnego półksiężyca — pięciopromienna srebrna gwiazda, dwoma dolnymi promieniami zachodząca na krąg środkową półksiężyca. Nad hełmem w koronie pięciopromienna gwiazda.

KOPEĆ III.

W polu czerwonym między rogami złotego półksiężyca — sześciopromienna złota gwiazda. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: złote między czerwonymi. Labry czerwone podbite złotem.

KOPERSKI.

Herb znany tylko z nazwy.

KOPINEY.

Herb znany tylko z nazwy.

KOPLŃSKI.

Herb znany tylko z nazwy.

KOPYCKI.

W polu czerwonym — snop liktorski z dwoma ostrzami od oszczepów, u góry ukośnie na boki sterzącymi. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb rodziny pomorskiej.

KOPYSTERZYŃSKI.

Herb znany tylko z nazwy.

KOPYTYŃSKI.

Herb znany tylko z nazwy.

KORAB.

W polu czerwonym — korab złoty z wieżą murowaną i blankowaną. Nad hełmem w koronie taki sam korab z wieżą. Jeden z najstarszych herbów polskich w zapiskach sądowych z XV w. wspomniany. Dawniej przedstawiał maszt i żagle.

KORAB odm.

Na tarczy wzdłuż przedzielonej: w prawej części czerwonej — herb Korab, w lewej srebrnej — gryf wspięty w prawo, przednia łapa prawa podniesiona wyżej nad lewą. Nad hełmem w koronie pół gryfa wspiętego w prawo.

KORAB odm. czyli DZIEKOŃSKI I i II.

(Patrz Dziekoński I i II czyli Korab odm. t. II str. 126).

KORAB odm. czyli**KOWALSKI.**

Patrz Kowalski czyli Korab odm.

KORANDE.

Herb znany tylko z nazwy.

KORBELLI,**Corbolli.**

W polu złotem — trzy czarne kruki. Nad tarczą korona margrabiowska. Herb rodziny tokańskiej Corboli di Brunozi z Urbino, indygenowanej za Michała, króla polskiego, roku 1673.

KORCZAK I,**Wręby.**

W polu czerwonym — trzy srebrne belki poprzeczne i równoległe, ku dołowi kliniasto zwężone i stopniowo mniejsze jedna od drugiej. Nad hełmem w koronie w złotej czarze pół psa. Jeden z bardzo dawnych herbów polskich, według Długosza, przez Ludwika, króla węgierskiego i polskiego zmieniony przez dodanie rzek czyli wrębów do psa, który pierwotnie sam zajmował tarczę.

KORCZAK II.

W polu czerwonym — trzy srebrne wręby poprzeczne i równoległe, ku dołowi zmniejszające się. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

KORCZAK III.

W polu czerwonym — trzy rzeki poprzeczne wężykowate

srebrne. Nad hełmem w koronie w czarze złotej — pół psa z obrożą czerwoną.

KORCZAK IV.

W polu czerwonym — w czarze złotej pół psa szarego. Nad hełmem w koronie trzy srebrne wręby, ku dołowi zmniejszające się.

KORCZAK V.

W polu czerwonym — w czarze złotej pół psa szarego. Nad hełmem w koronie na ogonie pawim trzy srebrne wręby, ku dołowi pionowo krótsze.

KORCZAK VI.

W polu czerwonym — pod trzema srebrnymi wrębami, ku dołowi zmniejszającymi się — półksiężyc srebrny rogami do góry. Nad hełmem w koronie w czarze złotej pół psa. Odmiana przysługująca Korytyńskim i innym.

KORCZAK VII czyli ABSZLANG, JELEC lub ŁOPOT odm.

W polu czerwonym — pod dwoma jęlcami, ukośnie skrzyżowanymi, trzy srebrne wręby, ku dołowi zmniejszające się. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana przysługująca Łopotom, Siliczom, Wytyzom na Litwie.

KORCZAK VIII.

W polu czerwonym — pod dwiema klamrami, szpicami do

siebie ukośnie skrzyżowanymi, trzy srebrne wręby, ku dołowi zmniejszające się. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

KORCZAK odm.

Na tarczy — Korczak wywrócony, pod nim Abdank. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

KORCZAK odm. czyli BRANICKI.

(Patrz Branicki czyli Korczak odm. t. II, str. 38).

KORCZAK odm. czyli CHOŁONIEWSKI.

(Patrz Chołoniewski czyli Korczak odm. t. II, str. 76).

KORCZAK odm. czyli DERMONT I.

(Patrz Dermont I czyli Korczak odm. t. II, str. 101).

KORCZAK odm. czyli HORNOWSKI I.

(Patrz Hronowski I czyli Korczak odm. t. II, str. 200).

KORCZAK odm. czyli KOMOROWSKI. Odmiana hrabiowska.

(Patrz Komorowski czyli Korczak odm. Odmiana hrabiowska, t. II, str. 277).

KORCZAK odm. czyli KONARZEWSKI.

(Patrz Konarzewski czyli Korczak odm. t. II, str. 278).

KORCZAK odm. czyli
JAROSZYŃSKI.

(Patrz Jaroszyński czyli Korczak odm. t. II, str. 219).

KORCZYK.

W polu zielonem — pod barkiem złotego półksiężyca — dwie poprzeczne belki czy wręby srebrne równoległe: górna krótsza, dolna dłuższa. Nad hełmem w koronie trzy pióra pawie. Nadany Kacprowi Korytyńskiemu przez Stanisława Augusta, króla polskiego, 1775 roku.

KORCZYŃSKI.

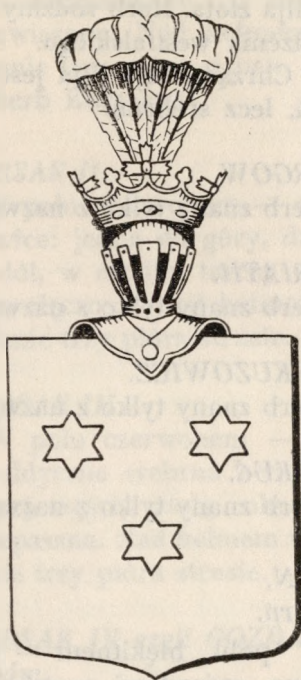
W polu barwy niewiadomej — serce, z którego wykwitają trzy róże na gałązkach z liśćmi między dwiema polnemi liljami, na strony zwieszonemi, przebite nakrzyż ukośnie do dołu dwiema strzałami. Nad hełmem w koronie krzyż, którego trzy końce górne różą każdy sobie przykryte.

KORD.

W polu czerwonym — między dwoma krzyżami kawalerskimi złotymi miecz ostrzem do góry. Nad koroną szlachecką trzy pióra strusie. Nadany Józefowi Mrowińskiemu, majorowi czwartego pułku piechoty wojsk polskich 18. 9. 1821 r.

KORDYMIER.

Herb znany tylko z nazwy.

HERB KARP

KORDYSZ.

W polu czerwonym — pod półkolem srebrnym barkiem do góry, z obu stron zakończonym w żeleźce — strzała prosto do dołu, w środku prawo-ukośnie przekrzyżowana. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb Krzysztofa Kordysza Skobejkowicza, podczaszego braclawskiego w r. 1678.

KORF czyli **GOZDAWA** odm.,
Korff, Corf.

W polu czerwonym — lilja podwójna złota. Nad hełmem w koronie między dwiema syrenami i pod trzema gwiazdami sześciopromiennymi złote.

mi lilja złota. Herb rodziny pochodzenia westfalskiego.

U Chrzęńskiego lilja jest nie złota, lecz srebrna.

KORGOW.

Herb znany tylko z nazwy.

KORIATH.

Herb znany tylko z nazwy.

KORKUZOWICZ.

Herb znany tylko z nazwy.

KORKUĆ.

Herb znany tylko z nazwy.

KORN,

Korń.

W polu błękitnem — pod trzema gwiazdami sześciopromiennymi złotymi — trzy takież kłosy pszenicy, z zielonego pagórka wyrastające. Nad hełmem w koronie trzy kłosy. Herb rodziny pochodzenia niemieckiego w Inflantach osiadłej, z której Otto Korn von Ziegler otrzymał indygenat polski d. 20.3.1634 r. od Władysława IV, króla polskiego.

KORNACKI.

Herb własny Gabryela Kornackiego, w. r. 1553 regenta sandeckiego.

KORNIAKT.

Herb własny Konstantego Korniakta, celnika ziem ruskich, w r. 1587 dziedzica Odnowa i Kulikowa, dopuszczonego do

stanu rycerskiego przez króla Henryka 1574 r.

KORNIATH czyli BEKIESZ.

(Patrz Bekiesz czyli Korniat, t. II, str. 27).

KORNICZ,

Kornic, Kurnicz, Hospody błogosław.

W polu czerwonym — na trzech stopniach, ku dołowi zwiększających się, krzyż w kształcie litery T z bochenkiem czy kamieniem młyńskim u każdego ramienia. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Herb bardzo dawny, spotykany w zapiskach sądowych z XV w., według Długosza pochodzenia ruskiego, na Śląsk przyniesiony, gdzie używał go ród Biesów. Według ks. Błażka, który w zbiorze Siebmachera opracował Śląsk, jest to herb polski, chociaż w dawnych już czasach spotykany w Czechach, gdzie go używał ród Sobków.

KORNICZ II.

W polu czerwonym — na trzech złotych stopniach, ku dołowi dłuższych — krzyż w kształcie litery T. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Odmiana na Śląsku.

KORNICZ III.

W polu barwy niewiadomej, ale prawdopodobnie czerwonej — nad trzebą wrębami ku dołowi coraz dłuższymi, na słu-

pie belka poprzeczna między dwoma półksiężycami, rogami do siebie. Herb Mikołaja z Poręby, ziemianina oświęcimskiego, przedstawiający według dr. Piekosińskiego pierwotyp herbu Kornicz.

KORNICZ odm.,

Porębski.

W polu błękitnem — pod dwiema beleczkami poprzecznymi, złączonemi słupkiem prostopadłym w środku, dwie równoległe belecзки, z których wyższa dłuższa od poprzednich, niższa jeszcze dłuższa. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Labry błękitne podbite srebrem.

KOROLEC.

Herb znany tylko z nazwy.

KORONA.

Na tarczy w czworo podzielonej — mała tarcza w środku, na której w polu czerwonym — złota korona; na tarczy głównej w pierwszej i czwartej części, w polu czerwonym — korona złota, w drugiej i trzeciej części — lew złoty w prawo, trzymający w przednich łapach strzałę. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich.

KOROTKA.

Herb znany tylko z nazwy.

KORSAK I.

W polu czerwonym — dwa jelce czarne lub srebrne uko-

śnie skrzyżowane i w środku przewiązane. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Stary herb Korsaków.

KORSAK II.

W polu czerwonym — dwie kotwice: jedna do góry, druga na dół, w środku tarczy ogniwem złączone. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

KORSAK III.

W polu czerwonym — lilja heraldyczna srebrna bez środkowej części, złotą obrączką przepasana. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

KORSAK IV czyli GOZDAWA odm.

W polu czarnym — lilja srebrna. Nad hełmem w koronie na ogonie pawim lilja srebrna. Labry czarne, podbite srebrem. Odmiana, przysługująca Korsakom z poznańskiego.

KORSAK V czyli LIS odm.

W polu czerwonym — strzała srebrna bez opierzenia, żełcem do góry, dwa razy przekrzyżowana. Nad hełmem w koronie kotwica. Odmiana przysługująca Korsakom z przydomkiem Sowa w nowogrodzkiem.

KORSAK.

Herb własny Aleksandra Piotra Korsaka o przydomku Słowicz, podstolego i pisarza

grodzkiego woj. nowogrodzkiego w r. 1725.

KORT czyli **NAŁĘCZ** odm.,

Korth.

W polu barwy niewiadomej pod obrączką — chusta związana z końcami na dół. Nad hełmem z labrami trzy pióra strusie, pod tarczą dwie chorągiewki na włóczniach ukośnie skrzyżowane. Herb rodziny polskiego pochodzenia w Prusach.

KORTICZELA,

Corticella, Corticelli.

W polu błękitnem czy złotem — nad smokiem między dwiema głowami smoczemi położonym — orzeł czarny ukoronowany. Nad hełmem korona. Nadany wraz z indygenatem Szymonowi Corticella, Włochowi, podpułkownikowi wojsk koronnych, przez Stanisława Augusta, króla polskiego 11.7. 1765 r.

KORTUM I.

W polu srebrnem — trzy gałązki zielone rzędem. Nad hełmem jedna gałązka prosto do góry. Labry barwy niewiadomej. Herb rodziny niemieckiej, z Hamburga pochodzącej, z której Ernest nobilitowany w Polsce 1775 r.

KORTUM II.

W polu srebrnem — na zielonym pagórku — zielony krzew o pięciu większych różach: jed-

na, dwie i dwie, i czterech mniejszych: dwie i dwie. Nad hełmem w koronie trzy gałązki zielone, każda różą zakończona. Labry z prawej strony czerwone, z lewej zielone, podbite srebrem. Odmiana Kortum I.

KORWEL.

Herb znany tylko z nazwy.

KORWIN I czyli **ŚLEPOWRON** odm.

W polu czerwonym — na pniu naturalnym, obciętym, wpoprzek leżącym, o dwóch sękach od góry i dwóch od dołu — kruk czarny w lewo z pierścieniem złotym w dziobie. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Jeden ze starszych herbów polskich, lecz ani Długosz, ani zapiski sądowe z XV w. nie znają go. Według Małeckiego, herb ten dopiero na początku XVI w. wydzielił się ze Ślepowrona i dopiero od Paprockiego począwszy, heraldyka traktuje te dwa herby jako osobne.

KORWIN II.

W polu czerwonym — na pniu naturalnym obciętym, wpoprzek leżącym, o dwóch sękach od góry i dwóch od dołu — kruk czarny w prawo z pierścieniem złotym w dziobie. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

KORWIN III.

W polu czerwonym — na obciętym pniu o dwóch sękach z

każdej strony, wpoprzek leżącym — kruk czarny w prawo z pierścieniem złotym w dziobie odwróconym w lewo. Nad hełmem w koronie taki sam kruk z pierścieniem.

Wspólność klejnotu nad hełmem wskazuje na pokrewieństwo tej odmiany z herbem Ślepowron.

KORWIN IV.

W polu czerwonym — na obciętych pniu o dwóch sękach z każdej strony, wpoprzek leżącym — kruk czarny, odwrócony w lewo. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmianę tę podajemy według Chrząńskiego.

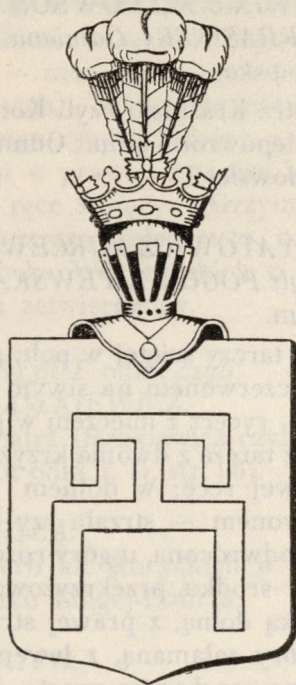
KORWIN V.

W polu błękitnym — na barku srebrnej podkowy, ocelami na dół — krzyż kawalerski złoty, na nim kruk czarny, z pierścieniem złotym w dziobie, odwrócony w prawo. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmianę tę podajemy według Chrząńskiego.

KORWIN VI.

W polu czerwonym — na obciętych pniu o dwóch sękach z każdej strony, wpoprzek leżącym — kruk czarny, z gałązką zieloną w dziobie, odwrócony w lewo. Nad hełmem w koronie ten sam kruk z gałązką.

Odmianę tę podajemy według Chrząńskiego.

HERB KIRKOR

KORWIN VII.

W polu czerwonym — na barku srebrnej podkowy, ocelami na dół, krzyż kawalerski złoty, na nim — kruk czarny z pierścieniem złotym w dziobie, odwrócony w prawo. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie, na których taka sama podkowa z krzyżem i krukiem, jak na tarczy.

Odmianę tę podajemy według Chrząńskiego.

KORWIN odm. czyli BIEŃKOWSKI.

(Patrz Bieńkowski czyli Korwin odm. t. II, str. 37).

KORWIN v. ŚLEPOWRON czyli **KRASIŃSKI**. Odmiana hrabiowska.

Patrz Krasiński czyli Korwin v. Ślepowron odm. Odmiana hrabiowska I.

KORYATOWICZ-KURCEWICZ czyli **POGON LITEWSKA** odm.

Na tarczy ściętej w polu górnem czerwonym na siwym koniu — rycerz z mieczem w prawej, z tarczą z dwoma krzyżami w lewej ręce; w dolnem zaś czerwonym — strzała czy litera T odwrócona, u góry rozdarta, w środku przekrzyżowana, z belką dolną, z prawej strony do góry załamana, z lewej załamana raz do góry prosto, drugi raz ukośnie na dół w lewo; pod przekrzyżowaniem z prawej strony gwiazda, z lewej półksiężyc rogami do środka tarczy. Nad hełmem w mitrze trzy pióra strusie. Herb połączony Koryatowiczów i Kurcewiczów, kniaziów ruskich na Litwie.

KORYBUT I.

W polu czerwonym—na barku złotego półksiężyc z gwiazdą sześciopromienną złotą między rogami — krzyż złoty, słup do góry i ramiona przekrzyżowane mający. Nad hełmem korona książęca. Labry czerwone podbite złotem.

Herb Wiśniowieckich, Zbarazkich, Poryckich i Woronieczkich według autorów starych.

Dawniej krzyż pojedynczy na barku półksiężyc lub półpięścienia nosili bez gwiazdy—w połączeniu też z Pogonią litewską, której od XVI w. wyłącznie używali, jako pochodzący od Korybuta Dymitra Olgierdowicza wnuka Gedymina. W dziele prof. Piekosińskiego „O dynastycznym pochodzeniu szlachty polskiej“, str. 204, Nr. 147 czytamy: „1578 w Warszawie 3 marca Stefan, król, adoptację Jana Galińskiego do herbu Pogonia litewska, dokonaną przez Jakuba Woronieckiego ze Zbaraża, proboszcza gieranońskiego, łaskiego i łowickiego, oraz Andrzeja Woronieckiego, łęczyckiego kanonika, zatwierdza“. Boniecki, wspominając o tem, podaje jako źródło Metrykę Koronną.

KORYBUT II.

W polu błękitnem—na barku złotego półksiężyc, rogami obejmującego sześciopromienną gwiazdę złotą, krzyż złoty. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Odmiana z herbarza galicyjskiego, zbliżona, prócz barwy pola, do pierwotypu.

KORYBUT III.

W polu czerwonym—na barku półksiężyc złotego, obejmującego rogami gwiazdę sześciopromienną złotą, krzyż złoty z trzech stron przekrzyżowany, środek słupa w obrączkę

zmieniający. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

KORYBUT IV.

W polu czerwonym—na barku półksiężyc, obejmującego rogami sześciopromienną gwiazdę złotą — krzyż również złoty w końcach przekrzyżowany. Nad tarczą i płaszczem księżęcym mitra.

Herb ks. Woronieckich, przyznany przez senat Królestwa Polskiego w r. 1821 na rzecz czterech synów Andrzeja ks. Woronieckiego: Antoniego, Józefa, Kaliksta i Henryka Wincentego.

KORYBUT V.

W polu czerwonym—na barku złotego półksiężyc, obejmującego rogami sześciopromienną gwiazdę srebrną — srebrny krzyż w trzech końcach przekrzyżowany. Nad tarczą, okrytą płaszczem księżęcym, mitra. Herb ks. Woronieckich, zatwierdzony w Rosji 23.5.1882 r.

KORYBUT VI.

Na tarczy czterodzielnej: w polu I błękitnym — na barku złotego półksiężyc, obejmującego rogami sześciopromienną gwiazdę — złoty krzyż w trzech końcach przekrzyżowany (Korybut), w II i III czerwonych — na siwym koniu rycerz zbrojny z mieczem w prawej ręce, a tarczą o podwójnym

krzyżu w lewej (Pogoń lit.), w IV złotem — na zielonej murawie — mur czerwony o trzech basztach, w bramie otwartej którego rycerz zbrojny z mieczem w prawej, z tarczą w lewej ręce stojący (Grzymała). Nad tarczą i płaszczem, mitra. Herb ks. Woronieckich w Prusach zatwierdzony.

KORYBUT odm. czyli DASZKIEWICZ.

(Patrz Daszkiewicz czyli Korybut odm. t. II, str. 96).

KORYCA.

Herb ks. Koryckich o przydomku Edigej-Emirza.

KORYPIŁ.

Herb znany tylko z nazwy.

KORYTOWSKI czyli MORA odm.

W polu czerwonym — głowa murzyńska, srebrną chustą przepasana. Nad koroną hrabiowską i hełmem ukoronowanym trzy pióra strusie. Labry czerwone podbite srebrem. Złote lwy podtrzymują tarczę. Godło: Pro Rege et Patria. Herb rodziny z Korytowa w gnieźnieńskim.

KORYZNA.

W polu czerwonym — krzyż srebrny odwrócony, przesyty strzałą wpoprzek od góry. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb przysługujący Koryznom na Żmudzi w XVI w.

KORZBERG.

Herb znany tylko z nazwy.

KORZBOK,

Korzbog, Korczbach, (Cordebok).

W polu srebrnym czy błękitnym — trzy złote karpie jeden nad drugim wpoprzek w lewo lub w prawo. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Jeden z najstarszych herbów śląskich.

KORZBOK II.

W polu czerwonym — trzy złote karpie w gwiazdę łbami do siebie: jeden i dwa. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

KORZBOK III. Odmiana baronowska,
Kurzbach, Kurtzbach.

W polu czerwonym — trzy srebrne karpie, jeden nad drugim równolegle. Nad hełmem w czapce czarnej śpiczastej z białym wyłogiem i z wieńcem róż białych między czerwone, ułożonych ukośnie w lewo, u szczytu pięć piór strusich czerwonych między białymi. Labry czarne, podbite srebrem.

KORZBOK IV.

W polu barwy stalowej — trzy karpie jeden nad drugim równolegle, głowami w prawo. Nad hełmem bez korony kapelusz śpiczasty barwy stalowej z wyłogiem srebrnym, okolony le-

wo-ukośnie wiankiem róż na zmianę srebrnych i złotych z trzema srebrnymi i dwoma złotymi naprzemian piórami strusimi na wierzchu. Po obu stronach tarczy labry.

KORZBOK V.

Na tarczy niemieckiej — trzy karpie, wygięte ku górze, zmniejszające się ku dołowi, jeden nad drugim.

KORZBOK odm. czyli
KARCHOWSKI.

(Patrz Karchowski czyli Korzbok odm. t. II, str. 246).

KORZE (KORGET).

Herb znany tylko z nazwy.

KOS I,

Koś, Koss.

W polu srebrnym — trzy czerwone pasy prawo-ukośnie. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Dawny herb pruski.

KOS I odm.

W polu srebrnym — trzy pasy czerwone: jeden nad drugim. W koronie skrzydło orle barkiem w prawo między dwiema trąbami myśliwskimi w pasy srebrne i czerwone.

KOS.

W polu barwy niewiadomej — strzała bez opierzenia żelazcem w górę, belką poprzeczną pośrodku przekrzyżowana; pod

lewem ramieniem belki także sama belka, ukośnie w lewo ku dołowi skierowana. Herb własny Bartosza Kosa, w r. 1570, opłacającego pobór ze wsi Racławka i Ratelwitz, woj. pomorskie.

KOS odm. czyli KALKSZTEIN I i II.

(Patrz Kalksztein I i II czyli Kos odm. t. II, str. 240).

KOS II.

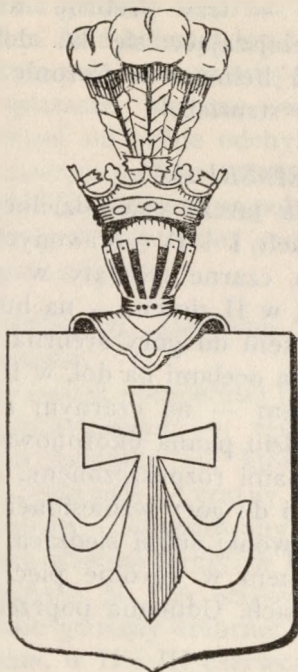
W polu błękitnem — dwa charty srebrne w złotych obrożach, wspięte do siebie. Nad hełmem i półksiężcem srebrnym trąba myśliwska czarna, oprawna w złoto, barkiem na dół, munsztukiem w prawo, między dwiema sześciopromiennymi gwiazdami złotymi. Labry błękitne podbite srebrem. Starodawny herb Szemirowskich przydomku Kos w Prusach i pomorskiem.

KOSA.

W polu czerwonym — kosa srebrna. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb nadany Maciejowi Niwskiemu z pyzdrowskiego 18.6.1569 r. przez Zygmunta Augusta, króla polskiego.

KOSARZEWSKI czyli ŁUK NAPIĘTY.

W polu czerwonym — nad łukiem napiętym strzałą prosto do góry — podkowa srebrna

HERB KOMAR

z krzyżem kawalerskim złotym na barku, obejmująca ocelami strzałę. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

KOSCHAN.

Herb znany tylko z nazwy.

KOSIŃSKI I czyli ZAGŁOBA albo ZDAN, albo KOJLEŃCZYK, Koziński.

Na tarczy czterodzielnej w polach czerwonych: w I — na bułacie końcem do góry podkowa ocelami na dół, w II — pod lilją srebrną dwa czarne trójkąty w gwiazdę złożone, w III — dwie lilje srebrne rzędem, w

IV — trzy srebrne wręby, zmniejszające się ku dołowi. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich.

KOSINSKI II.

Na tarczy czterodzielnej: w polach I i IV czerwonych — dwa czarne trójkąty w gwiazdę, w II złotem — na bułacie końcem do góry srebrna podkowa ocelami na dół, w III też złotem — na czarnym niedźwiedziu panna ukoronowana z włosami rozpuszczonemi, z rękami do góry wzniesionemi, w czerwonej sukni siedząca. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Odmiana poprzedniego.

KOSINSKI czyli RAWICZ odm. Odmiana baronowska.

W polu złotem — pod małą tarczą z mieczem prosto do góry, na zielonej murawie na czarnym niedźwiedziu panna z koroną na głowie z rozpuszczonemi włosami, z rękami wzniesionemi, ubrana czerwono. Nad tarczą korona baronowska napoleońska. Nadany Antoniemu z Kosecina Kosińskiemu, generałowi dywizji wojsk Księstwa Warszawskiego, przez Napoleona I w r. 1813.

KOSKUL,

Koskull, Koschkull.

W polu błękitnem — trzy zielone liście lipowe łodygą do góry: dwa i jeden. Nad heł-

mem trzy trzcinowe badyle pomiędzy czterema pawimi piórami. Pierwotny herb trzy serca.

KOSMAS,

Cosmas.

W polu błękitnem — srebrny krzyż równoramienny, objęty z wierzchu dwoma skrzydłami złotemi. Nad hełmem w koronie między dwoma złotemi skrzydłami — pas ukośny w lewo błękitny z dwiema złotemi gwiazdami. Labry błękitne podbite złotem. Nadany Feliksowi, Walentemu, Witowi, Wojciechowi Cosmasom, przez Rudolfa, ces. Św. P. Rz. w Wiedniu 20.8.1582 r., których Zygmunt III, król polski, przyjął do indygenatu na sejmie w Warszawie 15.4.1589 r.

KOSMATKA.

Herb własny Walentego Kosmatki, opłacającego pobór ze wsi Cienia, woj. kaliskie w r. 1591.

KOSMOWSKI I czyli LIS odm.

W polu czerwonym — strzała srebrna do góry, w środku przekrzyżowana bez prawego ramienia i bez opierzenia. Nad hełmem w koronie pół lisa w prawo lub lewo.

KOSMOWSKI II czyli LIS odm.

W polu czerwonym — strzała srebrna żeleźcem do góry, bez opierzenia, dwa razy prze-

krzyżowana, bez lewego dolnego ramienia. Belka krzyża wierzchniego z prawej strony dłuższa jest od dolnego, z lewej krótsza. Nad hełmem w koronie pół lisa w prawo. Niema pewności, co do istnienia tej odmiany.

KOSOW I czyli **ŚWIERCZEK**,
Kossow.

W polu barwy niewiadomej — litera N, przeszyta strzałą przez łaskę środkową do góry. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich.

KOSOW II.

W polu barwy niewiadomej — litera N, łaskę średnią w pałąk zgiętą mającą z dołu do góry strzałą przeszytą. Pomiedzy strzałą a lewą łaską u góry trzy wręby (Korczak), u dołu zaś pomiędzy prawą łaską a strzałą — dwa jelce ukośnie skrzyżowane (Broniec). Początek herbu niewiadomy. Autograf z r. 1657.

KOSPOT,

Kospoth, Rosput Pawłowski.

W polu błękitnem lub czerwonym — trzy srebrne gwiazdy. Nad hełmem czapka śpiczasta błękitna z białym wyłogiem i piórem bażanciem po obu stronach, zakończona gałką złotą i pięciu piórami koguciami.

KOSPOT II.

Na tarczy niemieckiej, okolo nej labrami — trzy sześciopro-

mienne gwiazdy srebrne: dwie i jedna. Nad hełmem bez korony dwie połączone ze sobą czapki śpiczaste, błękitne, wierzchołkami od siebie odchylone, zakończone galkami złotymi i piórami bażanciami; na połączeniu czapek trzy takież gwiazdy jak na tarczy.

KOSPOT III. Odmiana *hra-
biowska.*

Na środek niemieckiej tarczy przeciwwartowanej — rzucona tarcza mniejsza, na której w polu srebrnem — czarny orzeł dwugłowy ukoronowany. W polach głównej tarczy: w I i IV błękitnych po trzy sześciopromienne gwiazdy srebrne: dwie i jedna, w II i III czerwonych — po ramieniu zbrojnym z mieczem do cięcia w prawo. Nad tarczą trzy helmy ukoronowane: nad środkowym czapka śpiczasta błękitna z białym wyłogiem i piórem bażanciem, nad prawym orzeł czarny dwugłowy ukoronowany, nad lewym ręka zbrojna z mieczem do cięcia w prawo. Labry, poczynając od połowy środkowego hełmu z prawej strony błękitne, a z lewej czerwone, jedno i drugie srebrem podbite.

KOSS.

Herb znany tylko z nazwy.

KOSSAKOWSKI czyli **ŚLEPO-
WRON** odm.,

Kosakowski.

W polu błękitnem — na bar-

ku srebrnej podkowy z krzyżem kawalerskim złotym, kruk czarny z pierścieniem złotym w dziobie. Nad koroną hrabiowską i hełmem ukoronowanym kruk z pierścieniem. Labry błękitne z prawej strony złotem, z lewej srebrem podbite.

KOSTEL.

Herb znany tylko z nazwy.

KOSTIN.

Herb znany tylko z nazwy.

KOSTRISZ.

Herb znany tylko z nazwy.

KOSTROWIEC I.

W polu czerwonym — krzyż u dołu rozdarty, półksiężycem w środku przekrzyżowany. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

KOSTROWIEC II.

W polu czerwonym — krzyż rozdarty u dołu w kształcie wąsów. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

KOSTROWIEC odm.

W polu czerwonym — miecz złoty, utkwiony przez miesiąc w zielonych podporach. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Odmianę tę podajemy według Paprockiego.

KOSTYAŁ.

Herb znany tylko z nazwy.

KOSY I.

Wilcze Kosy.

W polu czerwonym — dwie kosy rzędem, końcami u dołu skrzyżowane. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Jeden z najstarszych herbów polskich.

KOSY II.

Takie same kosy, jak w poprzednim opisie, tylko odwrócone do góry, jak w herbie Prus.

KOSY odm. czyli ALEKSANDROWICZ.

(Patrz Aleksandrowicz czyli Kosy odm. t. II, str. 12).

KOSZANSKI.

W polu srebrnym — nad trzema zwiężającymi się wrębami łuk, na którym serce przebite strzałą.

KOSZCZYC.

Koszczycz.

W polu czerwonym — między czterema różami srebrnymi, nakrzyż ułożonemi, dwa miecze, końcami do góry ukośnie skrzyżowane.

KOSZKA.

Herb znany tylko z nazwy.

KOSZOWATY.

Herb znany tylko z nazwy.

